

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Dobrodo-
ba» v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasluženi Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 227 (11.643)

Trst, sredo, 28. septembra 1983

V Gorici ni burje

MARKO WALTRITSCH

V Gorici ni burje, ki toliko pona-
gaja Tržačanom v zimskih dneh. Vre-
me je v Gorici prijetno, morda še
bolj v zimskem kot v poletnem času.
Le kdaj pa kdaj zapiha veter iz sme-
ri Vipavske doline, ali pa se nad
mestom pokaže megla. Prav zaradi
tega prijetnega podnebja so v starih
časih Gorico imenovali «avstrijsko
Nico» in sem so prihajali preživljati
svoje zadnje dni bogati plemenitiši
in dvorjani iz vseh krajev habsburš-
kega cesarstva. Mesto je v svojih
bogatejših predelih dobilo svojo da-
našnjo podobo tudi po zaslugi teh
bogatih gostov in marsikatera stav-
ba, ki ni bila porušena med prvo
svetovno vojno, je še danes v ponos
takratni arhitekturi.

Prihodom teh bogatih ljudi nav-
kljub, ki so v Gorico prihajali tako
z Dunaja kot iz Prage, tako iz Ma-
ribora kot iz Salzburga, pa je ve-

Kakšna je sodobna podoba Gorice?

Kakšna je sodobna podoba Gor-
rice? Nacionalistična ali odprta
v svet? Tako se je postavljala
problematika na zadnji seji goriš-
kega občinskega sveta v zvezi
z izjavami goriškega župana Scara-
rana in goriškega nadškofa Bom-
marca novinarju turinskega dnev-
nika La Stampa.

NA 9. STRANI

čina prebivalstva ostajala slovenska,
italijanska, furlanska. Domače av-
tohtono prebivalstvo se je kulturno
in gospodarsko osamosvajalo, prid-
obivalo je na veljavi, v plemenitem
tekmovanju. Slovenci smo pridobivali
iz leta v leto na moči.

Prva svetovna vojna je ta razvoj
zaustavila. Fašizem je ta razvoj go-
riškega slovenstva preprečil z uniče-
vanjem naših društev, šol, gospo-
darstva. Naši ljudje, Goričani, so mo-
rali romati v svet. Prišlo je do na-
rodnoosvobodilne borbe v kateri so se
naši ljudje odlikovali, v kateri je
pod simbolom rdeče partizanske zvez-
de spet bilo skovano slovensko-itali-
jansko prijateljstvo, tisto na katerega
so fašisti in njih nacionalistični
spremljevalci hoteli postaviti nagrob-
ni kamen.

Po dolgih letih medsebojnega ne-
sporazumevanja smo končno v zad-
njih dvajsetih letih prišli do ponov-
nega dialoga in tudi spoštovanja. Ta-
ko med tukajšnje italijanske večino
in slovensko manjšino kot v odnosih
na italijansko-jugoslovanski meji.

Kljub temu da hoče prebivalstvo
živeti v miru in medsebojnem spoš-
tovanju pa se najdejo še vedno ne-
kateri, na žalost na pomembnih polo-
žjih, ki bi radi zavrla ta proces zbli-
ževanja in spoštovanja. Izjave nove-
ga goriškega nadškofa, o katerih smo
obširneje pisali pred tednom dni in
o katerih je tekla beseda tudi na
zadnji seji občinskega sveta so take
da skušajo potisniti naše mesto na-
zaj v mračnejše čase, na katere
se nihče med nami rad ne spominja.
Goriški župan je sicer v ponedeljek
zvečer izjavil, da je dopisnik turin-
skega dnevnika, v katerem so bile
objavljene njegove izjave in tiste
nadškofa, slabo interpretiral njegovo
pripoved in jih je na ponedeljkovi
seji tudi popravil. Dodal pa je nekaj
izjav, ki nam, zelo odkrito rečeno,
ne pripajo.

Nočemo da bi se na Goriškem u-
stvarilo takšno vzdušje, ki vedri že
nekaj let na Tržaškem z nacionali-
stičnim in šovinističnim meonom. No-
čemo da bi pri nas zapihala take vr-
ste nadležna tržaška burja.

Zaradi tega je, naloga nas vseh,
tako tu živčih Slovencev in Italijan-
ov, kot ljudi na obeh straneh držav-
ne meje, da napravimo vse kar je v
naših močeh, da sodelujemo pri od-
stranitvi nespornostim in zlih izjav
ter tolmačenj, do katerih je prišlo
v zadnjih dneh.

Na sinočnji seji tržaškega občinskega sveta Finančni prispevek SSG zelo razburil desnico

Tržaški občinski svet je sinoči po
razpravi, ki je dosegla tudi zelo po-
lemične tone, odobril finančno pomoč
trem najpomembnejšim javnim gledališkim ustanovam v našem mestu. Gledališči «Giuseppe Verdi» in SSG bosta prejeli od občine vsako po 100 milijonov lir, deželno gledališče «Teatro stabile» pa 99 milijonov lir prispevka.

Proti predlogu odbornika za kulturo Agnellija, da se tudi letos našemu gledališču dodeli redni prispevek v višini 100 milijonov lir so najprej vztrajali fašisti, katerim so se takoj pridružili nekateri desno usmerjeni svetovalci LpT. Tem ljudem ni šlo v glavo, kako lahko tržaška občina postavi na isto raven (ne glede na specifičnost in na posebne težave našega gledališča) neko slovensko ustanovo z italijansko, ki deluje na istem področju. Šele s posegi Lokarja (S Sk), Parovela (Tržaško gibanje) in Spetiča (KPI) se je razprava povrnila na bolj realistične tere, čeprav je hotel desnica izrabiti v zgolj nacionalistične in propagandistične namene. Zlasti prepričljiv je bil poseg svetovalca Spetiča, ki je zelo podrobno analiziral nenadomestljivo vlogo SSG v naši manjšinski stvarnosti in

tudi vlogo mostu in povezovalca med dvema kulturama, ki jo ta ustanova od vedno igra.

Za dodelitev finančnega prispevka SSG so glasovali svetovalci KD, KPI, PSI, PSDI, PLI, PRI, SSK, Tržaškega gibanja in velik del listarjev, proti pa so bili le fašisti, medtem ko se je takozvana Gambassinijeva skupina vzdržala. Občinski svet je v nadaljevanju ocenil hudo gospodarsko krizo, ki pesti Trst in njegovo pokrajino. (st)

Krhko premirje v Libanonu

BEJRUT — Štiriindvajset ur po vzpostavitvi premirja so včeraj le redki strelji motili spoštovanje prekinitve ognja. V šufu je končno zavladal mir, a nobeden od preko sto tisoč beguncev, ki so se zatekli v Sajdo in na ozemlje pod izraelsko okupacijo, si ne upa v svoje domove. Krvoprelitje je prekinila pat pozicija na bojišču in nevarnost neposredne blokovske vojaške konfrontacije, izgledi za trajen mir pa so še vedno borni.

Kljub napovedi se včeraj ni sestal «komite za varnost», ki bi moral utrditi krhko premirje. Falanga je že napovedala, da spoštuje premirje, a se ne bo uklonila sklepom «odbora sprave», če bi sklepi «škodili krščanskim interesom». Težave so tudi z odborom za nacionalno spravo, saj desnica že grozi, da se ne bo udeležila sej, ker so iz odbora izključili premiera Vazapa.

Na sinočnji seji «direktorija» o proračunu Načelno soglasje o klestenju

RIM — Pred rokom 30. t.m. za predložitev proračuna in finančnega zakona za leto 1984 parlamentu se vlada ni mudila, hkrati pa postaja rešitev vprašanja, kako zajeziti primanjkljaj v vzdržne meje, težavnejša. Naenkrat se je namreč pokazalo, da predvideni deficit ne bi dosegel 120, ampak kar 130 tisoč milijard lir, zaradi česar je potrebno kako «pridobiti» 40.000 milijard. Ta je bila glavna skrb včerajšnjega medministrskega sestanka (direktorija), ki so se ga pod Craxijevim vodstvom udeležili Forlani, Darida, Visentini, Altissimo, De Micheli in Degani ter državni generalni računovodja namesto odsotnega Gorie.

Izvedelo se je, da namerava vlada pridobiti omenjenih 40.000 milijard z 10.000 milijardami večjih prihodkov in prihrankom 30.000 milijard pri izdatkih, zlasti pri skrbstvu, zdravstvu ter nekaj tudi pri šolstvu in vojski. Sinoči so baje dosegli soglasje o načelnih pristopih.

Opustili so baje načelo odprave brezplačne zdravstvene službe po «dohodkovnih pasovih», kot tudi ukiniti izplačila za prvi dan bolezni in vsaj za sedaj tudi nove omejitve pri draginskih dokladi. Vztrajajo pa pri odpravljanju družinskih doklad za zaposlene z višjimi dohodki. Verjetno bodo povišali socialne dajatve neodvisnih delavcev in svobodnih poklicev ter zaostriili boj proti davčnim utajam.

Craxi in njegovi ministri bodo nadaljevali tudi danes, pred jutrišnjo sejo vlade, ki bi morala odobriti proračunska dokumenta, srečanja in posvete na tehnični in politični ravni s sindikati in delodajalci, da skušajo doseči njih soglasje. Predsednik vlade bo skušal povečati pripravljenost na žrtve, kot se je izvedelo, s ponudbo o povišanju sklada za investicije in zaposlovanje.

Komunist G.M. De Pace novi župan v Ronkah

Po dveurni razpravi so svetovalci, ki so bili izvoljeni letošnjega 27. junija, sinoči na svoji prvi sestavi seji, izvolili profesorja Gianmassima De Pace za župana občine Ronke. De Pace je že bil za župana v prejšnji mandatni dobi. Izvolila ga je koalicija komunistov, socialistov, socialdemokratov in republikancev. Po izvolitvi župana so svetovalci večinske koalicije izvolili še štiri odbornike in sicer po enega od vsake stranke ter še dva namestnika, ki sta komunist in socialist.

Ob današnjem nastopu Krasovih deklet Naš šport končno «segel» v Evropo

V Repnu srečanje z avstrijsko ekipo Toyota

Naš šport je v vseh teh letih dosegel marsikateri uspeh, tudi v državnem merilu. Naša moštva so posegla po državnih naslovih, naši fantje in dekleta so nastopili v državnih reprezentancah, naša društva so se udeleževala mednarodnih prireditvev. Nikdar pa eno od naših društev ni nastopilo na uradnih evropskih pokalnih tekmovanjih.

Kot prvi naš zastopnik na evrop-

ski sceni bo torej ženska Krasova namiznoteniška ekipa, ki bo drevi v Repnu igrala prvo tekmo evropskega pokala sejemskih mest proti avstrijskemu moštvu Toyota iz Hörbranza. Srečanje se bo pričelo ob 20. uri in pričakovati je, da se ga bo udeležilo veliko število ljubiteljev ne samo namiznega tenisa, temveč vsega našega športa.

Drevišnji Krasov nastop namreč presega zgolj športno, pa čeprav še tako kakovostno tekmovanje. Drevišnja tekma je za vso našo narodno skupnost neprecenljive vrednosti, saj bo prvič v zgodovini evropskih pokalnih tekmovanj prisotna tudi naša ekipa, kar je seveda vsem nam v ponos, obenem pa tudi obveza, da našim igralkam in njihovemu vodstvu na tej izredno težki in zahtevni preizkušnji stojimo tesno ob strani. Našim dekletom in Krasu sploh, ki nas je v vseh teh letih kar «obsul» z državnimi naslovi v vseh kategorijah, pa želimo čimvečji uspeh na tej novi preizkušnji.

NA 10. STRANI

Lista piše Pertiniju

«Gospod predsednik, Tržačani Vas prosijo, da razložite vladi, da tokrat, če je stanje drugod težko; tukaj ubijate Trst in ta zločin bi ostal večno v sramoto vsem Italijanom.» Tako se zaključuje pismo, ki ga bo prihodnji ponedeljek Lista za Trst izročila predsedniku Pertiniju. V pismu je rečeno, da Trst umira zaradi nezanimanja vlade; da obstaja namen po ukinitvi «našega slovitega Tržaškega Lloydja» in prodaji njegovega sedeža, hoteli bi izbrisati «zgodovinsko vlogo Trsta kot glavnega mesta ladjedelništva»; govorijo o zaprtju škedenjske železarnice; Veliki motorji, VM in Arzenal sv. Marka so tudi na prepihu; pristanišče je prepolno dolgov.

To je le del tega pisma, v katerem, med drugim, lista vabi Pertinija, naj obišče bazoviško fojbo. Da pa ne bo to le pismo stranke, vabijo listarji meščane, naj množično podpišejo ta poziv predsedniku Pertiniju.

Lista je nastala s podpisi. Takrat jih je bilo — se še spominjate? — 65 tisoč. Sedaj se hočejo listarji ponovno preštevati in z zanimanjem čakamo na ponedeljek, da ugotovimo, koliko podpisov so bili tokrat sposobni zbrati.

Zaskrbljenost na skupščini OZN

NEW YORK — Spričo vse bolj napetega mednarodnega političnega položaja, je pozornost dobrega dela človeštva te dni še posebno zbrano namenjena dogajanju v stekleni palači Združenih narodov, kjer se je na 38. zasedanju generalne skupščine zbralo izjemno veliko število voditeljev vlad in držav ter drugih visokih predstavnikov držav.

Amerikemu predsedniku Reaganu je zasedanje ponudilo pravšnje prizorišče za prepričevalno akcijo v korist njegove politike, usmerjeno tako v mednarodno in predvsem evropsko javnost, kot med domače «štiri stene», kjer ga prihodnje leto spet čaka volilna preizkušnja.

Sovjetski «ne» na njegove tri razorožitvene ponudbe je bil takojšen in prav nič presenetljiv. Za Moskvo ni Reagan predlagal nič bistveno novega, le z drugimi, varljivimi besedami je ponovil že znano tezo o «ničelni rešitvi», ki je Sovjetom sinonim za njihovo enosmerno razorožitev. Reagan je svoje opravil, pred svetovno javnostjo je vnovič ponudil roko Andropovu, če pa jo ta zavrne — toliko slabše zanj!

NA 3. STRANI

ZDA na zatožni klopi na skupščini MDS in SB Pritisk za večjo pomoč nerazvitim

WASHINGTON — Ronald Reagan, ki je kot gostitelj imel uvodni govor na skupni letni skupščini Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke, je bil deležen dokaj hladnega sprejema, saj predstavljajo ravno ZDA glavni činitelj težav v mednarodnih gospodarskih odnosih in glavno oviro za krepitev vloge obeh ustanov za pomoč nerazvitim državam. Ravno po krivdi ZDA so namreč prav tik pred letno skupščino MDS in SB bili prisiljeni omejiti posojila državam v razvoju, ki so v največjih težavah, kar je razumljivo ustvarilo skrajno zaskrbljeno ozračje na skupščini.

Reagan je sicer svojo politiko zagovarjal, a poslušalcev ni mogel prepričati. Zavzel se je tudi za izpolnitev že sprejete obveze po povečanju skladov, in je pozval ameriški kongres naj jo vendar ratificira, a je zagovarjal hkrati skrajni liberizem in ameriško oboroževalno politiko, ki povzroča visok notranji primanjkljaj v ZDA in težave v mednarodnih finančnih odnosih, v največjo škodo nerazvitih.

Odgovornost ZDA za sedanje težave sta prikazala tudi generalni ravnatelj MDS De Larosiere in predsednik

SB Clausen. Prvi je opozoril na «dramatičnost» nelikvidnosti sklada, ki je prisilil k prekinitvi vseh novih posojil, ker večina članic ni izpolnila obveze o povišanju deleža za skoraj 50 odstotkov, med njimi v prvi vrsti ZDA, katerim je naslovil poseben poziv. Tudi Clausen je pozval bogatejše države, naj povečajo prispevke, spričo dramatičnih posledic sedanje konjunkturo za nerazvite države, ki jih prizadeva prevrednotenje dolarja z višnjem obresti in padcev cene surovin.

Celo italijanski zakladni minister Gorja je nedvoumno očital ZDA in bogatejšim državam, da naravnava svoje gospodarske izbire zgolj po sebičnih interesih in v škodo drugih, zaradi česar «ostaja problem boljše ureditve mednarodne likvidnosti nerešen». Ko je opozoril na čedalje tesnejšo soodvisnost mednarodnih gospodarstev in svaril, da «sreča enih ne more biti na daljšo dobo grajena na nesrečah drugih», je Gorja odločno podprl krepitve vloge MDS in SB za pomoč državam v razvoju in se zavzel za znižanje obresti, ki naj omogoči hitrejšo rast gospodarstva v industrijskih državah in večje možnosti razvoja za vse.

Na Brionih srečanje Pajetta - Dragosavac

BEOGRAD — Član vodstva in tajništva KPI poslanec Giancarlo Pajetta se je včeraj na Brionih sestel s članom predsedstva ZK Jugoslavije Dušanom Dragosavcem. Na srečanju sta si izmenjala mnenja in ocene o družbenopolitičnem položaju v Italiji in Jugoslaviji, dotaknila sta se tudi perečih mednarodnih vprašanj.

Novo podjetje za proizvodnjo TV

RIM — Sporazum o novem podjetju za proizvodnjo televizorjev med državno družbo «REL», «Zanusijem» in «Indesitom» je dejansko sklenjen. Glavnica bo razdeljena tako: 45 odstotkov javnega, 43 odst. «Zanusiju» in 12 odstotkov «Indesitu». V novo podjetje bo vključenih 2.400 uslužbencev iz Pordenona, Campofornida in Noneja.

Polemike po posegih policije v Comisu

COMISO — Gost dež in rezek padec temperature je čez noč spremenil scenarij «nasilne» manifestacije, ki jo je Gibanje za mir organiziralo pred vhodi v raketno oporišče NATO, ki ga gradijo na bivšem vojaškem letališču v Comisu.

Po ponedeljkovih spopadih med manifestanti in varnostnimi silami je včerajšnji dan potekel mirno in dvesto mladih je držalo obljubo, da ne bodo ovirali prihoda v oporišče delavcem, ki so v njem zaposleni. Konec tedna bodo pacifisti zložili svoje platnene strehe in zapustili svoj «poletni tabor», da bi se pred zimo dogovorili za novo strategijo in za nove cilje. Prvo novo srečanje jih čaka 22. oktobra v Rimu, še danes pa se bodo zbrali na generalni skupščini vseh, ki so «taborili za mir».

Včerajšnje zatišje pa ni zadušilo polemik, ki so jih zbudili ponedeljkovi neredi. Vrstijo se protestne izjave, polemika se ni ognila niti vodstva poslanske zbornice, kjer demokristjani zamerijo predsednici Jottijevi, da je izrekla solidarnost Luciani Castellini, ne pa tudi Craxijevi vladi. V Milanu, Neaplju in Rimu pa so bile včeraj manifestacije, na katerih so pretežno mladi udeleženci obsodili obnašanje varnostnih sil ob neredih v Comisu.

Na zasedanju socialističnih parlamentarcev v Treviju Zaskrbljene Craxijeve besede o gospodarskem stanju v Italiji

TREVI — «Socialisti se ne morejo zadovoljiti s tem, da so na častni straži v palači Chigi. Vlada ima potrebo socialistične podpore, potrebuje pobud in političnega boja». S temi besedami, je predsednik vlade in tajnik socialistične stranke Bettino Craxi končal v Treviju seminar parlamentarnih skupin PSI o reformah, ki jih je treba sprejeti v deveti zakonodajni dobi. Dva dni so socialistični poslanci in senatorji razpravljali o dveh ključnih vprašanjih: kakšni naj bodo odnosi med socialistično stranko in vlado ter kateri naj bodo resnični cilji vlade. Ob koncu razprave je bil odgovor dokaj jase: socialistična stranka ne sme biti stranka predsednika vlade, ne more pa biti samo prijateljsko razpoložena do vlade.

Glavno besedo je imel seveda Craxi, ki je prosil, s pristržno hudomušnim tonom, za deset minut kot poslanec, deset minut kot predsednik vlade in deset minut kot tajnik stranke. Skratka, govoril je pol ure in govoril je predvsem o težkem gospodarskem stanju, o velikem državnem primanjkljaju, ki bo v prihodnjem letu znašal 120 in morda celo 130 tisoč milijard ter je, sorazmerno, daleč največji v vsem zahodnem svetu. Craxi je poudaril, da je treba sprejeti usmeritev, vendar z realizmom in postopno, da bi ne prišlo do gospo-

darske destabilizacije, ki bi pomenila tudi politično destabilizacijo. Pri tem je Craxi dejal, da obstaja tudi možnost novih rednih in izrednih davkov, omenil pa je tudi nujnost doslednejšega boja proti davčnim utajam.

Craxi je bil kategoričen na področju zdravstva in je dejal, da so krajevne zdravstvene enote zelo slab sistem decentralizacije, ker ne obstaja nikakršno nadzorstvo. Nič kaj laskav ni bil njegov poseg niti do ZDA, saj je dejal, da si «manj roke, ko poudarjamo naše prijateljstvo v ZDA, a ko gre za izvoz v to državo smo prava pepelka». Treba je torej povečati izvoz, zmanjšati inflacijo in napeti vse sile, da vlada pred koncem leta ne izgubi nadzorstva nad stanjem. Pri tem je treba angažirati tudi bančni sektor, ki ne more delovati kot neodvisna spremljevalka, ampak mora sodelovati pri naporih, ki jih vlada terja od drugih državljanov v boju proti inflaciji.

Ob koncu svojega posega je Craxi govoril o notranjih problemih stranke in je še zlasti poudaril nujnost, da se poslanci redno udeležujejo zasedanj parlamenta. Parlamentarnima skupinama pa stranka pušča široke možnosti pobude in se bo soočala z njima o raznih vprašanjih. Potrebno je, je dejal Craxi, medsebojno zapu-panje in konstruktivno sodelovanje.

50 par odslej najmanjši kovanec

BEOGRAD — V Jugoslaviji bodo kmalu iz prometa umaknili vse kovance za 5, 10, 20 in 25 par.

Skupščini Jugoslavije so zato poslali osnutek zakona o spremembi zakona o tiskanju novih bankovcev in kovancev. Po tem osnutku naj bi s 1. januarjem prihodnjega leta že začeli zaokroževati vse končne obračune in izplačila gotovinskih in virmanskih nalogov in sicer: od 1 do 24 par na 0 par, od 25 do 49 par na 50 par, od 51 do 74 na 50 in od 75 do 100 par na dinar.

Velja tudi povedati, da se v gotovinskem prometu kovanci za 5, 10, 20 in 25 par zelo hitro izgubijo iz prometa, narodna banka Jugoslavije pa jih mora izdajati, ker zakon o denarju predvideva zaokroževanje končnih obračunov na 5 par stroški izdelave najmanjšega kovanca, ki je zdaj v prometu, več kot 10-krat presega nominalno vrednost. (dd)

Ortolani: prav malo upanja na izročitev

RIM, SAO PAULO — Skoraj nobenega upanja ni, da bi brazilske oblasti izročile «finančnika» Umberta Ortolanija italijanskemu sodstvu, ki je proti njemu izdalo zaporna naloga v zvezi s stečajem Calvijevega zavoda «Banco Ambrosiano». Resnici na ljubo niti ne kažejo velike vneme, saj so ga izsledile le po prigovarjanju in napotilih dveh italijanskih častnikov finančne straže, ki so pripeljali brazilske policaje prav pred njegovo razkošno stanovanje, vredno 750 milijonov lir, v središču Sao Paula, v isti hiši, kjer biva italijanski konzul.

Toda najzobjega pajdaša «velikega lutkarja» lože «P 2» Gellija so takoj izpustili, češ da je od leta 1978 brazilski državljan in da ni tam zakrivil nobenega kaznivga dejanja. Verjeli so tudi Ortolanijevi razlagi o njegovem potnem listu, ki je služil tihotapcu z mamili za nakup dolarjev, češ da mu je bil ukraden. Ker med Italijo in Brazilijo ni sporazuma o izročitvi, je edina možnost, da pride Ortolani v roke italijanski pravici morebitna ugotovitev nepravilnosti pri prevzemu brazilskega državljanstva. Ortolani pa nesramno zatrjuje, da gre za «komplot proti Vatikanu».

Gellijevi sezname so bili nepopolni

RIM — Parlamentarni preiskovalni komisiji o tajni prostozidarji loži «P2» je včeraj uspelo spravi v precep bivšega «velikega mojstra» neke sicilske framasonske lože Vincenzo Valenzo, enega redkih, ki ne skriva svoje pripadnosti Gellijevi loži. Da so pa to dosegli, so Valenzo najprej za nekaj ur zaprli za «premislek», da mu je šele na popoldanskem zaslišanju minila amnezija. Valenza je komisarjem povedal, da je znameniti seznam članov Gellijeve lože nepopoln, da so v njem samo imena, ki jih je lahko Gelli «zrtvoval», pomembnejših osebnosti pa ni na seznamu. Sicilski prostozidar je tudi spregovoril o tajni loži «P 1», ki je baje včlanjevala še ožji krog Gellijeve privržencev. V bistvu je Valenza potrdil prepričanje, da obstajajo povezave med «radnim» framasonstvom in tajnimi ložami, ki jo sestavlja le «smetana» prostozidarjev. Seveda pa je Valenza skušal omiliti svojo vlogo v Gellijevi loži. Na magnetofonskem posnetku nekega telefonskega pogovora Valenze z nekim sicilskim zdravnikom trdi, da je odgovoren za novačenje novih članov, da je v «P 2» spravi ministre, podtajnike... Včeraj pa je to svojo vlogo zanikal

V Milanu proces proti Sindoni

MILAN — Medtem ko se bo danes vendar začel proces proti Micheleju Sindoni in sokrivcem zaradi stečaja denarnega zavoda «Banca privata italiana», se bliža h koncu tudi preiskava o umoru likvidatorja omenjene banke, odv. Giorgia Ambrosolija, ki so ga ubili prav tedaj, ko je nameraval oddati poročilo o stečajnih pregledih, ki so trajali 4 leta. Preiskovalci zatrjujejo, da je umor naročil prav avanturistični finančnik Sindona, ki je sedaj zaprt v ZDA, kjer so ga strogo obsodili zaradi bankrota zavoda «Franklin».

Sindono dolžijo, da je poslal Ambrosolija morit Williama Aricoja, ki je prišel iz ZDA z dvema pajdašema in se nemoteno vrnil domov, kjer so ga zaprli zaradi rop. Sindona se je nato «dal ugrabiti» tik pred procesom za bankrot «Franklina» in prav pri tej preiskavi so prišli na sled seznamom lože «P2» v Gellijevi vilji pri Arezzu. Prava kriminalka torej, v katero so vpleteni plačani morilci, finančni sleparji, italijanska in ameriška mafija, podtalna oblast framasonskih bratovščin, in je predmet več prepletenih preiskav.

Špiljak bo danes govoril v OZN

NEW YORK — Predsednik predsedstva SFRJ Mika Špiljak, ki je v ponedeljek zvečer dopotoval na zasedanje generalne skupščine OZN, bo v splošni razpravi sodeloval danes. Na isti dopoldanski plenarni seji bosta govorila tudi predsednica indijske vlade Indira Gandhi in francoski predsednik Mitterrand.

Sedanjšega zasedanja OZN se udeležuje 35 voditeljev držav ali vlad in več kot 40 podpredsednikov vlad in zunanjih ministrov.

V palači svetovne organizacije poseben pomen pripisujejo pogovorom med voditelji nevtrščenih, nevtralnih držav in nekaterih držav članic pakta NATO in varšavskega sporazuma. Prvo neuradno izmenjavo mnenj so začeli sinoči ob 21. uri za zaprtimi vrati. Pobudo za srečanje je dala indijska ministrka predsednica Indira Gandhi.

Neuradna posvetovanja voditeljev držav in vlad se bodo še nadaljevala in najverjetneje končala jutri, ni pa pričakovati, da bi udeleženci sprejeli kakšen dokument. Namen srečanj je izmenjava mnenj o perečih svetovnih problemih in iskanje novih možnosti za njihovo rešitev. (dd)

Sladkor in olje dražja v Jugoslaviji

BEOGRAD — Zvezni izvršni svet je sprejel odlok o povečanju cen sladkorja in prodaji na drobno. Kilogram sladkorja v kristalu je po novem 55 DIN.

Do podražitve je prišlo predvsem zaradi tega ker se je februarja povečala odkupna cena sladkorne pese od 2,20 DIN na 2,90 DIN za kilogram. Precej so se povečali tudi stroški sladkornih tovarn zaradi podražitve energije in preskrbe. Zahteve proizvajalcev za zvišanje cen so bile precej večje, temeljile pa so med drugim na visokih izgubah sladkornih tovarn. Teh zahtev ZIS ni mogel sprejeti ker s cenami ni mogoče pokrivati tudi izgub, ki so nastale zaradi neracionalnih naložb in premajhnega izkoriščanja zmogljivosti.

Svet skupnosti za cene je potrdil cenik proizvajalcev namiznega olja, tako da je nova cena enega litra, sojnega olja in olja iz oljne repice 104,30 dinarjev, namiznega olja iz sončnic pa 125 dinarjev za liter.

Zvišanje teh cen je bilo nujno predvsem zaradi tega, ker je proizvodnja olja iz domačih surovin, še posebno iz sončnic, nezadostna, zato je bilo treba večji del surovin uvažati. Več kot 60 odstotkov domače porabe olja krijejo z uvozom. Na svetovnem tržišču so se ta čas podražile oljarice, s čimer so se obnem povečali stroški za nakup olja, pravi ZIS. (dd)

Hudo neurje v Palermu

Glavno mesto Sicilije je včeraj prizadelo močno neurje, ki je povzročilo mnogo nevarnosti in tudi veliko materialno škodo. (Telefoto AP)

Proces proti kamoristom

NEAPELJ — Ob izrednih varnostnih ukrepih se je včeraj v Neaplu začel proces proti 156 predstavnikom «nove organizirane kamore» in njenemu velikemu bossu Raffaelu Cutolo.

Vsa pozornost novinarjev in radevednežev je bila osredotočena na Raffaela Cutola, ki je stopil v sodno dvorano zelo mirno in nato objel svoje najzvestejše «sodelavce», od katerih je spregovoril le Iafulli, ki je zakričal, da Cutolo ni nikoli srečal Enza Tortore, in je Tortora popolnoma ne-
dažen.

V razpravi, ki je včeraj trajala samo dve uri, saj so morali prej imenovati še branilce obtožencev, ni prišla na dan nobena novost, razen te, da so kamoristi ves čas dolžili bivše skesane pajdaše laži. Izreden odmev pa je imela izjava Imperatriceja, ki je dejal, da je skesani Incarnato z njim pred dvema letoma ubil podrav-natelja zapora v Poggiorealeju. Imperatrice je bil na procesu oproščen zara-di pomanjkanja dokazov.

Raffaele Cutolo

Velika gospodarska rast ilirskobistriške občine

ILIRSKA BISTRICA — Kar za 38,6 odstotka je porasla industrijska proizvodnja v ilirskobistriški občini letos avgusta v primerjavi z lanskim avgustom. Na prvem mestu je Tovarna organskih kislin z indeksom 122, vendar je treba pri tem upoštevati, da je bila lani podpoprečna proizvodnja. Sledita ji Lesonit s 12,6 in podgrajska Plama s 24,7 odstotka.

V osmih mesecih letos je bila industrijska proizvodnja v občini Ilirska Bistrica večja za 2,2 odstotka od one v enakem času lani. V tem obdobju je bila v Plami večja, za 3,3, v tovarni organskih kislin za 1,8 in v Lesonitu za 1,6 odstotka. (jo)

Povečan izvoz Krasmetala

SEŽANA — Podjetje Krasmetal Sežana, ki je član SOZD SIP Šempeter v Savinjski dolini, načrtuje, da bo letos prodal na tuje za 250 milijonov dinarjev kmetijskih strojev, medtem ko je lani prodal na tuje za 50 milijonov dinarjev svojih izdelkov. Pri tem so prepričani, da bodo prodali na Poljsko, v ČSSR, SZ, Švico in Italijo več, kot so načrtovali. Tako so v Švico prodali že 40 obračalnikov za seno in se letos prvič predstavili na zahtevnem italijanskem tržišču. Svoje izdelke so razstavili na sejmu v Vidmu, pripravljajo se na letošnji sejem v Bologni, sodelovali pa bodo še na več lokalnih sejmih in si utreti prodajno pot v Španijo. (jo)

Izvozni proizvod TKK Srpenica na Tolminskem

TOLMIN — V tovarni kemičnih izdelkov in proizvodnje krede (TKK) v Srpenici, majhni vasi na Tolminskem, so začeli s proizvodnjo glinastih golobov, ki jih rabijo strelci v disciplini trap. Do sedaj so jih strelci uvažali iz Italije. V poskusni proizvodnji so izdelali 8000 glinastih golobov, ki so jih dali brezplačno na testiranje strelcem. Zaradi ugodnih ocen bodo prihodnje leto začeli z redno proizvodnjo. Pri tem je pomembno, da jih bodo izdelovali na proizvodni liniji, ki jo je napravil obrtnik Franc Gruden iz Dolenje Trebuše in skoraj povsem z domačimi materiali.

Za glinaste golobe TKK Srpenica se že zanimajo avstrijski in madžarski kupci, podjetje Agrotehnika Gruda iz Ljubljane pa je že naročila milijon kosov. (jo)

Moskva gladko zavrnila Reaganove predloge medtem ko v OZN pričakujejo njen doprinos

MOSKVA — Iz Sovjetske zveze je včeraj že prišel negativni odgovor na nove ameriške predloge o evroizstrelkih, ki jih je predsednik Reagan oznanil z govorniškega odra generalne skupščine OZN. Za Moskvo so nesprejemljivi, ker da ne pomenijo nič drugega, kot nekoliko spremenjeno in že dobro znano «ničelno rešitev», ki so jo Sovjeti že pred časom zavrnilj z utemeljitvijo, da je njen cilj v resnici le enostranska razorožitev SZ. Kaže torej, da tako kot doslej, tudi tokratni sovjetski negativni odgovor na ameriške predloge izvira predvsem iz dejstva, da ZDA še naprej vztrajajo pri izključevanju francoskih in britanskih jedrskih sil iz evropskega oborožitvenega ravnovesja.

Tudi češkoslovaško partijsko glasilu «Rude pravo» ocenjuje Reaganove predloge kot ponavljanje že znanih stališč, saj se predlagane «globalne meje» v bistvu ne razlikujejo od prejšnje «vmesne rešitve», ki so jo na Vzhodu zavrnilj prav zaradi njene nepravilnosti.

Povsem drugačen sprejem pa so

Reaganovim predlogom pripravili v Bonnu, kjer jih navdušeno pozdravljajo in poudarjajo lasten konstruktivni prispevek k njihovem oblikovanju. Namenjeni naj bi bili izključno dosegu pozitivnega rezultata na ženevskih pogajanjih o evroizstrelkih, ob čemer uradni Bonn poudarja, da je to že druga letošnja tehtna ponudba Washingtona Sovjetski zvezi, ki očitno ostaja še naprej gluha. Opozicijska socialdemokratska stranka se z oceno bonnske vlade ne strinja in se bolj nagiba k stališčem mirovnega gibanja. Šef njene parlamentarne skupine Vogel je Reaganovo pobudo sicer pozdravil, hkrati pa poudaril, da ni zadovoljiva, saj je po njegovem mnenju uspeh v Ženevi odvisen predvsem od tega, ali bo Zahod pristal na vključitev francoskih in britanskih raket v sporazum o jedrskem ravnovesju v Evropi.

Francosko zunanje ministrstvo se v oceno Reaganovih predlogov sicer ni hotelo spuščati, pač pa je njegov predstavnik izrazil zadovoljstvo, ker Reagan v svoje predloge ni vključil francoskih raket.

Prizadevanja neuvrščeni

NEW YORK — Ob robu 38. zasedanja generalne skupščine OZN so se sestali voditelji delegacij neuvrščeni dežel, da bi se dogovorili za usklajen nastop na tem mednarodnem zboru. Odločeni so se namreč aktivno angažirati in spoprijeti z neugodnim mednarodnim političnim položajem, ki se je od njihovega marčevskega vrhovnega srečanja v New Delhiju močno poslabšal. Poudarek tokrat ne gre toliko posameznim žariščem nepetosti, ki jih je iz dneva v dan več, pač pa razvoju mednarodnih odnosov v celoti, nad katerim preži težka senca poostre nega blokovskega merjenja moči.

O Reaganovem nastopu na generalni skupščini je bilo slišati oceno, da je bil skrbno naravnani na razmere, kakršne so v Washingtonu pravilno predvideli za letošnjo jesen. Očitno se je ameriški predsednik prav zato tako trudil, da bi dokazal vročo ameriško željo po «resnično neuvrščeni» in učinkoviti Zdrženih narodih, ki se morajo vrniti k svojim izvornim ciljem. Počakati bo treba še na glas Moskve, ki je svoj poseg odložila na 4. oktober, da bi lahko ugotovili, če tudi tam sodijo, da so razmere preveč napete in da torej kaže dati svetu več znakov o želji po popuščanju.

Danes bo na zasedanju generalne skupščine spregovoril tudi predsednik predsedstva SFRJ Mika Špiljak, za njim pa bosta nastopila indijska predsednica Gandhijeva in francoski predsednik Mitterrand. Zasedanju sicer sledi kar 35 šefov držav ali vlad in več kot 40 podpredsednikov in šefov diplomacij.

Pogajanja za novo izraelsko vlado

TEL AVIV — Yitzhak Shamir nadaljuje pogajanja za sestavo nove izraelske vlade. Včeraj se je v Jeruzalemu sestal z delegacijo laburistične stranke, na koncu sestanka pa je bilo v poročilu rečeno, da obstajajo temeljne razlike v pogledih na najbolj pereča vprašanja, kontakti, da se zagotovi državi vlado nacionalne enotnosti, pa se bodo še nadaljevali.

Glavno jabolko spora predstavlja najbrž politika izraelskega naseljevanja v Cisjordaniji in Gazi, kar po mnenju laburistov znatno otežkoča pogajanja z Jordanijo glede avtonomije obeh pokrajin.

NEW YORK — Predsednik ZDA Ronald Reagan je včeraj prvič omenil možnost, da bi se odpovedal uradnemu obisku na Filipinah. Ob tem pa je takoj pridal, da bi bila odpoved potrebna zaradi notranjih političnih razmer, in sicer zaradi več sej kongresa. Skratka, potovanje je še v načrtu.

Veliko zaskrbljenost nad tem potovanjem pa kažejo Reaganovi svetovalci in soproga Nancy, ki se bojijo, da bi bil ameriški predsednik tarča atentatov, posebno sedaj, ko je na Filipinah na višku protivladna kampanja, posledica umora Benigna Aquina.

Pred skorajšnjim odkritjem črne škatle sestreljenega južnokorejskega letala

TOKIO — Razkritje skrivnosti okrog črne škatle južnokorejskega boeinga, ki so ga sovjetski lovci sestrelili 1. septembra, naj bi bilo samo še vprašanje nekaj ur. Tako vsaj zatrjuje japonska televizijska mreža NHK, ki pravi, da so črno škatlo končno lokalizirali in z njo tudi kabino sestreljenega letala. Črna škatla naj bi bila v globini 700 metrov, v mednarodnih vodah zahodno od sovjetskega otoka Moneron.

Skratka, veliko možnosti je, da ZDA ali Japonska v kratkem potegneta črno škatlo iz morja. Ta bi morala vsebovati zadnje podatke o letu južnokorejskega letala in besede pilota. S tem bi se namreč razjasnila marsikatera še skrivnostna okoliščina tragedije nad Sahalinom, predvsem pa bi dobili od-

govore na vprašanja, zakaj je letalo letelo v sovjetskem zračnem prostoru in če je res, da so sovjetski lovci večkrat opozarjali pilota in ga skušali pripraviti k temu, da pristane na kakem sovjetskem letališču.

Iskanja se zaenkrat udeležuje sedem ameriških ladij, ki so opremljene s posebnimi instrumenti za zaznavanje signalov iz črne škatle. Že prejšnji teden so dvakrat prislunili signalom, ki so trajali več kot uro časa. Medtem pa so včeraj na Japonskem pokazali ostanke južnokorejskega letala, ki so jih izročile sovjetske oblasti. Mnenje japonskih izvedencev je, da ti predmeti ne morejo kaj prida pomagati preiskavi, kajti gre le za drobce in osebne predmete potnikov in članov posadke.

V celoten ta okvir se sedaj uvršča spet nova polemika med ZDA in SZ. Bela hiša je obtožila Moskvo, da moti raziskave japonskih in ameriških ladij v mednarodnih vodah, oziroma da so v mednarodne vode priplule tudi sovjetske enote. To je nedopustno, menijo oblasti ZDA, kajti Južna Koreja je zadolžila samo nje in pa Japonsko, da iščejo v mednarodnih vodah ostanke letala in črno škatlo. Po drugi strani je Sovjetska zveza odločno zanikala, da bi njene ladje motile pri raziskavah in oblozjuje ZDA in Japonsko, da sta poslali svoje vojne enote v tisti del sveta, kjer se širi suverenost Sovjetske zveze. Še več, pravi ameriške ladje ogrožajo varnost sovjetskih mornarjev s tveganimi manevri.

Thatcherjeva v Kanadi

V ponedeljek ponoči je v Kanado prispela na uradni obisk predsednica angleške vlade Thatcherjeva, ki jo je na torontskem letališču sprejel premier Trudeau (Telefoto AP)

Utrjevanje ameriško-kitajskega sodelovanja

Weinberger pri Zhao Ziyangu

PEKING — Pred svojim srečanjem z ameriškim obrambnim ministrom Casparjem Weinbergerjem je kitajski premier Zhao Ziyang včeraj v Pekingu navedel glavna razhajanja in stišča v ameriško-kitajskih odnosih. Kitajcem je namreč popolnoma jasno, da je Weinberger prispel na Kitajsko predvsem, da bi odpravil sence v medsebojnih odnosih.

Nič čudnega torej, da je včeraj Zhao Ziyang poudaril, kako tajvansko vprašanje pogojuje nadaljnji razvoj odnosov z ZDA. Po njegovih besedah je v skupnem ameriško-kitajskem komuniciranju avgusta lani jasno povedano, da bodo ZDA postopoma zmanjševale dobave orožja Tajvanu in da bodo prej ali slej te dobave tudi končale. Resnici na ljubo je lanskoletni skupni komuniciranec precej dvoumen, da si ga lahko vsaka stran razlaga po svojem.

Vsekakor pa je Zhao Ziyang nakažal tudi druga vprašanja, ki jih je kasneje načel v pogovoru z Weinbergerjem. ZDA bi lahko po njegovih besedah sodelovale pri «modernizaciji» kitajskih oboroženih sil. Vsekakor pa

si Kitajsko ne more privoščiti prevelike odvisnosti od ameriške vojaške tehnologije in mora zato ubrati samostojnejšo pot. Glede tako imenovane «strateškega sodelovanja», ki je Washingtonu tako pri srcu, je kitajski premier ponovil že staro stališče, da «se ne bo Kitajsko vezala na nobeno velesilo ali skupino držav» in da bo sklepala o mednarodnih vprašanjih «samostojno in na podlagi objektivnih dejstev». «Strateško sodelovanje» ne bo torej v nobenem primeru uperjeno proti Sovjetski zvezi. Načelno to drži, v praksi pa je zadeva precej bolj zapletena. Kopica neresenih vprašanj s Sovjetsko zvezo od Afganistana do Kampučije, da ne omenimo podrobneje ideoloških in ozemeljskih, sama po sebi vodijo na pot praktičnega «strateškega sodelovanja».

□ DŽAKARTA — Zunanji ministri Tajske, Malezije, Indonezije, Filipinov in Singapura (ki sestavljajo zvezo ASEN) se bodo 6. novembra sestali v Džakarti z ameriškim predsednikom Reaganom.

ZDA vztrajajo pri svoji rešitvi za Srednjo Ameriko

Kissingerjeva mirovna misija le slepilo svetovni javnosti

Ena od neštetih begunk, ki je morala z otrokom zapustiti območja vojnih operacij v Salvadorju (Telefoto AP)

MANAGUA — Bivši ameriški državni tajnik Henry Kissinger bo 15. oktobra prispel v Managua, kjer se bo sestal s sandinističnimi voditelji, s predstavniki opozicije in s cerkvenimi dostojanstveniki. Obisk v Nikaragvi spada v okvir večdnevne mirovne misije po državah Srednje Amerike, v kateri bo skušal Kissinger poiskati izhode iz težke politične krize, ki pretresa ta del sveta.

Ključno vprašanje srednjeameriškega vozla je še vedno spopad v Nikaragvi in državljanska vojna v Salvadorju. V obeh primerih pa je Reaganova administracija do sedaj dokazala, da si ne želi miru. V Salvadorju trmasto vztraja v podpori osvojenemu vojaškemu režimu, v Nikaragvi pa aktivno pomaga kontrarevolucionarjem, ki hočejo zrušiti sandinistično oblast.

Washington je do sedaj tudi dosledno rušil vse mirovne pobude skupine držav «Cantadore», ki iščejo mirovno rešitev srednjeameriškega zapleta. Mehika, Kolumbija, Venezuela in Panama nameravajo zaprositi OZN, da bi pripomogla pri uresničevanju mirovnega načrta «Cantadore» za Srednjo Ameriko, ki so ga sprejeli na ministrskem sestanku v Panami v prvi polovici tega meseca. Ob tem je Washington že pričel diplomatsko ofenzivo pri svojih zaveznikih v Srednji Ameriki, da bi preprečil intervencijo OZN.

Boji za Nobelove nagrade

STOCKHOLM — Seje odbora, ki je zadolžen za to, da izbere letošnjega Nobelovega nagajenca za književnost, so čedalje bolj živahne, za zadnji sestanek pa dobro obveščeni krogi pripominjajo, da je bil celo prekomerno buren.

Med osemnajstimi člani stockholmske akademije vlada še vedno nesoglasje glede imena, ki bi moralo prejeti prestižno priznanje. Kako tudi ne bi bilo tako, ko pa je letos rekordno število kandidatov — kar 114. Kljub vsemu pa kaže, da so se nekatera imena vendarle prerinila v ospredje. V prvi vrsti je tu val francoskih književnikov Marguerite Youcenar, René Char, Claude Simon, Michele Tournier. Tem sledijo priznani književniki iz vsega sveta, kot so na primer Pa Kim (Kitajsko), Nadine Gordimer (Južna Afrika), Doris Lessing (Anglija), Friedrich Dürrenmatt in Max Frisch (Švica), Jorge Luis Borges (Argentina), Joyce Carol in Norman

Mailer (ZDA), Nikita Stanesku (Romunija), Leopold Sengor (Senegal), Yassar Kemas (Turčija), Octavio Paz (Mehika) in Szandor Weores (Madžarska). Izmed italijanskih književnikov kandidirajo Alberto Moravia, Mario Luzi, Italo Calvino, Elsa Morante, Natalia Ginzburg, Giorgio Bassani, Leonardo Sciascia, Biagio Marin in Carlo Cassola.

Kljub veliki tajnosti je že sedaj jasno, da imajo največ možnosti francoski književniki, predvsem Marguerite Yourcenar in René Char, čeprav so seveda možna presenečenja in ni izključeno, da se v zadnjem trenutku ne pojavi kakšno novo ime. Zaradi velikih sporov med samimi člani akademije, še niso določili dneva, ko bi morali objaviti oziroma določiti ime zmagovalca. Najbrž bo šlo za neki četrtek v prvi polovici oktobra (vse kaže, da bo to 13. oktober), v obdobju torej, ko bodo podelili tudi ostale Nobelove nagrade.

Evropa zavrnila predlog o takojšnji dobavi plina

BONN — Zvezna republika Nemčija je pripravljena sprejeti prve pošiljke sibirskega plina prihodnjo jesen, a v nobenem primeru ne pristaja na anticipirane dobave, kot to predlaga Sovjetska zveza. Namen naslednjega spoštovanja dobavnih rokov je sporočila zahodnonemška delniška družba «Ruhrgas», ki je sovjetski partner v tem «poslu stoletja».

Pred dnevi je sovjetski minister za energijo Boris Ščerbina v Moskvi izjavil, da je plinovod iz Sibirije do zahodne Evrope praktično končan in da

bi lahko Sovjetska zveza takoj dobavljala pet milijonov kubikov plina letno. Po sporazumu pa bi prve «manjše količine» sibirskega plina pritekale na Zahod šele prihodnjo jesen. Kasneje bi te «manjše količine» postopno večali do leta 1989, ko bi morala ZRN prejemati letno 10,5 milijarde kubiknih metrov sibirskega plina.

Sporazum «Ruhrgasa AG» s Sovjetsko zvezo je le del širšega sporazuma z zahodno Evropo, po katerem bi morala SZ prodati letno 22 milijard kubiknih metrov plina.

Zaključek konference o Jadranu

V središču pozornosti ekološka zaščita morja

V konferenčni dvorani tržaškega velesejma se je včeraj popoldne zaključil mednarodni simpozij o vprašanih Jadranskega morja, ki ga je priredila tržaška univerza v sodelovanju s konferenco rektorjev vseučilišč delovne skupnosti «Alpe-Adria». Na srečanju so sodelovali znanstveniki iz ZRN, Avstrije, Jugoslavije in seveda iz Italije.

Glavni poseg je imel včeraj na konferenci minister za ekologijo Alfredo Biondi, ki je med drugim poudaril, da je treba vprašanja zaščite Jadranskega morja reševati ne samo na znanstveni, pač pa tudi na politični in zakonodajni ravni. Na srečanju so zlasti po zaslugi nekaterih tržaških znanstvenikov odjeknili tudi problemi, ki so neposredno povezani z onesnaževanjem Tržaškega zaliva tudi spriču pojavov zadnjih dni, med katerimi je naletel na največje zanimanje ponedeljkov «beg» plošč (paser) v kanal pod Rusim mostom.

Na sliki: predsedniška miza konference o Jadranu.

Spričo slabših odnosov med strankami

Na pokrajini bo nova koalicija težje upravljala kot na občini

Ponedeljkova seja tržaškega pokrajinskega sveta je potekala v znamenju dokaj živahne razprave in zlasti ostrih polemik med strankami, ki resnici na ljubo že dalj časa označujejo upravno in politično življenje v tem izvoljenem telesu. Nova koalicija KD, PSI, PSDI, PRI in SSK (na pokrajini ni liberalcev), ki že upravlja občino, ne bo imela tukaj lahkega življenja. In to ne samo zaradi številčnega razmerja sil (koalicija uživa podporo 11 svetovalcev na šestdeset), ampak tudi zaradi precej zastaranih odnosov, ki so se še pred izvolitvijo novega predsednika in novega odbora vzpostavili med manjšinsko koalicijo in pozicijo, v kateri bo levji delež igrala Lista za Trst. Medtem ko na občini lahko koalicija več ali manj odkrito računa na razlike in nesoglasja med melonarskimi svetovalci, bo to v pokrajinskem svetu zelo težko, saj je svetovalska skupina LpT veliko enotnejša kot tista na občini.

To je bilo jasno razvidno že iz vodnega posega predstavnika LpT Marchia, ki je z nenavadno ostrino polemiziral s prejšnjim (in tudi bodočim) predsednikom Claricijem. «Predstavnik PSI je bil gotovo najslabši predsednik v zadnjih desetih letih,» je dejal Marchio, kar že samo po

sebi priča o stališču melonarjev do nove koalicije.

Kritičen do razvoja političnih dogajanj je bil tudi načelnik svetovalske skupine KPI Martone, ki je bil mnenja, da gospodarska kriza terja drugačne rešitve, ne pa koalicije, ki nima povedati nič novega v primerjavi s prejšnjimi. Glede delovanja prejšnjega Claricijevega odbora je Martone tudi pristavil, da je uprava skoraj popolnoma prezrla problematiko slovenske narodnostne skupnosti, glede splošnega sodelovanja z Jugoslavijo pa je usmerila svoje delo brez vsakršnega upoštevanja osimskih sporazumov. Ob koncu pa je Martone naslovil polemično puščico na tržaškega poslanca KD Colonija («ki deluje samo znotraj svojih strankinskih struktur in se glede tržaške krize neče odkrito angažirati s krajevnima parlamentarcema KPI») in na pokrajinskega svetovalca Čoka (PSI), ki je v svojem posegu dejal, da so socialisti med krizo večkrat skušali navezati boljše stike s KPI, kar pa je komunistični zastopnik demantiral.

Svetovalci ostalih strank, ki so posegli v debato (Čok za PSI, Martini za PSDI, Locchi za KD in Harej za SSK), pa so bili mnenja, da je manj-

šinska koalicija v tem trenutku edina možna rešitev. Vsi pa so se izrekli za boljše in stvarnejše odnose z demokratično opozicijo zlasti pri temeljnih vprašanjih, ki neposredno zadevajo vso skupnost. Posebno zanimiv je bil zato poseg republikanca Torreselle, ki je poudaril, da Trst v tem trenutku potrebuje široko enotnost vseh demokratičnih sil ter se v ta namen zavzel za široko koalicijo, v kateri bi bili zastopani tudi listarji in komunisti.

Razpravi je sledilo glasovanje in kot smo včeraj že poročali ni nihče izmed kandidatov za predsedniško mesto prejel absolutne večine glasov, ki jo zakon predvideva v prvih treh glasovanjih. KD, PSI, PRI, PSDI in SSK so glasovale za socialistično Claricija, ki bo tako gotovo potrjen za predsednika pokrajine. KPI je glasovala za načelnika skupine Martoneja, ki je prejel tudi glas svetovalca Tržaškega gibanja Omera, medtem ko so listarji glasovali za bivšega odbornika za kulturo Venturo.

V novem pokrajinskem odboru bo KD imela štiri odbornike, laiko-socialisti in SSK pa bodo poleg predsednika dobili še štiri odborniška mesta. Podpredsednik pokrajine bo demokristjan Locchi.

Vrsta zanimivih tečajev Kmečke zveze za pospeševanje kmetijskega sektorja

Kmečka zveza organizira v sodelovanju s Slovenskim zavodom za poklicno izobraževanje naslednje tečaje iz kmetijskega sektorja:

1. VINOGRADNIŠTVO IN KLETARSTVO

Program predvideva predavanja o gojenju trt (priprava tal, gnojenje, zaščita), predelavi grozdja in o sodobnem kletarstvu. Na željo vinogradnikov pa bodo v okviru tečaja poglobljena nekatera vprašanja, ki so najbolj zanimiva za naše razmere.

Tečaj, ki bo trajal 300 ur, bo poleg teoretičnega poučevanja predvidel tudi skupinsko in individualno delo na kmetijah.

Predavatelj bo agronom Wili Mikac.

2. GOJENJE OLJK

Program tega tečaja predvideva vsa vprašanja, ki so povezana s sodobnim gnojenjem oljk ter njihove zaščite in predelave. Trajal bo skupno 90 ur; vsekakor pa bo gotovo zelo zanimiv posebnost v luči velikih možnosti o razvoju te kulture, ki jih odpira nova deželna zakonodaja o pospeševanju sredozemskih kultur. Slednja namreč predvideva podeljevanje finančnih prispevkov do 70 odstotkov za pripravo tal in nakup sadik. Udeleženci tečaja si bodo lahko ogledali tudi sodobne na-

sade oljk v Istri.

Predaval bo kmetijski tehnik iz kmetijske zadruga «Koper» Drago Sedmak.

3. FITOPATOLOŠKA ZAŠČITA KULTUR

Ker v sodobnem kmetijstvu postaja zaščita kultur iz leta v leto važnejša in zahtevnejša zlasti z ekološkega vidika je primerno, da se vsakdo, ki se ukvarja z gojenjem rastlin, podrobneje seznanja s tem vprašanjem. Na tečaju bo lahko spoznal najbolj razširjene rastlinske bolezni ter pridobil osnovne pojme o pravilni izbiri in uporabi protiparazitnih sredstev.

Na tem tečaju bo predaval inž. Gabrijel Seljak iz kmetijskega in veterinarskega zavoda v Novi Gorici.

4. VODENJE ZADRUŽNIH OBRATOV

Tečaj je namenjen predvsem upraviteljem zadrug in ustanov in vsem tistim, ki se zanimajo za delo na področju zadrugništva. Glavne teme o katerih bo govor na tečaju bodo: socialni in ekonomski pomen zadrugništva, državna in deželna zakonodaja, kmetijske in druge zadrugne pravice in dolžnosti članov. Vsi tečajni so brezplačni; finansira jih deželna uprava, ki bo vsem udeležencem ob zaključku tečajev izdala tudi posebne diplome.

Tečajni se bodo odvijali v krajih, kjer bo največ prijavljenih tečajnikov: predvidoma na Krasu in v Bregu za vinogradnike, za gojenje oljk pa v Bregu. Rok vpisovanja bo zapadel 10. oktobra, zaradi česar Kmečka zveza poziva vse zainteresente, naj se čimprej zglasijo v njenih uradih v Ul. Cicerone, kjer so jim na razpologo tudi vse ostale informacije.

Za boljše prometne povezave z ZRN

Včeraj se je deželni odbornik za prevoze F-Jk Di Benedetto srečal na sedežu deželnega sveta v Trstu z delegacijo znanstvenega komiteja pri ministrstvu za prevoze v ZRN. Tema pogovorov so bila dela za okrepitev cestnih, železniških in luških struktur v naši deželi. To pa predvsem v smislu okrepitev povezav med našo deželo in srednjo Evropo. Na seji so bili prisotni tudi predstavniki tržaške luške ustanove, železnice in trgovinske zbornice.

Deželni odbornik za prevoze je v svojem pozdravu delegaciji poudaril potrebo po boljši povezavi med pristanišči v naši deželi in zaledjem v Avstriji in Nemčiji. Ob tem se je ustavil predvsem pri izgradnji avtoceste Videm - Trbiž, pri podvojenem tiru tabeljske železniške proge in pri velikem železniškem križišču v Cervignanu. Omenil je tudi srečanje, ki bo oktobra v Celovcu med ministrskimi delegacijami Italije, Avstrije in Bavarke. Na sestanku bo prisoten tudi Strauss. Na tem sestanku bodo govorili o finančnih in tehničnih problemih za gradnjo predora Monte Croce Carnico. Odbornik Di Benedetto je predstavil prometna «vozlišča» v naši deželi kot strateškega pomena za prevoze, namenjene na bližnji vzhod. Ob vsem tem je poudaril tudi pomen letališča v Ronkah.

Predstavniki tržaške luške ustanove, železnice in trgovinske zbornice so gostom iz Nemčije prikazali podrobnejšo problematiko posameznih sektorjev.

Dežela naj izpolni obveze glede šestih hiš v Rovtah

Tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec se je v prejšnjih dneh srečal z odbornikom za javna dela tržaške občine Jagodicem; preverila sta položaj glede nekaterih še odprtih vprašanj, ki jim KZ sledi pri svojem vsakdanjem delu.

Na srečanju je najprej stekla beseda o vprašanju šestih hiš v Rovtah, ki jih bo treba porušiti zaradi gradnje nove avtoceste. Povedati gre predvsem, da lastniki omenjenih hiš kljub svečanam obljubam in podpisanim

sporazumom še nimajo nobene jasne perspektive glede svoje bodočnosti. Pred poletnimi počitnicami se je na sestanku na dolinskem županstvu predstavnik deželne uprave obvezal, da bo dežela skušala rešiti zadevo na neformalen način, to je, da bo ocenila stanje omenjenih hiš in izračunala njihovo vrednost ter na tej osnovi skušala najti primerno rešitev.

Tega pa doslej ni storila; odbornik Jagodic, ki je bil prisoten na dolinskem sestanku, je zatrdil, da je medtem naredil vse kar je v pristojnosti občinske uprave in zavrnil očitke, da se občina ne zanima za rešitev tega vprašanja. Poudaril je, da doslej še ni prejela niti odloka predsednika deželnega odbora, s katerim dežela vrača občinski upravi zemljišča, ki so bila last ukinjenih ustanov, da bi jih občina nato predala krajevni zdravstveni enoti. Dosedanji stiki med KZE in tržaško občino dajejo določene garancije, da bodo ta zemljišča, ki so bila izbrana za gradnjo novih domov bodočih katinarskih razlaščenec, prešla v občinsko last; vsekakor pa je najprej potrebno, da predsednik deželnega odbora podpiše omenjeni odlok, sicer bo celotna zadeva še mnogo časa stala na mrtvi točki.

Temu problemu bo namenjen sestanek med odgovornimi in prizadetimi, ki bo prav kmalu sklican.

Odbornik Jagodic in tajnik Bukavec sta se nato pogovarjala o pobudi pašniške zadruga iz Bazovice, ki je že bila ustanovljena in bi se morala konkretno uresničiti na bazoviški gmajni pod Kokošjo. Za pobudo se zanima vsa vas in tudi deželna ustanova za razvoj kmetijstva — ERSA — je pripravljena priskočiti na pomoč za njeno uresničitev. O vseh teh problemih sta razpravljala Bukavec in Jagodic, ki je v tržaški občinski upravi zadolžen tudi za jusarska vprašanja. Obljubil je, da bo v kratkem prišlo do skupnega sestanka med zainteresiranimi, to je med predstavniki ustanove ERSA, zadruga in občinske uprave.

V zvezi z jusarskimi zemljišči, ki so v vse večji meri podvržena posegom na teritoriju, je tajnik KZ zaprosil, da bi odbornik Jagodic prišel na sestanek s predstavniki jusarjev; na njem bi preverili, kako je tržaška občinska uprava doslej upravljala jusarska zemljišča, predstavniki jusarskih odborov pa bi predvsem izrazili svoja mnenja, kako bi morala občina uporabiti finančna sredstva, ki jih prejema za razlastitve raznih jusarskih zemljišč.

● V soboto, 24. t.m., je mešano podjetje IFAPI S.r.l. v Devinu (ustanovljeno 1981) obiskala delegacija jugoslovanskih predstavnikov v Trstu, to so generálni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič, predstavnik gospodarske zbornice dr. Zidarič in predstavnik Ljubljanske banke Ciril Čehovin. Delegacija je sprejel podpredsednik družbe in predsednik Droge - Portorož Marčelo Kralj in komercialni direktor Silvo Žnidarsič. Po ogledu hladilnice in ostalih prostorov se je delegacija zadržala na krajšem razgovoru.

Prostorski problemi na šoli «P. Trubar» v Bazovici

«Kako naj se učim, če ni dovolj prostora?»

Osnovni šoli pri Štivanu in v Medji vasi sta prazni, v bazoviški «Primož Trubar», pa še drugje, primanjkuje prostora. Dve plati iste medalje — našega šolstva.

«Pred dvema letoma smo se z vikarijem italijanske osnovne šole v Bazovici domenili, da bomo zamenjali uporabo večje učilnice, kajti italijanskih otrok je bilo šest, naših prvotnih pa 15. Tako so se oni preselili v manjšo učilnico, ki smo jo pred leti preuredili iz pomožnega prostora in ki meri okrog šest metrov v dolžino, 4,5 metra pa v širino. Letos pa je italijanska šola zahtevala vrnitev učilnice in v ponedeljek, kot je določalo pismo šolskega skrbništva, se je ponovno vselila vanjo. Mi smo pouk naših drugošolcev, ki so bili prisiljeni, da se izselijo, nadaljevali na hodniku.» Tako pripoveduje o položaju na bazoviški osnovni šoli učiteljica Silvana Križmančič, ki že več let poučuje na njej.

Poglejmo številke. Italijanskih otrok, ki obiskujejo enorazrednico, je letos 7. Od teh so štirje iz Bazovice, trije pa prihajajo iz bližnjih vasi. V prvi razred slovenske šole se je vpisalo letos 9 otrok, v drugih štirih razredih pa sledi pouku 42 osnovnošolcev. Četrta in peti razred imata pro-

storni učilnici v prvem nadstropju, tretji pa se stiska zraven njih v mikroskopskem prostoru, nekdanji pisarni. Telovadnice ni, vsa oprema je na hodnikih ali v raznih kotih. Učiteljice imajo «zbornico» v kuhinji, kjer se srečujejo tudi s psihologinjo, socialno delavko, kjer ima pomožna učiteljica pouk s handikapiranimi učencem, kjer zdravnik pregleduje učence, in končno, kjer je edini prostor

za pripravo kave in za nekajminutni oddih, morda za cigareto. Značilnost tega prostora je poleg majhnosti tudi ta, da je pozimi (jamčim, da že sedaj, na začetku jeseni) zelo hladen in vlažen. Učiteljice pri tem poudarjajo, da ima handikapirani otrok vso pravico, da se udeleži posebnega pouka v svojem razredu. Zato pa bi bil v učilnici potreben prost kotiček, ki ga v razredu žal ni.

Po tem opisu splošne stiske preidimo k prvotnemu problemu. Poteka pouk za drugošolce še vedno na hodniku? «V ponedeljek zvečer smo sklicali sestanek vseh staršev, da bi se z njimi pogovorili. Po ocenitvi položaja smo sklenili, da se v prosti učilnico vseli prvi razred, torej devet otrok, in da se drugi, v katerem je 12 učencev, preseli v večjo učilnico, kjer je bil prej prvi,» pove Križmančičeva. Slabe krvi na račun italijanske šole ni bilo, saj je bil razred konec koncev «njihov», imajo pa tudi večrazrednico. To je kot s prekratko odejo, ki je zmanjka ali pri glavi ali pri nogah.

Potrebna je skratka radikalna rešitev. Občina bi šola lahko razširila, saj je prostora na vrtu dovolj. Nekateri so tudi mnenja, da bi italijanski šola lahko preselili v prostor bivše občinske izpostave. Toda ko se omenjajo občinski posegi, se besede spreminijo v grenko naštevaje obveznosti, ki jih uprava sploh ni upoštevala. Lopa na vrtu se je podrta, omet grozi, da pade na otroke, tako kot preti tudi nevarnost, da jim pade na glavo kos preperlega polkna. Še enkrat obljube, drugega pa bolj malo ali nič. (nf)

V ponedeljek je bil pouk kar na hodniku

Združenje aktivistov s Tržaškega na obisku pri ZZB NOV Slovenije

V ponedeljek je obiskala Ljubljano delegacija Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja za tržaško ozemlje, kjer se je sestala s člani republiškega odbora Zveze združenj borcev NOV Slovenije in jih seznanila s svojim delovanjem v pretekli delovni sezoni in z načrti za bodočo dejavnost. Združenje je na 15 proslavah v vseh krajih tržaškega področja podelilo v tem času spominske značke OF skoraj 2000 aktivistom, kar kaže, kako množična je bila udeležba prebivalstva tega področja v narodnoosvobodilnem boju. Združenje si prizadeva, je bilo na pogovorih še poudarjeno, da bi omenjene značke prejeli tudi aktivisti iz miljskega področja, pa tudi iz Tržiča, kot jih sedaj prejemajo tudi aktivisti goriške pokrajine. Združenje je imelo v pretekli sezoni tudi več pomembnih predavanj, med temi predavanjem tržaškega zgodovinarja Galliana Fogarja ob izidu njegove knjige «L'antifascismo operaiò monfalconese tra le due guerre», predavanje novinarja Jožeta Korena o taborišču za jugoslovanske internirance v Gonarsu, predavanje zgodovinarja prof. Jožeta Pirjevca o začetkih fašizma v Trstu, srečanje z zgodovinarjem Tonetom Ferencem ob izidu njegove knjige «Primorska pred vseljudsko vstajo 1943», kot tudi srečanje z Brankom Babičem ob izidu njegove knjige «Primorska ni klonila», in srečanje z Miroslavom Košuto ob izidu knjige «Tri igre za en

glas». Člani Združenja, je bilo v razgovoru še poudarjeno, se aktivno udeležujejo tudi vseh proslav ob odkritjih spomenikov ali ob praznovanju pomembnih obletnic, srečanj z aktivisti in borci iz jugoslovanskih obmejnih krajev ter so aktivno navzoči tudi pri podeljevanju spominskih značk OF tako na Goriškem, kot tudi v obmejnih krajih onstran meje. Združenje bo po tej poti tudi nadaljevalo, je bilo še poudarjeno; predvsem bo okrepilo že obstoječe sodelovanje s krajevnimi sekcijami VZPI, domačimi kulturnimi društvi in drugimi ustanovami, iskalo pa bo povezavo z mladino, glavno nosilko naprednih idej in težen vsega prebivalstva in kot tako tudi nadaljevalko tradicij in idealov osvobodilnega gibanja.

Člani Združenja so izrazili željo in potrebo po še tesnejšem sodelovanju z Zvezo združenj borcev Slovenije, ki je potrebno, so poudarili, za utrjevanje prijateljskih in tovariških vezi, ki so se ustvarjale že v tistih težkih časih skupnega boja proti nacifašizmu in ki so tudi danes najboljša podlaga za utrjevanje in krepitev dobrososedskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo.

Republiški odbor ZZB NOV Slovenije je pohvalil delovanje tržaškega Združenja in mu zaželel še nadaljnjih uspehov, istočasno pa je izrazil željo po nadaljnjih medsebojnih srečanjih, ki so v tem času, ko se napredne sile v svetu borijo za ohranitev miru, še posebno koristni in potrebni.

Seja izvršnega odbora SKGZ

Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je v ponedeljek v Čedadu obravnaval doseženi napredek in napore za obveščanje javnosti videmske pokrajine o problemih Slovencev. Odbor je podčrtal pomen «Novega Matajurja» in važnost avtonomnega odločanja tudi glede teh vprašanj. Odbor je nato obravnaval zadnje napore za doseg globalnega zaščitnega zakona in dileme, ki se pojavljajo v zvezi z vestni o predlogih, da vlada predloži svoj osnutek. V tej zvezi je bil tudi ugotovljen okrepjen negativen odnos glede priznanja pravic Slovencev videmske pokrajine. Govor je bil tudi o pripravah za obisk predsednika republike Pertinija v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Končno je izvršni odbor še sprejel na znanje napovedano razpravo o vsebini Primorskega dnevnika, ki bo v teh dneh potekalo v raznih odborih in priprave na štirideseto obletnico Partizanskega dnevnika.

Tapiserije Cvetke Radanovič v Gregorčičevi dvorani

Cvetka Miloš Radanovič

Sinoči so v Gregorčičevi dvorani odprli razstavo tkalke Cvetke Miloš-Radanovič. Razstavo je priredilo Društvo zamejskih likovnikov. Umetnico iz Brežic je najprej pozdravil predsednik društva Sergij Cesar, nato pa je o njenem delu spregovoril slikar in umetnostni kritik Milko Bambič. Poudaril je, da so razstavljenе tapiserije avtonomno umetniško delo in se razlikujejo od tistih, ki jih obrtniki tkejo na predlogi slike nekakega drugega slikarja. Gre skratka za avtonomni umetniški proces. Sama likovnica je spregovorila o svojem delu in tehniki. Pri tem je naglasila, kako nastajajo oblike v nekakšni umetniški igri, kjer se tehnika in navdih prepletata kot neločljive niti. Rezultat (to je bilo mnenje vseh, ki smo gledali razstavo),

je seveda zanimiv in umetniško veljaven, predvsem v svojstvenem ravnotežju med izpovedjo in dekorativnostjo. Lep likovni večer je zaključil mladi kantavtor Ivo Tul s skupino svojih starejših in novih pesmi.

Srečanje na Trgovinski zbornici Sodelovanje med F-JK in avstrijsko Štajersko

Italijanski konzul v Gradcu odv. Corsaro je včeraj obiskal tržaško Trgovinsko zbornico, kjer se je pogovarjal s predsednikom posl. Modianom in z deželnim odbornikom za trgovino Bertolijem o vrsti načrtovanih pobud za okrepitev sodelovanja in izmenjav med našo deželo in avstrijsko Štajersko. Govor je bil med drugim o srečanju, ki bo prihodnji teden v Gradcu med carinskimi, bančnimi in trgovinskimi izvedenci Avstrije, Jugoslavije in Italije, pa tudi o italijansko-avstrijskem gospodarskem srečanju, ki bo v Gradcu od 10. do 12. novembra in ki se ga bosta udeležila tudi oba ministra za zunanjo trgovino Steger in Capria.

● Tržaški župan Richetti se je včeraj srečal na občini z ministrom za ekologijo Biondijem. Govorila sta o tržaških znanstvenoraziskovalnih zavodih in o vprašanju zaščite Jadranskega morja.

Proti oboroževalni tekmi

Gibanje za mir se utrjuje tudi v našem mestu. Člani pred kratkim ustanovljenega koordinacijskega odbora za mir, ki so že v avgustu priredili v mestu Dneve miru, so se včeraj zbrali na Trgu Unità, da bi opozorili javnost na potrebo po konkretnih akcijah za ohranitev miru, proti oboroževalni tekmi.

Koordinacijski in nenasilni odbor za mir, tako je organizaciji uradno ime, je napregel svoje sile tudi v korist Dnevov ljudske mobilizacije, ki jih je vsedrjavni mirovni odbor napovedal za 26. in 27. oktober v Comisu. Tako so včeraj med drugim zbirali podpise za referendum, s katerim naj bi se Italijani izrekli za ali proti nastavitvi jedrskih izstrelkov v Comisu.

V zvezi z brutalnim nastopom policije, ki je predvčerajšnjim napadla manifestante v Comisu s pendreki in solzilnimi bombami, je deželna svetovalna skupina DP poslala Enotnemu mirovnemu odboru iz Comisa solidarnostno brzojavko, v kateri opozarja, da je nasilni odgovor policije le znak nesposobnosti političnih sil in vlade, da bi se demokratično soočile o problemu oboroževalne tekme, čigar logiko so žal že sprejele.

Že spet prijava zaradi goljufije

Agenti tržaške kvesture so prijavi sodnim oblastem 39-letnega Giuseppa Lovrecicha iz Ul. Pasteur zaradi goljufije na škodo 48-letnega Marina Dagrja iz Ul. Giardini 65/7. Lovrecich naj bi oddal v podnajem Dagrju manjši prostor v Ul. Broletto 16, ki naj bi ga ta uporabil za svoja mizararska dela, kljub temu, da je bil sam najemnik le polovice prostora. Za prostor in odkup mizararskih strojev in orodja naj bi Dagri že plačal Lovrecichu 7 in pol milijona lir.

Potem ko je izvedel, da je Lovrecich najemnik le polovice prostora, je Dagri prijavil Lovrecicha policiji. Le-tej je osumljenec izjavil, da mu je Dagri res izplačal 7 in pol milijona lir, kar pa naj bi zadostovalo le za odkup mizararskega orodja; najemnina prostora po njegovem ni bila vključena v to vsoto. Dagri je vztrajal pri svoji verziji («Plačal sem za prostor in za orodje»), ki so jo potrdile tudi nekatere priče, tako da policijskim agentom ni preostalo drugega, kot prijava Lovrecicha sodnim oblastem zaradi goljufije.

Nova sezona gob: prve tri zastrupitve

Nova sezona gob je požela v ponedeljek že prve tri žrtve. Zaradi zastrupitve z gobami so se morali zateči po prvo pomoč v bolnišnico 63-letna Vera Visentini Baret iz Videmske ulice 42, 39-letni Dino Conti iz Narodne ulice 121 na Opčinah in 47-letni Claudio Cumin iz Ul. Besenghi 50.

Vsi trije so v bolnišnici izjavili, da so opoldne kosili v gostilni v Ul. Coroneo 37. Med drugim so pojedli rižoto z gobami. Lastnica lokala, 59-letna Vera Zuzek vd. De Valderstein je izjavila agentom kvesture, da je nabrala gobe v Jugoslaviji. Trojica zastrupljenih bo ozdravela v treh dneh.

Stanovanjske miši «spregledale» plen

Tatičem, ki so v ponedeljek okradli stanovanje 66-letne Irme Del Cont Bernard v 5. nadstropju poslopja v Ul. Coroneo 9, se je očitno mudilo. S sabo so sicer odnesli iz spalnice 600 tisoč lir, ogrlico in dva zlata prstana, v enem od predalov pa so «spregledali» še nadaljnjih 250 tisoč lir in številne dragocene zlate in srebrne predmete.

Huda nesreča v Nabrežini: pridržana prognoza za mopedista

Sinoči malo po 21. uri se je pripetila v Nabrežini huda prometna nesreča: 44-letni Gianfranco Zarcone iz Nabrežine - Kamnolomi 62 je med vožnjo na svojem motornem kolesu na cesti, ki pelje z glavnega nabrežinskega trga proti pokopališču, v bližini pokopališča iz še neznanh razlogov treščil v občestni drog in se pri tem hudo udaril v glavo.

Boičarji Rdečega križa, ki so pripeli na kraj nesreče in odpeljali ranjenca v bolnišnico, so takoj uvideli, da je njegovo stanje izredno resno. Moški si je prebil lobanjo in sence, poleg tega pa se je še potolkel po nosu. V bolnišnico so ga prepeljali v globoki nezavesti (komi tretje stopnje).

V tržaški bolnišnici so ga sprejeli na oddelku za oživiljanje. Zdravniki so si zanj pridržali strogo prognozo. Vzroke hude nesreče proučujejo agenti devinsko - nabrežinskega komisariata javne varnosti.

● Glavna skupščina Kraške gorske skupnosti se bo sestala na sedežu v Sesljanu drevi ob 19. uri v prvem sklicanju in jutri, vedno ob 19. uri v drugem sklicanju.

Negativna ocena sklepov Tržaškega Lloydja

Zgoča vprašanja Tržaškega Lloydja so bila osrednja tema včerajšnjega sestanka med enotno sindikalno delegacijo CGIL, CISL, UIL in vodstvom tržaške plovné družbe, ki je seznanilo sindikalne predstavnike s sklepi upravnega sveta družbe za zajezitev krize, ki je zajela podjetje. Sindikalna delegacija je zelo negativno ocenila sestanek. Sindikalisti krivijo vodstvo družbe, da ni znalo rešiti osrednjih problemov Tržaškega Lloydja, zaradi katerih se nahaja sedaj leta v hudi stiski. Vodstvo družbe je poudarilo, da ni doslej še nikoli govorilo o prodaji palače Tržaškega Lloydja na Trgu Unità, kot tudi ne o morebitni združitvi družb Finmare v eno podjetje.

Sindikalna delegacija se bo v prihodnjih dneh spet sestala z vodstvom Tržaškega Lloydja, da bi ponovno skupno preresetali nemajhne probleme plovné družbe.

● Drevi ob 20. uri se bo na sedežu v Ul. Roncheto 77 sestal rajonski svet za Škedenj - Čarbolo.

● V petek, 30. septembra, ob 19.30 se bo na sedežu pri Bošketu sestal svetoivanski rajonski svet. Med drugim bo razpravljal o prenovitvi lonjerskega vrta.

UFO nad Dolino Glinščice? Ne, bila je le Venera!

Telefon vodstva astronomskega observatorija v Ul. Tiepolo je včeraj zjutraj brnel kot na tekočem traku. Številni Tržačani so se obrnili na observatorij, da bi dobili pojasnilo o čudnem nebesnem pojavu, «neznanem letečem predmetu», ki so ga bili videli v zgodnjih jutranjih urah nad dolino Glinščice. Tudi na naš dnevnik so nekateri naši bralci telefonirali, da bi nas opozorili o «bleščečem predmetu na nebu».

Bruno Jankovič iz Boršta, zaposlen v ekspeditu našega podjetja, je na lastne oči videl «svetlečo žogo» na nebu, ko se je ob pol štirih zjutraj vračal z dela proti domu. «Prvič sem zagledal predmet nad javo Italcementi, ko sem vozil od avtoceste proti Bazovici,» pravi. «Bil je večji kot navadne zvezde, ustavljen na nebu in se je močno svetlil. Ko sem nato zavozil od Ključa proti Borštu sem spet videl 'žogo', podobno globusu, nad dolino Glinščice.» Ob prihodu domov je Jankovič še približno za deset do dvajset minut opazoval neznan predmet, ki je nato izginil.

Jankovič je dopoldne telefoniral na sedež astronomskega observatorija v Ul. Tiepolo, kjer so mu povedali, da so tudi številni drugi Tržačani opazili «svetlečo žogo» na nebu. Prav tako so sledili pojavu tudi v Lonjerju.

Skrivnostni svetleči UFO nad Glinščico je zaskrbel našo radovednost, da smo še sami telefonirali na astronomski observatorij pri Bazovici. Ko smo dežurnega izvedenca seznanili z zgodbo o «svetleči žogi» na nebu, je pojav takoj znanstveno obrazložil. «To ni nič drugega kot Venera, planet, ki je mnogo svetlejši od ostalih in se nam kaže tudi mnogo večji od drugih planetov. To pa zato, ker je njegova krožnica interna krožnica naše Zemlje. Venero lahko s prostim očesom vidimo zgodaj zjutraj ali zgodaj zvečer, približno tri ure pred sončnim zahodom in prav toliko časa po sončnem zatonu. Seveda mora biti takrat nebo zelo jasno,» je povedal izvedenec astronomskega observatorija, ki je tudi objasnili, zakaj je bilo lahko videti planet najprej nad javo Italcementi in nato nad dolino Glinščice. K temu naj bi botrovala vožnja z avtomobilom; z vožnjo človek zlahka izgubi orientacijo na nebesnem svodu. Tako se lahko pripeti, da vidimo v dveh različnih krajih isti predmet na različnih mestih na nebu, v resnici pa je, kot v primeru Venera, ustavljen vedno na istem mestu. Izvedenec astronomskega observatorija je še povedal, da lahko že z daljnogledom tipa 20x50 opazimo obrise planeta, ki proti jutru «izgine» v senci naše Zemlje.

«Želimo več učilnic! Mar zahtevamo preveč?»

Tudi letošnje šolsko leto se je, kot vemo, pričelo v znamenju precejšnje zmešnjave in nezadovoljstva. Problemov je veliko. Eden najbolj občutenih je problem prostorov. Na marsikateri šoli jih primanjkuje. Tako je tudi na tehničnem zavodu «Grazia Deledda», ki ga obiskuje okrog 400 dijakinj. Zavod šteje šestnajst razredov, na razpolago pa ima samo sedem učilnic. To je seveda izzvalo veliko negotovanje, tako med dijakinjami, kot tudi med starši in učnim osebjem. V znak protesta nad takšnim nevdzdržnim položajem so dijakinje včeraj manifestirale po mestnih ulicah. «Želimo več učilnic. Mar zahtevamo preveč?» — so se glasili napisi na transparentih, ki so jih nosile v sprevodu.

Sprevod se je ustavil na Trgu Unità, kjer je delegacija manifestantov odšla na prefekturo in na županstvo. Tu je delegacijo sprejel novi odbornik za šolstvo Lucio Vattovani, ki je najprej poudaril, da je zadeva v pristojnosti pokrajinske uprave, je pa vsekakor zagotovil, da bo posredoval pri pokrajinskem kolegu. Začasno je občina dala na razpolago tehničnemu zavodu Deledda nekaj občinskih prostorov.

Natečaj za vrtnarice

Občina Devin - Nabrežina in pokrajina Trst sta razpisali natečaj za dodelitev poverjenih mest in suplenc v občinskih otroških vrtcih za šolsko leto 1983-84.

Interesentke morajo predložiti občinski upravi — najkasneje do 24. oktobra 1983 prošnjo na kolkovanem papirju. Kandidatke, ki nameravajo poučevati v sekcijah s slovenskim učnim jezikom morajo to izrecno izjaviti v prošnji. V primeru, da bi izjave ne odgovarjale resnici, bo interesentka izključena iz lestvice. Podpis na prošnji mora overoviti notar ali tajnik občine, v kateri interesentka biva. Prošnji za prepustitev k natečaju ter v roku, ki je določen za predložitev prošnje, morajo prizadete priložiti sledeče dokumente: diplomu v originalu, oz. overovljeno fotokopijo, ali potrdilo o usposobljenosti za poučevanje na pripravi stopnji z navedbo doseženih ocen; vse dokumente na kolkovanem papirju, katere interesentka smatra vredno predložiti v svojem interesu; morebitne dokumente, ki potrjujejo posest prednostnih in preferenčnih naslovov, ki dajejo kandidatki — na podlagi veljavnih zakonov — prednost ter preferenco

pri imenovanju; potrdilo o bivališču; potrdilo o vplačilu natečajne takse za 7.500 lir.

Za vključitev v prednostno lestvico morajo imeti prosilke, na dan zapadlosti natečaja, več kot 18 let in ne smejo na dan razpisa natečaja presegati 50. leta starosti.

Kandidatke, ki prosijo za vključitev v lestvico za poučevanje v slovenskih otroških vrtcih morajo biti v posesti diplome, ki jo je izdala šola ali inštitut s slovenskim učnim jezikom. V nasprotnem primeru pa se zahteva posest diplome nižje srednje šole s slovenskim učnim jezikom. V tem primeru mora prosilka predložiti poleg diplome nižje srednje šole — v originalu ali overovljeno fotokopijo — tudi izjavo šolskih oblasti, ki nadzorujejo slovenske šole, da je kandidatka sposobna poučevati v slovenskih otroških vrtcih.

Kandidatke — usposobljene za poučevanje v občinskih otroških vrtcih ter vpisane v lestvico za dodelitev mest in suplenc bodo morale v roku 30 dni od prejema tozadavnega obvestila predložiti občini rojstni list, potrdilo kazenskega sodišča, zdravniško potrdilo ter potrdilo o državljanstvu.

Gledališča

CANKARJEV DOM - Ljubljana
Razstave
Do 6. novembra (Sprejemna dvorana) arheološka razstava Kelti in njihovi sodobniki na ozemlju Jugoslavije.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 28. t.m., ob 20. uri: W. Shakespeare «Troilus in Kresida». Predstava za abonma S - sreda in izven v veliki Jutri, četrtek, 29. t.m., ob 20. uri: W. Shakespeare «Troilus in Kresida». Predstava za abonma S-četrtek in S-četrtek A ter izven v veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici.

Koncerti

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom v okviru op. nskih glasbenih večerov bo jutri, 29. t.m., ob 20.30 koncert dua Volodja Balžalorsky - violina in Edi Terbovc - klavir. Na sporedu Pejačević, Brahms in Franck. Vabljeni!
Jutri, 29. septembra, ob 20.30, bo v evangeličanski luteranski cerkvi — Largo Panfilij koncert zboru «A. Illersberg». Dirigent Tullio Riccobon.

Kino

Ariston 16.30 «Sciopen».
Eden 17.00 «Porky's 2, il giorno dopo».
Fenice 17.00 «Flashdance». M. Nouri.
Nazionale Dvorana št. 1 15.30 «American love». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2 16.00 «Perversions». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 3 16.30 «Zombi Antropophagus».
Grattacielo 16.30 «Tuono blu».
Mignon 16.30 «Dolce e selvaggio».
Aurora 17.00 «Due ore meno un quarto avanti Cristo».
Radio 15.30 «Desideri... caldi e bagnati». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.00 «L'azione maliziosa». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Moderno 17.00-22.00 «Turbo times».
Lumiere 16.30 «Stati di allucinazione».
Cristallo 16.30 «Tootsie». D. Hoffman.

Razstave

V Gregorčičevi dvorani razstavlja tapiserije Cvetka Radanovič. Razstava je odprta od 9. do 12.30 ter od 16. do 19. ure.

Razna obvestila

Slovenska gobarska družina - Trst vabi člane na sestanek danes, 28. septembra, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Pogovorili se bomo o pripravah na razstavo svežih gob.

Planinski dom Mangart - žabnice - Trbiž vabi vse člane in planince na otvoritev planinskega doma v žabnicah, ki bo v nedeljo, 2. oktobra, ob 11. uri. Vpisovanje na sedežu ZSSDI še dan s, 28. t.m., v jutranjih urah tel. 767304.

Repnabrška občinska uprava bo začasno sprejela v službo od 3. oktobra do 30. junija prihodnjega leta čistilko, ki bo skrbela za čiščenje telovadnice v Repnu po 3 ure dnevno. Zainteresirane občanke naj vložijo prošnjo na občinsko tajništvo do petka, 30. t.m.

Godba na pihala iz Ricmanj obvešča, da je vpisovanje v glasbeno šolo jutri, 29. t.m., v petek, 30. t.m., in v soboto, 1. oktobra, od 18. do 20. ure v Kulturnem domu v Ricmanjih.

Izleti

SKD Tabor - Opčine priredi v nedeljo, 2. oktobra, ob priliki gostovanja folklorne skupine enodnevnih avtobusni izlet v Predvor pri Kranju z obiskom Begunj in Kropce. Vpisovanje še danes, 28. t.m., v društvenem baru.

SPDT prireja v nedeljo, 2. oktobra, avtobusni izlet v žabnice ob priliki otvoritve planinskega doma Mangart. Vpisovanje na sedežu ZSSDI še danes, 28. t.m., v jutranjih urah, tel. 767304.

Sekcije ANPI - občine Dolina priredijo 1. oktobra izlet v Kočevje ob pr. slavlju VIII., IX. in X. brigade. Vpisovanje še danes, 28. t.m., na sekcijah.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Barkovlje priredi v nedeljo, 2. oktobra, v društvenih prostorih Ul. Cereto 12 «Tradicionalni praznik karamalov». Postregli vam bomo z ribami, «fanclji z dušo», domačim pecivom, dobro kapljico in drugim. Začetek ob 16. uri. Vabljeni!

Vpisovanje in prva vaja otroškega zboru F. Venčurini bo v soboto, 1. oktobra, ob 14.30 v kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju. Vabljeni vsi otroci, ki jim je petje všeč.

PD Slovenec obvešča vse pevke in pevce, da bo naslednja pevka vaja jutri, 29. t.m., ob 20.45; obenem vabi vse, ki jih veseli petje, da se zboru pridružijo.

KD Lipa vabi v soboto, 1. oktobra, na gledališko predstavo «Pik-nik s tvojo ženo» v izvedbi KD Bazovica iz Reke.

Odsek otroške folklorne KD Rdeča zvezda sporoča, da bo prva vaja za otroke, ki obiskujejo osnovno šolo, danes, 28. t.m., ob 16. uri v osnovni šoli 1. maj 1945 v Zgoniku ter za mladince, ki obiskujejo srednjo šolo, v soboto, 1. oktobra, ob 15. uri v telovadnici osnovne šole L. Korarvec - Gorazd v Saležu. Vabljeni! Mladinska folklorna skupina Rdeča zvezda vabi medse nove člane. Vsi tisti, ki jih veseli folklor, ples in petje naj pridejo na vaje, ki bodo ob petkih, ob 19. uri na osnovni šoli v Saležu.

razpisuje

ABONMA ZA SEZONO 1983/84

REPERTOAR

V ABONMAJU
Dušan Jovanovič: VOJAŠKA SKRIVNOST, režija Slobodan Unkovski
Edward Albee: GOSPA IZ DUBUQUA, režija Dušan Mlakar
Dušan Kovačević: RADOVAN TRETJI, režija Boris Kobal
Brendan Behan: TALEC, režija Mile Korun
Peter Shaffer: AMADEUS, gostovanje SLG Celje
Mihail Bulgakov: MOLIÈRE, gostovanje Drame SNG Ljubljana

IZVEN ABONMAJA

Ivan Pregelj: VSEM GALJOTOM VILE V VAMP, priredba Tone Partljič, režija Jože Babič
Italo Calvino: MARCOVALDO, režija Mario Uršič
J. in W. Grimm: RDEČA KAPICA, režija Mario Uršič

Vpisovanje abonmentov ob delavnikih do 5. oktobra od 10. do 12. ure ter od 18. do 20. ure pri glavni blagajni KULTURNEGA DOMA, Ul. Petronio 4.

Dosedanji abonenti lahko obnovijo abonma tudi telefonsko do 30. septembra od 9. do 14. ure, telefon 734265 - 734269.

Nadaljuje se vpisovanje v Baletno šolo SSG v dopoldanskih urah v KULTURNEM DOMU.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 28. septembra
VENČESLAV
Sonce vzide ob 5.59 in zaton ob 17.53 — Dolžina dneva 11.54 — Luna vzide ob 21.19 in zaton ob 12.25.

Jutri, ČETRTEK, 29. septembra
MIHAEL

Vreme včeraj: temperatura zraka 23 stopinj, zračni tlak 1024.9 mb rahlo pada, veter 18 km na uro vzhodnik, vlaga 35-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 21 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE:
Erica Stefani, Erika Giugovac, Andrea Casale, Massimo Cassano.

UMRLI SO: 81-letna Margherita Carile vd. Fornelli, 78-letna Alda Jerchig vd. Bazzanella, 82-letni Ernesto Duse, 62-letna Livia Delconte, 4 mesece stara Silvia Russo, 55-letni Bruno Danjelut, 78-letna Alessandra Marinscsegg, 63-letna Livia Valencic, 65-letni Angelo Goatlin, 90-letni Vincenzo Candice, 66-letni Enrico Grobisa, 90-letna Elena Bolmarcich vd. Colmano, 79-letna Maria Lucia Albanese vd. Lenoci, 88-letna Carla Carnelli vd. Spangaro, 77-letna Rosina Orlandini vd. Persich, 82-letni Alfr. do Nemiz, 81-letna Olimpia Milos vd. Millo.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Trg Cavana 1, Trg Giotti (S. Francesco) 1, Largo Osoppo 1, Ul. Zorutti 19, Prosek, Milje (Lungomare Venezia 3).
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Trg Oberdan 2, Ulica T. Vecellio 24, Prosek, Milje (Lungomare Venezia 3).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 16. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

Prispevki

V spomin na Stanka Simoniča darujeta Ivica in Ivo 50.000 lir za SKD Tabor. V isti namen darujeta Igor in Cathy 50.000 lir za vzdrževanje spomenika na Opčinah.

V spomin na pok. Josipa Logarja darujeta družini Širca in Balbi 30.000 lir za ŠD Sokol.

Drugi natečaj «Foto Trst 80»

Po lanski izredno uspešni in obetavni izkušnji je slovenski fotoamaterski krožek «Foto Trst 80» razpisal tudi letos fotografski natečaj. Z barvnimi diapozitivi na prsto temo ali barvnimi fotografijami na temo «... z ljubeznijo ...» se drugega natečaja lahko udeležijo vsi fotoamaterji iz Furlanije-Juljske krajine.

Kot rečeno, je lanski natečaj pokazal, da vlada za tovrstno dejavnost veliko zanimanje. Lanskega, prvega natečaja se je namreč udeležilo okrog osemdeset fotoamaterjev iz raznih krajev dežele in obeh narodnosti. Prireditelji si nadejajo, da bo udeležba tudi tokrat na višini.

Vsak udeleženec lahko sodeluje z največ petimi diapozitivi in petimi barvnimi fotografijami. Fotografije z osebnimi podatki (ime, priimek, naslov in naslov dela) morajo biti označene z rdečo točko na spodnjem levem kotu v smeri pravilnega gledanja, nastavljene v okvirih 5x5. Daljša stranica barvnih fotografij mora biti od 20 do 40 cm dolga. Na hrbtini strani pa morajo biti navedeni osebni podatki avtorja.

Dela je treba oddati od 7. do 18. novembra letos na sedežu krožka v Ul. sv. Frančiška 20/II (34133 Trst).

GROZDJE ZA VINO
SUPERORTOFRUTTICOLO — Trg Cagni 1
(zadnja postaja št. 19) TELEFON 81-03-21
SAMO IZBRANO BELO IN ČRNO GROZDJE

Spremna listina V.A. I ob trgatvi

V teh dneh so nekateri vinogradniki že začeli s trgatvijo. Z njo v zvezi se kmečki zvezi zdi primerno, da razjasni nekatere pojme v zvezi s spremno listino (bolla d'accompagnamento) za prevoz grozdja.

Ko se govori o spremni listini za prevoz grozdja je najprej potrebno povedati, da gre za posebno spremno listino V.A. I, ki si jo vsak vinogradnik lahko priskrbi na sedežu občinske uprave, kjer stanuje.

Pri prevažanju grozdja je izstavitelj spremne listine V.A. I odvisna od vzroka prevoza.

V primeru prevoza lastnega grozdja iz lastnega vinograda v lastno klet ni potrebna izstavitelj nobene spremne listine.

V primeru, da grozdje kupimo (kje smo ga kupili ni važno) in ga prevažamo v lastno klet za vinifikacijo, mora ta prevoz spremljati spremna listina V.A. I; listino je dolžan izstaviti prodajalec grozdja. Kmečka zveza svetuje v podobnih primerih, da kupec sam zaprosi prodajalca, naj izstavi spremno listino V.A. I. V primeru kontrole in ugotovitve tega prekrška sta kaznovana tako prodajalec kot kupec. Denarne globe so tako visoke, da se vsekakor izplača, da je prevoz kupljenega grozdja «krit» s predvideno spremno listino.

Za vsa nadaljnja pojasnila in dopolnila pa so interesentom na razpologo uradi Kmečke zveze v Ul. Cicerone 8/B.

Tabor najmlajših skavtov ob Bistričici blizu Kranja

Slovenska Zamejska Skavtska Organizacija - tržaška veja volčičev in vereric je tudi letos organizirala za svoje najmlajše člane dva tabora v Stranjah pri Kamniku. Na velikem travniku pri reki Bistričici je 2. avgusta vse zaživel: 110 skavtov in skavtinj je začelo postavljati svoje šotore, ki so jim postali drugi dom. Zaradi velikega števila udeležencev je vodstvo že v Trstu odločilo, da se bo program odvijal vzporedno v dveh taborih. Ta izbira se je že od vsega začetka izkazala za zelo primerno, tako da smo lahko uspešno izvedli vse naše podvige. Delovanje je bilo v taboru zelo raznoliko, saj je obsegalo vse momente skavtskega življenja.

Prvi dnevi so bili namenjeni spoznavanju kraja in njegove zgodovine, s tem v zvezi veljavo poudariti izredno gostoljubnost domačinov; ogledali smo si nato eno izmed najstarejših žag na vodo v Sloveniji, Plečnikovo cerkev v Stranjah, izvir Bistrice, Kamnik in njegovo okolico.

Posebnost letošnjega tabora so bili dvodnevni izmenični pohodi manjših skupin s prenočitvijo izven tabora: naš cilj je bila Velika planina s svojimi čudovitimi naravnimi lepotami. Prišli smo v stik s pravim planšarskim življenjem, saj smo tudi prenočevali v planšarskih kočah, ki so nam jih pastirji gostoljubno dali na razpolago.

Večerni taborni ognji niso navdušili samo skavte, ampak tudi vaščane, ki so se množično odzvali našim vabilom. S tem v zvezi naj omenimo sobotni taborni ogenj, ki smo ga pripravili izrecno za vaščane. Predstavili smo jim našo zamejsko stvarnost in našo skavtsko organizacijo, ob tem pa smo prepevali ob spremljavi treh kitar narodne in skavtske pesmi in seveda tudi duhovitih skečev ni manjkalo.

V nedeljo so nas kot po navadi obiskali starši in prijatelji, ki so preživeli v naravi in prijateljskem vzdušju lep skavtski dan; zjutraj je bilo po sv. maši slovesno polaganje obljub novih članov, popoldne pa smo pripravili taborni ogenj, kateremu je prisostvovalo nad 500 ljudi. Seveda poleg obiskov staršev in prijateljev so biti za vse nas prijetno presenečenje obiski tržaškega škofa, Radia Trst A, Radia Opčine in tabornikov iz Slovenije.

Volčiči in vereric so se spoprijeli tudi s konkretnim življenjem v naravi, kjer so si morali sami pripraviti

zasilna zavetišča in kuhati na prostem. Ko nam je nagajalo vreme, se je program odvijal v velikem šotoru, t.i. pagoda, kjer smo imeli pevске vaje, vadili razne načine likovnega izražanja, preverjali naše znanje o prvi pomoči in orientaciji, ki se je ob lepem vremenu praktično izvajalo. Za volčiče in vereric je bil tudi športni dan izredno doživetje, saj se je lahko vsakdo izkazal v svojih športnih spretnostih.

Dnevi so hitro minevali in... že je bil pred nami dan odhoda: 12. avgusta smo podrlj vse taborne zgradbe, popravili šotore in počistili travnik. Z roko v roki se je ob pesmi slovesa orosilo marsikatero oko ob pomniju na nepozabne trenutke, ki smo jih skupaj preživeli. Otožnost pa se je kmalu prelila v veselo razpoloženje, ki nas je spremljalo do doma.

Vodstvo veje volčičev in vereric

POTOVALNI URAD «Aurora»

8. - 9. 10. za otok KRK, cena 46.000 lir
15. - 16. 10. na otok RAB, cena 63.000 lir
22. - 23. 10. na ŠTAJERSKO, cena 53.000 lir
od 30. 10. do 1. 11. in od 1. do 3. 11. na MALI LOŠINJ, cena 86.000 lir
od 30. 10. do 7. 11. in od 6. do 14. 11. v EGIPT (Kairo, Luxor, Asuan) cena 965.000 lir
od 1. do 4. 11. v BUDIMPEŠTO, cena 235.000 lir
od 22. 12. do 2. 1. 1984 na KANARSKO OTOKE, cena od 750.000 lir dalje
od 23. do 27. 12. — božič v hotelu TOPLICE na BLEDU, cena 155.000 lir
od 27. 12. do 1. 1. 1984 — novo leto v TOPLICAH na BLEDU, cena 255.000 lir
od 29. 12. do 1. 1. 1984 — novo leto v BUDIMPEŠTI, cena 295.000 lir
od 30. 12. do 1. 1. 1984 — novo leto v hotelu ESPLANADE v ZAGREBU, cena 185.000 lir
od 30. 12. do 1. 1. 1984 — novo leto v CELJU, cena 145.000 lir
Informacije in vpisovanja pri potovalnem uradu «AURORA» v Ul. Cicerone 4 — tel. 60-261.

Koncert TPPZ «P. Tomažič» na proslavi v Tolmeču

V Tolmeču so pred dnevi proslavili 40. obletnico italijanskega odporniškega gibanja. Niz ustreznih prireditev se je začel s celovečernim koncertom Tržaškega partizanskega pevskega zbora «P. Tomažič», ki je v petek, 23. t.m., privabil v tolmeško športno palačo navdušeno množico; v njej je bilo videti zlasti mnogo mladih obrazov, med njimi veliko vojakov in častnikov, sicer pa so bili prisotni seveda «stari obrazi», to je krajanji, ki so se neposredno udeležili boja zoper nacifašizem in prav tako neposredno prispevali k zmagi. Pred izpovem partizanskih in delavskih pesmi slovenskega ter italijanskega pa tudi drugih izvorov je navzoče pozdravil član TPPZ Aldo Pressel: poudaril je, da tržaški ansambel poje zgodovino odporniškega gibanja in poziva vse ljudi k temu, da preprečijo povrnitev časov, ko je človeštvu pretilo uničenje. Pripomnil je: «Vsi smo odgovorni za to, da imamo mir ali ne».

Nato je spregovoril tolmeški podžupan v imenu župana Igina Piut-

tija. Podčrtal je pomen vloge, ki jo odigrava TPPZ na italijansko - jugoslovanski meji kot utrjevalec kulturno - političnih odnosov med jadranskima sosedama, v isti sapi pa poveljal navzoče, naj svoje vtise s koncerta posredujejo šolski mladini, prijateljem, ljudem. Tudi on je zatrdil: «Vsi smo lahko tvorci miru!».

Koncert TPPZ «P. Tomažič» se je pričel z recitacijo o Hirošimi, torej tako zgovorno, da bi zgovorneje ne moglo biti. Sledilo je že znano zaporedje partizanskih, borbenih, revolucionarnih in delavskih pesmi in himn v raznih jezikih, ki je poslušalce, kakor je običaj, vžihčilo. Sredi koncerta se je ansambel s Šoštakovičevim «Kurantom» poklonil vsem padlim za svobodo. Pevske točke sta v slovenščini in italijanščini povezovala Aldo Pressel in Stane Ratzresen s spletom poezij svetovno priznanih avtorjev. Solo parte so odpeli Marino Eva, Rudi Mikež, Marjan Kralj, Pavel Cerkenj in Igor Pavletič. Program je skrbno pripravil in vodil dirigent Oskar Kjuder.

Pričetek simfonične sezone v Verdiju

Kratek jesenski cikel simfoničnih koncertov gledališča Verdi se je začel v soboto s koncertom, ki ga je vodil mladi dirigent Oleg Caetani in ki je bil v celoti posvečen Čajkovskemu z izvedbo njegove uverture «Romeo in Julija» in Simfonije št. 5 v e-molu op. 64.

Dirigenta Caetania smo že imeli priložnost videti za dirigentskim pultom Verdijevega orkestra letos spomladi, ko je zapustil najboljši vtis. Tak vtis je potrdil tudi tokrat, čeprav v uverturi «Romeo in Julija» morda ni do kraja izluščil vseh lirično - dramatičnih nians, ki jih vsebuje in izvajalcu ponuja ta čudovito romantična mojstrovina. Toda neglede na to je Caetani vodil orkester od začetne meditativne teme preko strani globoko doživljanih fatalističnih občutij in silovitega izbruha nasprotij in usode do nežnih ljubezenskih izlivov in preko njih do širokih čustvenih dramatičnih fraz vse do končnega izpeva ljubezni in smrti z «requiemom», ki ga intonirajo rogovi in pihala, z zanesljivo roko in nazornim nakazovanjem vodilnih tem posameznim instrumentalnim skupinam.

Peta simfonija je prežeta od začetka do konca s tematiko, ki je tako značilna za velikega ruskega komponista: nemoč pred mračnimi silami usode, ki se tu manifestira skozi spreminljiva avtorjeva razpoloženja, skozi njegovo večno nihanje med globokim pesimizmom in vedrejšim pogledom na svet. Čajkovski je s Peto simfonijo dosegel sam vrh goreče sporočilnosti svoje lastne notranjosti z bogastvom ritmičnega in melodičnega navdih.

Oleg Caetani je svoje intenzivno poživljanje vsebine prenesel na orkester, ki mu je kot malokdaj sledil skozi vse stavke od dramatičnega Andante - Allegro con anima, preko spevnega Andante cantabile, v katerem so godala prevladovala s svojo toplo melodičnostjo, do lirično lahkega valčka v tretjem in finala, s katerim se simfonija izteče v močno eksplozivni zvočni barvi in v nezadržni radosti.

Občinstvo je izvedbo pozdravilo z navdušenim in dolgotrajnim odobravanjem, ki sta si ga dirigent in orkester tudi zaslužila. (jk)

Novost na knjižni polici

Milan Vincetič:

Zanna

V zbirki Domača književnost je Pomurska založba v Murski Soboti izdala pesniško zbirko Milana Vincetiča Zanna. To je prva samostojna pesniška zbirka Vincetiča, ki sodi med predstavnike najmlajše slovenske pesniške generacije (rojen je bil leta 1957 v Murski Soboti). Pesmi je objavil v raznih glasilih, skupaj z Valerijo Perger in Ferijem Lainsčekom se je predstavil v pesniški zbirki Kot slutnja radovedno, zdaj pa v samostojni zbirki. Zbirko uvaja spretna beseda Kajetana Koviča, ki poudarja notranjo strukturo sedmih ciklov, ki naj prikazujejo podoba mladega človeka in credo mladega pesnika. Teme, ki jih pesnik obravnava, so znane teme ljubezni, življenja in smrti, najbolj izpovedno dognane so pesmi osrednjih ciklov Nedolžni otroci in Zanna.

Dušan Rešek:

Šege in verovanja ob Muri

Dušan Rešek, veterinar in zbiratelj ljudskega blaga, doma iz Beltincev, je pred dobrim desetletjem začel pri svojih službenih poteh zbirati in zapisovati šege in verovanja, kakor jih je slišal pri ljudeh. Sprva ni mislil na objavo, ko pa se je odločil za objavo v knjigi, je bila ta izdaja leta 1979 kmalu razprodana. Zdaj je pri Pomurski založbi izšla nova izdaja nekoliko dopolnjene knjige. Temeljna zasnova knjige je ostala nespremenjena. Zapisovalec objavlja ljudske šege in verovanja, ne da bi jih poskušal razlagati ali opisovati, po posameznih tematskih poglavjih. Tako objavlja šege ob posameznih življenj-

skih postajah (rojstvo, smrt), ob posameznih praznikih, letnih časih, ob kmečkih opravilih, posebej pa še obsežno poglavje v zvezi z živalmi in verovanji ob njih. Avtor je svoje šege zapisal največ po Prekmurju, deloma pa tudi pri Porabskih Slovenicah in Prlekiji. S tem je otel pozabi stare vrednote ljudske kulture saj s prosvetljenostjo stare šege in verovanja med mladimi vse bolj izginja. To poudarja tudi prof. Vilko Novak, ki je napisal zbirki na pot spretno besedo in v njej označil pomen tega ljudskega blaga za narodovo samookolnost. Sorazmeroma obsežna knjiga ima na koncu seznam oseb, ki so avtorju pripovedovale posamezne objavljene šege ali verovanja ali izreke, dodan pa je slovarček narečnih besed.

Dragica Čadež:

Glina, les, papir, kovina

V zbirki Igra in delo je pri založbi Mladinska knjiga izšla knjiga akademske kiparke Dragice Čadež z naslovom Glina, les, papir, kovina. Knjiga, ki je nastala kot sad pedagoškega dela avtorice pri likovnem pouku, je priročnik: spodbuja in usmerja najrazličnejše vidike likovne vzgoje. Knjiga vsebuje konkretna in praktična navodila, kako naj otrok oblikuje, kipari, dela plastike iz papirja, lesa, kako naj modelira iz gline in ustvarja mozaike. Vse besedne razlage so podprte z dobrimi fotografijami, tako da avtorica z besedo in sliko docela dosega svoj namen. Gre torej za odločen priročnik, namenjen pedagoškim delavcem in samim sposobnejšim otrokom in začetnikom - modelarjem in za knjigo, kakršne so najbrž redke.

Sl. Ru.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
- 13.00 «Adorabili creature» - TV film
  - 13.30 DNEVNIK 1
  - 14.00 «Sulle strade della California» TV film
  - 15.00 «I giorni della libertà»
  - 15.30 Šola in vzgoja
  - 16.00 «Orzowei» - TV nadaljevanka
  - 16.30 Risanka
  - 16.50 Danes v parlamentu
  - 17.00 DNEVNIK 1 - Flash
  - 17.05 «Dick Turpin» - TV film
  - 18.00 «Una settimana al Sinodo»
  - 18.30 «Per favore non mangiate le margherite» - TV film
  - 19.00 Oddaja o modi
  - 19.45 Almanah jutrišnjega dne in Vremenske razmere
  - 20.00 DNEVNIK 1
  - 20.30 «Casa Cecilia (un anno dopo)» TV nadaljevanka
  - 21.35 Televizijsko nagradno tekmovanje
  - 22.40 DNEVNIK 1
  - 22.50 Srečanje s kinematografijo
  - 22.55 Sportna sreda
- Drugi kanal**
- 13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
  - 13.30 «Capitol» - TV nadaljevanka

- 14.25 «Dedee d'Anvers» - film
  - 15.55 Komični filmi
  - 16.30 Šola in vzgoja
  - 17.00 «Rhoda» - TV film
  - 17.30 DNEVNIK 2 - Flash
  - 17.35 Iz Parlamenta
  - 17.40 «Anello dopo anello»
  - 18.30 DNEVNIK 2 - Sport
  - 18.40 Inšpektor Derrick - TV film
  - 19.45 DNEVNIK 2 - Vesti
  - 20.30 «Colombo» - TV film
  - 21.50 DNEVNIK 2
  - 22.00 «La via del male» - film
  - 23.50 DNEVNIK 2 - Zadnje vesti
- Tretji kanal**
- 15.30 Šola in vzgoja
  - 16.30 «Don Giovanni in Sicilia» TV nadaljevanka
  - 17.40 Oddaja iz dežele Umbrija
  - 18.35 Glasbena oddaja
  - 19.00 DNEVNIK 3
  - 19.35 Neposredno iz... Caserte
  - 20.05 Šola in vzgoja
  - 20.30 «Anna Christie» film z Greto Garbo
  - 21.55 Oddaja o psihoanalizi
  - 22.30 DNEVNIK 3

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
- 8.50 TV v šoli
  - 17.30 Poročila
  - 17.35 Ciciban, dober dan
  - 17.55 Jesenska serenada '83
  - 18.25 Celjski obzornik
  - 18.40 Mostovi
  - 19.10 Risanka
  - 19.24 TV in radio nocoj
  - 19.26 Zrno do zrna
  - 19.30 TV dnevnik
  - 19.55 Vreme
  - 20.00 «Usmrtitev vojaka Slovika» film
  - 21.55 TV dnevnik
- Zagreb**
- 17.30 Videostrani
  - 17.40 Poročila
  - 17.45 Grom - otroška serija
  - 18.15 TV koledar
  - 18.25 Kronika občine Sisak
  - 18.45 Zeleni kabaret
  - 19.30 TV dnevnik

- 20.00 Sportna sreda
  - 22.05 TV dnevnik
- Koper**
- 14.00 in 16.30 Odprta meja - oddaja v slovenščini
- Danes bosta v oddaji ODPRTA MEJA tudi naslednja prispevka: REPENTABOR - Obnovitev Tabora in cerkev TRŽIČ - Izvolitev župana**
- 17.00 TV D - Novice
  - 17.05 TV šola
  - 17.30 Film - ponovitev
  - 19.00 Risanka
  - 19.30 TV D - Stičiče
  - 19.45 Trnova pot - serijski film
  - 20.15 Človekovi prijatelji - dok. film
  - 20.30 London - Jonathan Miller - dok. film
  - 21.30 TV D - Danes
  - 21.45 Piranski glasbeni večeri

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
- 8.30 «Attenti a quei due» - TV film
  - 9.10 «Phillys» - TV film
  - 9.40 «Alice» - TV film
  - 10.10 «Mary Tyler Moore» - TV film
  - 10.40 «Lou Grant» - TV film
  - 12.00 «Arcibaldo» - TV film
  - 12.30 «Help!»
  - 13.30 «Il pranzo è servito» - nagradno tekmovanje
  - 13.30 «Sentieri» - TV nadaljevanka
  - 14.30 «General Hospital» - TV nadalj.
  - 15.15 «Le donne hanno sempre ragione» - film
  - 17.00 Tarzan - TV film
  - 18.00 «Galactica» - TV film
  - 19.00 «Arcibaldo» TV film
  - 19.30 «Baretta» - TV film
  - 20.25 «La saga del padrino» - nadalj.
  - 21.25 «Il difetto di essere moglie» film
  - 23.25 Šport
  - 00.25 «Nove ore per Rama» - film
- RETEQUATTRO**
- 8.30 Risanka
  - 9.30 «Amore in soffitta» - TV film
  - 10.00 «Papà caro papà» - TV film
  - 10.30 «Tradita» - film
  - 12.15 «La famiglia Bradford» TV film
  - 13.15 «Padroncina Flo» - novela
  - 14.00 «Aguaviva» - novela
  - 14.50 «Insieme a Parigi» - film
  - 16.20 Risanka
  - 17.50 C.H.I.P.S. - TV film
  - 18.50 «Dancin' Days»
  - 19.30 «Super Dynasty»
  - 20.30 «Joe Dancer» - film
  - 22.15 «Vegas» - TV film
  - 23.15 F.B.I. - TV film

- TELEPADOVA**
- 7.30 Risanke
  - 8.30 «I veli di Bagdad» - film
  - 10.30 «Laura» - TV film
  - 11.15 «Cuore selvaggio» - TV film
  - 12.00 «Agente Pepper» - TV film
  - 13.00 Risanka
  - 14.00 «Laura» - TV film
  - 14.45 «Codice 3» - TV film
  - 15.45 Risanka
  - 19.30 «L'incredibile Hulk» - TV film
  - 20.30 «Io non vedo tu non parli lui non sente» - film
  - 22.00 «Toma» - TV film
  - 23.00 «Il cacciatore» - TV film
  - 24.00 «Il fattore umano» - film
- TRIVENETA**
- 7.30 Risanka
  - 8.30 «The Detectives» - TV film
  - 9.30 TV film
  - 10.30 «Simon Templar» - TV film
  - 11.30 «Una vita da vincere» - TV film
  - 12.30 Horoskop
  - 12.40 «Cowboy in Africa» - TV film
  - 13.30 «Kodiak» - TV film
  - 14.00 «The Jeffersons» - TV film
  - 14.30 Film
  - 16.00 Kinoprogram
  - 16.30 TV film
  - 18.30 Risanka
  - 19.00 «Siderstret» - TV film
  - 20.00 «Kodiak» - TV film
  - 20.30 «The Jeffersons» - TV film
  - 21.00 Film
  - 22.30 «Il rigattiere»

- ITALIA 1**
- 8.30 Risanke
  - 9.15 «Cara cara» - novela
  - 10.00 «Febbre d'amore» - ponovitev
  - 10.45 «Eternamente femmina» - film
  - 12.10 «Gli eroi di Hogan» - TV film
  - 12.40 «Vita da strega» - TV film
  - 13.00 Bim, bum, bam
  - 14.00 «Cara cara» - novela
  - 14.45 «Febbre d'amore»
  - 15.30 «In casa Lawrence» - TV film
  - 16.30 Bim, bum, bam
  - 18.00 «La casa nella prateria» TV film
  - 19.00 «Wonder woman» - TV film
  - 20.00 Risanka
  - 20.30 «Eutanasia di un amore» - film
  - 22.20 «I racconti del brivido»
  - 23.15 Šport
  - 00.20 «L'urlo della battaglia» - film

- 11.45 Nagradno tekmovanje
  - 12.00 «Insieme amiche mie»
  - 12.45 TV dnevnik
  - 13.00 «Anche i ricchi piangono» TV film
  - 13.30 TV film
  - 14.00 «Fronte del porto» - film
  - 15.45 Oddaja za mlade
  - 16.00 «Spaziotto»
  - 18.30 TV film
  - 18.50 TV film
  - 19.20 Horoskop
  - 19.25 TV dnevnik
  - 19.50 Rubrika
  - 20.10 Nagradno tekmovanje
  - 20.30 «Anche i ricchi piangono» TV film
  - 21.00 «Ombre sul Kilimanjaro» - film
  - 23.00 TV dnevnik
  - 23.10 Horoskop
  - 23.15 «The Bold ones» - TV film
  - 00.25 Abat-jour
- TELEQUATTRO**
- 8.30 Povezava z Italijo 1
  - 19.00 Dogodki in komentarji

RADIO

- RADIO TRST A**
- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Radijski mozaik: Po svetu sem in tja. Pripravlja Miladin Černe - Glasbena matineja; 9.15 Roman v nadaljevanju (umetniško branje): Ivanka Hergold: «Nož in jabolko»; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Opoldanski zbornik: Glasbeni potpuri; 12.00 Pod Matajurjan, posebnosti in omika Nediških dolin; 13.20 Zborovska glasba s koncertnega odra; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 - 16.00 Mladinsko popoldne: Zvezdniki našega časa; 15.45 Literarni listi; 16.00 Klasični album; 17.10 Razširjeni obzornik: Zimzelene melodije; 17.30 Rubrika; 18.00 Kulturni odmevi iz Beneške Slovenije; 18.20 Priključeni motivi.

- RADIO OPČINE**
- Do 18.00 Glasba; 18.00 Dober navsvet, dragocen navsvet (vodi Alenka Princival); do 19.00 Glasba; 19.00 Rock and roll radio (vodi Paolo); 20.30 Lahko noč želi... (pravljica); 20.45 Spoznavajmo jih (vodi Igor); dalje Glasbena noč.

- RADIO KOPER**
(Slovenski program)
- 6.30, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Vremenska napoved - Cestne razmere; 6.45 Prometni servis - Napoved radijskih in TV programov; 13.00 Prisluhnite med glasbo; 13.10 Predstavitev popoldanskega programa; 13.20 Zanimivosti, reportaže, pogovori; 13.45 Mladi izvajalci - Objave, kinospored, ekonomska priporočila; 14.20 Naši

Ob 17.30 boste lahko prisluhnili govoru o slovenskem načrtu gospodarske stabilizacije, v poročilih in Primorskem dnevniku bomo podrobneje govorili o zasedanju slovenske skupščine, o izvoznih programih novogoriškega Gostola in zasedanju izvršnih svetov občinskih skupščin Ajdovščina in Nova Gorica ter obalne skupnosti. Zanimiv ob 13.20 pa je naš pogovor z Antonom Vončinom, 85-letnim slikarjem iz Idrije.

zbori; 14.35 Glasbene želje poslušalcev po telefonu; 15.30 Glasbeni kiosk; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik - Objave; 17.30 Pogovor o...

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov
UKW - Beli križ 102,0 MHz
UKW - Koper 98,1 MHz
UKW - Nanos 88,6 MHz

- RADIO KOPER**
(Italijanski program)
- 7.15, 12.30, 15.30, 18.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Otvoritev in glasba; 6.35 Stanje morja; 7.00 Horoskop; 9.00 Štiri četrtine; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.10 Otroški kotichek; 10.35 Vrtiljak; 11.00 Svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Brez meja; 16.15 Edig Galletti; 16.55 Pismo iz; 17.00 Lepo petje; 17.32 Time music; 19.00 Glasba; 20.00 Zaključek sporeda.

- LJUBLJANA**
- 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Pisan svet pravljic in zgod; 8.30 Izbor v sredo; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate?; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvrih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 Vrtiljak; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Naši poslušalci četitaajo in pozdravljajo; 16.00 Dogodki in odmevi (prenaša tudi II. in III. program); 16.30 Zabavna glasba; 16.35 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času; 18.15 S knjižnega trga; 18.40 Plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Lojzeta Slaka; 20.00 Koncert za b'sedo - Srečanje; 20.23 Tri sonate Sergeja Prokofjeva; 21.05 Operne arije in monologi; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Zimzelene melodije; 23.05 Literarni nokturno - Iz sodobne burmanske poezije; 23.15 Za ljubitelje jazz.

Ob priliki obiska v naši deželi Predsednik Sandro Pertini v torek v Tržiču in Gorici

Predsednik republike Sandro Pertini bo prišel na Goriško v torek, 4. oktobra. Njegov obisk pri nas sodi v širši obisk deželi, saj bo Pertini med nami od ponedeljka, ko bo šel v Trst, pa do naslednjih dni, ko bo obiskal tudi Furlanijo, še zlasti Videm ob njegovi tisočletnici.

Program Pertinijevega obiska pri nas je obrazložil na ponedeljkovi seji občinskega sveta župan Antonio Scaran. Pertini bo najprej šel v Tržič, kjer bo obiskal tamkajšnjo ladjedelnico. Obiskal bo delavce, ki so ga sicer že pričakovali spomladi, ob splošni vojni ladje Garibaldi. Takrat pa smo bili v predvojnem vzdušju in je predsednik odložil vsa potovanja, saj bi jih lahko nekateri napak razumeli.

V Tržiču se bo predsednik Pertini poklonil spomenu delavcev, ki so padli med narodnoosvobodilno borbo kot italijanski in slovenski partizani, pred spomenikom, ki nanje spominja pred ladjedelnico. Na spomeniku je dvojezični napis.

V Gorico bo prispel predsednik republike z avtomobilom. Šel bo skozi mesto, po obeh korzih do Travnika in prefekture. Potem pa bo, pred enajsto uro prišel s Travnika do županstva peš. Pričakujejo, da bo v

ulicah Roma in De Gasperi veliko ljudi pozdravilo priljubljenega predsednika.

V sejni dvorani županstva bodo predsednika sprejeli člani občinskega sveta, župani goriške pokrajine, drugi zastopniki.

Popoldne se bo Pertini poklonil spomenu italijanskih vojakov padlih v prvi svetovni vojni, ki so pokopani v kostnici na Oslavju. Pertini je bil med vojnimi oficirji in se je bojeval na soški fronti.

Župan Scaran je pozval prebivalstvo, da ob priliki obiska predsednika razobeši državne zastave.

Župan je tudi svetovalcem povedal, da bo v pozdravnem nagovoru predsedniku povedal, da je Gorica preživela precej hudega, da pa s smelostjo gleda v bodočnost, še zlasti na sožitje ob meji.

Tovarna Meblo prvi izvoznik Nove Gorice

Medobčinska gospodarska zbornica za severno primorsko območje v Novi Gorici je zbrala podatke o tovarnah

in drugih podjetjih, ki največ izvažajo v tujino. Gre za prodajo raznega blaga in uslug. Kot znano vidijo v Jugoslaviji in tako tudi v sosednjih področjih v povečanju izvoza poglavitno možnost za odpravo sedanje gospodarske krize.

Največji izvoznik na Goriškem je Industrija pohištva in notranje opreme «Meblo» v Novi Gorici. Letos je do konca avgusta izvozila v tujino za nad 651 tisoč dolarjev pohištva. Na drugem mestu je Industrija cementa in salonita Anhovo z izvozom v vrednosti skoraj 468 tisoč dolarjev; sledita pa tovarna avtoelektričnih izdelkov «Iskra» v Šempetru, z izvozom v vrednosti 322 tisoč dolarjev in tovarna pohištva Lipa v Ajdovščini, ki je v času januar - avgust izvozila na tuje za 265 tisoč dolarjev pohištva. Iz podatkov Gospodarske zbornice v Novi Gorici izhaja, da na območju štirih severnoprimorskih občin, to je novogoriške, ajdovske, toliminske in idrijske, prodaja v tujino svoje izdelke ali storitve skupaj 29 raznih tovarn in drugih podjetij.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Ai Redentore, Ul. bratov Roselli, telefon 72340.

Danes odločitev o razširitvi stavbe županstva v Doberdobo

Dela bodo finansirali z deželnim prispevkom

Že nekaj let imajo upravitelji v Doberdobo v načrtu preureditev, oziroma razširitev županstva. Vse kaže, da je zdaj vendarle nastopil pravi trenutek, ko bodo pričeli načrti tudi dejansko uresničevati, pa čeprav v nekoliko okrnjeni obliki v primerjavi z osnovno zamisljivo. Razlog je seveda sam, vendar dovolj tehen: premajhna razpoložljivost denarnih sredstev. O zadevi bodo razpravljali in odločali na današnji seji občinskega sveta, ki je napovedan za 15. uro. Občinski svet naj bi poveril izdelavo izvršilnega načrta in vodstvo del za razširitev županstva.

Obstoječi stavbi bodo dodali prizidek, nam je v pogovoru dejal župan. V prizidku bodo v kletnih prostorih pridobili garažo za občinska vozila, v pritličju bo sejna dvorana, v vrhnjem nadstropju pa prostori za urade in arhiv. Prizidek nameravajo zgraditi na zadnji strani županstva.

Občina bo v ta namen uporabila sto milijonov lir deželnega prispevka, ne nameravajo pa zaenkrat koristiti možnosti najetja posojila za nadaljnjih 200 milijonov lir, ker bi s tem povsem izčrpali razpoložljivost za najemanje kreditov. Glavni napor upraviteljev je namreč v tem obdobju osredotočen na uresničitev načrta izgradnje srednje šole in je torej treba zagotoviti ustrezna finančna sred-

stva najprej za ta objekt, nam je dejal župan dr. Lavrenčič.

Zaenkrat pomiritev v KZE - Skupščina se sestane v petek

Vse kaže, da so se razmere v upravnem organu goriške KZE zaenkrat kolikor toliko umirile in da bodo poleg političnih združ in prepričani v prihodnje lahko pričeli z večjim uspehom reševati številna vprašanja javne zdravstvene službe. Predsednik Martina je preklical ostavko, v petek pa je že napovedana seja glavne skupščine KZE, na kateri naj bi nadaljevali z razpravo o dokumentu, ki ga je glede spremembe politike na področju zdravstva, znotraj goriške KZE predložila komunistična skupina. Poleg tega je na dnevnem redu zasedanja še vrsta drugih vprašanj, v glavnem finančnega značaja.

Če je prišlo do pomiritve znotraj same KZE, pa se še ni zaključila zadeva s sodnim postopkom proti članu upravnega odbora. Kakor smo že poročali, je tržiški pretor dr. Perina razpravo preložil na 17. oktober.

Smrad iz nakopičenih odpadkov v komorah upepeljevalnika

Naprava ni delovala teden dni zaradi okvare, smeti pa so redno dovažali

Kaj se pravi živeti v neposredni bližini upepeljevalnika za smeti, prav gotovo najbolje vedo prebivalci zgorajnjega dela Sovodnj in stanovalci tistih nekaj hiš, ki sicer administrativno sodijo pod goriško občino. Že večkrat smo poročali o nevarnostih, ki so jim izpostavljeni zlasti v zimskih mesecih zaradi sesedanja pepela in saj. Zadnje dni pa imajo opravka še z drugačnimi težavami. Peč v upepeljevalniku so zaradi nujnih popravil ugasili že v začetku prejšnjega tedna. V tem času pa je služba pobiranja in odvažanja smeti v goriški občini delovala kot običajno. Smeti so kajpak odlagali v posebne komore v upepeljevalniku. V dobrem tednu se je tako nabrala ogromna količina, okrog dva tisoč stotov. Razmeroma visoke dnevne temperature so kajpak pospešile proces gnitja in tako se je zadnje dni iz upepeljevalnika pričel širiti smrad, ki bo predvidoma trajal še nekaj dni, kljub temu, da so okvaro že včeraj odpravili in da bodo, kakor so nam zagotovili, delali neprekinjeno. Zmogljivosti obrata so okrog 500 do 600 stotov smeti dnevno in če ob tem upoštevamo količino smeti, ki so se v zad-

njem tednu uskladiščile, ni težko izračunati, da bo šlo za predelavo zaloge kar nekaj dni.

Prav zadnji dogodek ponovno dokazuje, da je bila izbira lokacije za tak objekt skrajno neprimerna.

Razumljivo torej, da se v zadnjih dneh spet množijo protesti občanov.

Skupščine ni bilo

Za ponedeljek napovedane skupščine konzorcija za goriško industrijsko cono, ni bilo. Manjkala je namreč večina predstavnikov ustanov članic. Razlogi za odsotnost niso znani. Kakor smo izvedeli, sta bila ob določeni uri na sedežu trgovinske zbornice prisotna le predstavnik sovodnjske in goriške občine. Ni pa bilo pooblaščenih predstavnikov trgovinske zbornice, goriške hranilnice in pokrajinske uprave. In to kljub temu, da je bila skupščina sklicana v predpisanim roku.

Skupščino so zato morali odgoditi. Po vsej verjetnosti jo bodo sklicali v soboto, 1. oktobra, oziroma v ponedeljek, 3. oktobra.

Včeraj ponoči po štiriurni razpravi

Gino Saccavini (PSI) izvoljen za župana široke levičarske koalicije v Tržiču

V Tržiču so včeraj ponoči ob 1.15. izvolili Gina Saccavinija za župana. Saccavini ima 62 let, po rodu je iz Furlanije, dolgo let biva v Tržiču, je upokojeni železničar. Zelo aktiven je bil v sindikalnem gibanju, veliko let se ukvarja tudi s politično dejavnostjo v okviru socialistične stranke. V prejšnjem občinskem svetu je bil odbornik za urbanistiko.

Saccavini je dobil 24 glasov svetovalcev nove večine, ki jo sestavljajo komunisti, socialisti, socialdemokrati in republikanci. Novost v tej večini v Tržiču predstavljajo republikanci, ki so v prejšnji mandatni dobi kdaj pa kdaj podpirali levičarski tristrankarski odbor.

Po izvolitvi, do katere je prišlo po več ko štiriurni debati, se je Saccavini zahvalil in istočasno tudi prebral osnutek programa, ki ga bo vodil pri upravljanju občine. Sicer pa je treba nekatere točke programa še izpopolniti. Prav zaradi tega niso na tej seji izvolili odbornikov, kar pa naj bi se zgodilo v zelo kratkem času.

Na pokrajinski ravni so namreč na-

stale nekatere težave, še zlasti s strani republikancev in socialdemokratov, ki jim KD očita paktiranje na leviči tako v Tržiču kot v Ronkah. Razprava je bila zelo burna. Demokristjani so laiko-socialistom očit-

tali nepoštenost, ker so na deželi in na pokrajini zavezniki z njimi, v Tržiču in še marsikje drugje pa paktirajo s komunisti. To jim je očital načelnik skupin Pacor, čisto nasprotno stališča pa so zagovarjali socialist Maiani, komunist Marin, socialdemokrat Esposito in republikanec Sartori. Ostra, a precej kvalunkvistična sta bila posega fašista in zastopnika zelenih.

Med sejo je prišlo tudi do prekinitve zaradi pogovorov med zastopniki strank nove večine. Sejo je otvoril prejšnji župan Blagis; vodil pa jo je demokristjan Calzolari, ki je na volitvah dobil največ glasov. Prisotne je bilo zelo veliko publike.

Isto popoldne je bil v Gorici peturni sestanek med tajniki petih strank deželne večine, KD, PSI, PSDI, PRI in SSK. Govor je bil le o občini Gradež. Sporazuma niso dosegli. Niso niti načeli vprašanja sestave večine v pokrajinski upravi, kjer pa naj ne bi prišlo do velikih sprememb v primerjavi s prejšnjim odborom. Tajniki se bodo ponovno sestali v petek.

Načrt za asfaltiranje ceste med Vrhom in Črnci

V pripravi je načrt za ureditev in asfaltiranje ceste, ki povezuje Vrh z zaselkom Črnci. Občinski svet v Sovodnjah bo o načrtu predvidoma razpravljal že na prihodnji seji, ki bo v prvi polovici oktobra. Ureditev in asfaltiranje poti, ki bo široka okrog 3 metre bo veljalo približno 19 milijonov lir. Polovico predvidenega stroška bo občina krila s prispevkom Kraške gorske skupnosti, razliko pa iz lastnih sredstev. Ob tem velja dodati, da so Črnci še zadnji zaselek na območju občine, ki še nimajo asfaltirane ceste s središčem občine, oziroma z najbližjim krajem. Zdj bo komčno ta pomanjkljivost odpravljena in občinski upravitelji upajo, da bo zdaj na pol zapuščen zaselek spet oživel.

Občinska uprava je v lanskem letu poskrbela tudi za razširitev in ureditev ceste med Gabrjami in Vrhom, prav pred kratkim pa so to, najbližjo cestno povezavo z občinskim središčem še opremili s prometnimi znaki.

Kolesarjenje prijateljstva

Več tisoč tekmovalcev in rekreativcev se bo v nedeljo udeležilo prireditve Kolesarjenje prijateljstva, ki ga že šestič prireja Zveza telesnokulturnih organizacij iz Nove Gorice v sodelovanju z goriškim TGS. Lani se

ga je udeležilo več kot 1700 kolesarjev, letos pa jih prireditelji pričakujejo precej več.

Start bo v Sportnem parku v Novi Gorici v nedeljo, ob 9. uri. Od tam se bodo kolesarji skozi prehod v Ul. Sv. Gabrijela pripeljali v Gorico, odkoder bodo skozi mejni prehod pri Mirnu nadaljevali 30 kilometrsko progo, ki jih bo peljala še skozi Bilje, Volčjo drago, Šempeter v Novo Gorico. Pripravili so tudi daljšo, 80-kilometrsko progo, ki se bo od prve ločila pri Volčji dragi: od tod se bodo kolesarji podali skozi Ajševico in Solkan do Kanala, potem pa spet nazaj po Soški dolini do Nove Gorice, kjer bodo na cilj dobili primerno okrepčilo. Vsi udeleženci bodo dobili spominsko kolajno, ob progh pa bodo postavljene okrepčevalnice.

Vpisnina za posameznike znaša 2.500 lir. Prijave sprejemajo na sedežu ZSSDI, Ul. Malta 2, tel. 33029.

Obvestilo Društva za zaščito živali

Pri društvu za zaščito živali skrbijo za tri mlade psičke, ki so jih našli na območju Stražic, Oslavja in Ronk. Lastniki živali naj se zglasijo na sedežu društva, Boccacciova ulica 6, tel. 62173. Urad je odprt ob ponedeljkih, sredah in petkih od 11. do 12. ure, ob torkih in četrkih pa od 17. do 18. ure.

V Ločniku bodo zgradili zadružni trgovski center

Finansiranje objekta s sredstvi Goriškega sklada

V Ločniku bodo v kratkem pričeli graditi večnamenski objekt, ki bo služil predvsem članom Kmetijske zadruge, ki deluje na tem območju. S sredstvi Goriškega sklada bodo zgradili večjo halo za skladišče in spravilo kmetijskih strojev, prostore za prodajo kmetijskih pridelkov, zbirno postajo za mleko in prostore za urade zadruga. Objekt bodo zgradili v bližini naselja ljudskih hiš, v Ulici Licinio, na približno 7 tisoč kvadratnih metrih.

Te dni so na dražbi že oddali prvo skupino del, medtem ko bo izgradnja celotnega objekta veljala okrog 400 milijonov lir, ki naj bi jih v celoti krili s prispevkom iz Goriškega sklada, vendar šele v prihodnjem letu, kajti razpoložljivost za tekoče leto je bila že v celoti izčrpana.

Podoben kmetijski center so s sredstvi Goriškega sklada zgradili v Moraru, za podoben objekt se zanimajo tudi v Marianu. Zgradili naj bi ga v Coronji, ki sodi med izrazito kmetijska področja v naši pokrajini.

Sicer pa je bilo o gradnji kmetijskega centra v Ločniku in podobnih objektov v razširjenem odboru goriške trgovinske zbornice v zadnjem času slišati veliko pomislekov o koristnosti oziroma upravičenosti investicij. Resnici na ljubo je treba zapisati, da je bilo kmetijstvo doslej deležno razmeroma majhne podpore iz sredstev Goriškega sklada. Nekatere

pobude in načrti pa so sploh obstali na mrtvi točki. Tako recimo načrt ureditve namakalnega omrežja na štandreškem polju, za kar je bilo prvotno namenjenih 200 milijonov, pa so razpoložljivost prav pred kratkim skrčili na minimum.

Razna obvestila

ŠZ Dom sporoča, da bodo treningi v ženski odbojki v telovadnici Kulturnega doma ob ponedeljkih od 17.00 do 18.30 in sredah od 16.30 do 18.30; ob petkih bodo treningi od 16. do 18. ure v Dijaškem domu v Gorici.

Slovenski goriški skavti vabijo starše in prijatelje organizacije na predstavitev tabora Reka 83 (slike, film, diapozitivi) in pogovor o nadaljnjem skupnem delovanju, ki bo drevi, v mali dvorani Katoliškega doma. Za drugo in tretjo četo bo podobno srečanje v kratkem.

Društvo slovenskih upokojencev bo tudi letos imelo tečaj telovadbe za svoje člane. Vaje bodo dvakrat tedensko in sicer ob ponedeljkih od 15. do 16. ure in ob sredah od 15.30 do 16.30. Tečaj telovadbe bo v telovadnici Kulturnega doma. Prišel pa se bo že v ponedeljek, 5. oktobra. Društvo priporoča čim večjo udeležbo.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Alesani, Ul. Carducci 28, telefon 84268.

Izleti

Društvo slovenskih upokojencev ob večši udeleženci avtobusnega izleta v Prekmurje, da bo avtobus odpeljal v soboto, 1. oktobra, ob 6.15 iz Rožne doline (na jug. strani). Priporoča se točnost.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «Vigilante. Siamo ripulendo il Bronx, provate a fermare.» Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.30—22.00 «Love Helen, love Florence». Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 «Police station turno di notte». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «Tootsies». EXCELSIOR 18.00—22.00 «Porno segretario particolare». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA 19.00—21.00 «Rjovenje». Ameriški pustolovski film.

SVOBODA 19.00—21.00 «Gadje maturirajo». Francoska komedija

DESKLE 20.30 «Parazit». Ameriški znanstveno fantastični film.

POGREBI

Ob 9.30 Batti Francesca iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev Sv. Ivana in na glavno pokopališče; 11.30 Fortunata Novel iz bolnišnice Sv. Justa v Tržič; 13.40 Ulderica Zurnin iz splošne bolnišnice v Gradišče.

Razprava v goriškem občinskem svetu

Kakšna je sodobna podoba Gorice? Nacionalistična ali odprta v svet?

Intervju časnikarja turinskega dnevnika «La Stampa» Francesca Santinija z goriškim nadškofom Antoniom Vitalom Bommarcom in goriškim županom Antoniom Scaranom je razburilo duhove v Gorici in jih bo najbrž še razburjal, kajti po ponedeljkovi seji občinskega sveta in po polemikah, ki bodo brez dvoma sledile v časopisju in tudi na drugih ravneh, bo brez dvoma še veliko govora o tem.

Izjave, ki sta jih dve vidni goriški osebnosti dali turinskemu časnikarju, niso razburile le tukajšnje slovenske javnosti, ki je bila pobliže seznanjena z intervjujem in še z drugimi dogajanjmi, ki so za tem, iz Primorskega dnevnika in iz Novega lista, marveč tudi nekatere pošteno misleče italijanske politike. Pa čeprav je tukajšnje italijansko časopisje o vsem tem doslej previdno, najbrž sramežljivo, ali pa oportunistično molčalo, in tudi v večerajšnjih kronikah o seji občinskega sveta ne zasledimo niti besede o precej dolgi razpravi o tem vprašanju.

Načel jo je demokristjanski svetovalec inž. Nicolo Fornasir. Tudi v imenu strankarskih kolegov Marjana Cejarina, Luciana Cicutinija in Antonia Felepe, je Fornasir prebral daljši dokument, s katerim so štirje svetovalci hoteli izvedeti kaj je župan napravil, da bi javno in energično demantiral sliko našega mesta, kakršno je narisal časnikar Francesco Santini v znanem članku v turinskem dnevniku z dne 8. septembra.

Fornasir je nadaljeval rekoč, da je demantni potreben, kajti časnikar je njega, župana, dal v nesprejemljiv kontekst izjav, iz katerih dobi neinformiran bralec napačno sliko, da je Gorica mesto, ki sloni na nacionalističnem revanšizmu, kar ne odgovarja resnici. Tako podoba mesta dajejo Gorici lahko le nekateri ostanki zakrknjenih nostalgikov, ki so omakeževali z nacionalističnim patriotizmom zvestobo Gorice italijanski državi. Pogumni goriški katoličani pa so ubrali drugo pot, pot sožitja. V članku so tako Slovenci in Furlani ocenjeni kot nekaj kar bi bilo v napoto Italijanom. Prav ti dve komponenti goriškega mesta, Slovenci in Furlani, ki sta jih tako fašizem kot nujnosti nasledniki emarginirali, pa sta bili protagonist pozitivne goriške zgodovine in sta podprli vse kar je bilo potrebno za mirno sožitje in ugodne posledice so se pokazale tudi na mednarodnem tirišču.

Fornasir je še polemiziral s piscem članka tudi tam, kjer govori o «finis Austriae». Naše spoštovanje do te države, je dejal Fornasir, se nanaša na njeno pravno in pravično ureditev, ki je bila garant, da je vsakdo bil deležen pravic in dolžnosti.

Zaradi tega podpisniki te resolucije zahtevajo od župana, je še dejal govornik, potrditev, da je obstoj mesta odvisen prav od ohranitve te naše etnične, kulturne, socialne in tudi politične identitete in ne le od pasivnega sprejemanja države, ki se noče obogatiti s to našo posebnostjo, marveč nas hoče vtopiti v progresivnem birokratskem in klientelnem razsulu, ki je tako vsakdanji v naši ljubljeni

domovini in tako daleč od naše zgodovine in naše ljudske kulture.

Fornasir se je potem dotaknil še vprašanja Mitteleвроpe, ki ne sme biti le spomin na to ali drugo osebnost. Mitteleвроpa ima za nas globlji pomen, je še dejal Fornasir, za nas ima globlji pomen od vsiljenih meja, kajti niso dovolj le trgovski posli s sosednimi narodi.

Izjava demokristjanskega svetovalca, ki je s tremi drugimi podpisniki, vodja skupine, ki je v goriški krščanski demokraciji zelo kritična do sedanega odbora in tudi do nekaterih drugih konservativnih pogledov v goriškem življenju, očitno tudi do gledanj nadškofa Bommarca, je bila hitro predmet še drugih posegov.

Popolnoma soglasen z izjavami nadškofa je bil seveda fašist Coana, ki je dodal še nekaj svojega plevla nadškofovim izjavam. K besedi se je oglasil Bratuž (SSK), ki je soglašal s Fornasirovo izjavo in obsodil nadškofove izjave turinskemu dnevniku. Waltritsch (PSI) je prav tako obsodil nadškofove izjave, ki so pristne, tako je dejal, kajti časnikar jih je pravilno dal med navednice, ter dejal, da smo se s tem prelatom vrnili v čase nesporazumov med tukajšnje skupnostjo in tudi v odnosih čez mejo. Prav tako je izjave kritiziral Mermolja (KPI), ki je dejal, da je treba nehati s primerjavo Gorice z Berlinom.

Drugi svetovalci so molčali. Nekateri najbrž sploh niso bili seznanjeni s člankom v turinskem dnevniku. Kopijo članka so dobili le v ponedeljek v tiskovnem pregledu, ki ga izdaja občinski urad za decentralizacijo. Poleg tega članka je v tem pregledu objavljen tudi članek Novega lista, naš dnevnik pa je tokrat odsoten. Najbrž bi bilo prav, da bi ga svetovalcem dobavili v prevodu, saj na občini imajo zelo dober in točen prevod.

Župan Scarano je v svojem odgovoru dejal, da je časnikar članek prikrojil po svoje in da ni najbrž dobro razumel, kar mu je on pravil. Tako naj bi bilo najbrž tudi z izjavami drugega sogovornika, torej nadškofa. Časnikarju je npr. dejal, da se z novogoriškim županom Debeljakom pogosto srečuje, da bi se na teh sestankih konfrontirali konkretni problemi, časnikar pa je napisal, da se sestaja s človekom, s katerim je treba voditi račune. Porast prebivalstva Nove Gorice in padanje prebivalstva Gorice je resnično, v članku pa je to prikazano kot pritisk Slovanov. O Slovanih da je župan časnikarju pravil, da je treba razumeti nekatere njihove oblike odpora, ker se boje asimilacije, obkoljeni so namreč od močnejših narodov, časnikar pa da je vse to napak razumel. Prav zato ker je časnikar slabo interpretiral nekatere moje izjave, je dejal župan, mislim, da je slabo interpretiral tudi izjave drugih. Poudaril je tudi, da je v članku pravilno tolmačeno njegovo gledanje, da ne sme biti Gorica berlinska izložba, marveč mesto - most, ki družijo. Potem je župan še dejal, da si ne bi bil nikdar upal reči, da je Rim korumpirano mesto. To je daleč od njegovega pojmovanja.

Potem pa je župan Scarano citiral naš dnevnik. Obregnil se je nad našo kritiko uporabe besede «pohabljen Gorica». Napisali smo: «Že sama beseda «pohabljen», ki zveni v italijanski «mutilato» nas je osupnila. Vedeli smo, da so to besedo svojčas uporabljali tisti najbolj zakrknjeni predstavniki italijanskega šovinizma, ki so imeli polna usta o «Gorizia, la città mutilata».

Župan je dejal: «Beseda «mutilata» me izhaja iz šovinističnega ali revanšističnega gledanja, marveč iz enostavne resnice, da je bila Goriška, ki je bila stoletja enotna, razdeljena, «mutilata» z novimi mejami. Če gledamo na te stvari tako, se istočasno ne zavemo, da lahko damo revanšistični prizvok tudi temu kar je povedal Mitja Ribičič v Novi Gorici, ko je dejal, «da se je velikim sicer posrečilo preprečiti popolno uresničenje samoodločbe slovenskega naroda, združitev celotnega narodnostnega ozemlja.» Ta Ribičičeva fraza se nam lahko zdi zelo močna (pesante) smatramo, da se še vedno govori o Trstu in Gorici, ne pa seveda o Števerjanu.»

Župan je potem še dejal, da se na ozemlju republike Italije odpirajo spomeniki z rdečo zvezdo, ki «da je znak razdora in ne enotnosti tukajšnjega prebivalstva», in da to ne zveni lepo, kot da ni brez dvoma odraz vljudnosti in prijaznosti (garbo e gentilezza) napis «Naš Tito» na Sabotinu, ki se vidi v Gorici in je nam namenjen, ne vidi pa se v Novi Gorici.

Tem izjavam župana Scarana je odgovoril prvi podpisnik izjave prej omenjenih štirih demokristjanov inž. Fornasir. Zahvalil se je za odgovor, hotel je le, da bi tako tolmačenje poslal tudi turinskemu dnevniku. Fornasir je še dejal, da ni bil seznanjen z Ribičičevimi izjavami v Novi Gorici. Če so te take, kot jih je obrazložil župan, da soglašajo z njim.

Taka je torej dosedanja kronika in je najbrž le uvod v polemiko, ki ne bo nehala kar tako na lepem in ki utegne tudi imeti nesimpatične posledice.

Zbirka pesmi Ljubke Šorli

V založbi Katoliškega tiskovnega društva je izšla, kot tretji zvezek Pastirčkove knjižice, zbirka pesmi Ljubke Šorli z naslovom «Veseli ringaraja». Gre za pesmi, ki so nastajale v več desetletjih, nekatere so že bile objavljene v revijah in časopisih, nekatere so bile tudi uglasbene. Pesmi je izbral, uredil in spremeno besedo napisal Marijan Breclj. Knjigo je opremil in ilustriral Edi Žerjal.

Klavdij Palčič v Novi Gorici

V galeriji Meblo v Novi Gorici bo do v petek, 30. septembra, ob 18. uri, odprli razstavo risb in grafik Klavdija Palčiča. Odprta bo do 15. oktobra. Vabi Zveza kulturnih organizacij v Novi Gorici.

Fotokronika nedeljske svečanosti ob odkritju spomenika Ivanu Preglju

V Mostu na Soči se je v nedeljo zbralo veliko ljudi, da bi počastili s svojo prisotnostjo odkritje spomenika pisatelju Ivanu Preglju. O svečanosti smo poročali včeraj, danes hočemo dodati še dve sliki.

Književnik Saša Vuga je zbrani publikli spregovoril o liku in delih Ivana Preglja in tudi o sodobnih problemih slovenskega jezika in kulture.

Na svečanosti so bili prisotni tudi predsednik Kluba starih goriških študentov dr. Zvonimir Luznik, starosta slovenskih pisateljev dr. Danilo Lokar, ki je tudi odkril Pregljev spomenik in dr. Joža Vilfan, ki pozorno spremlja vse prireditve na Primorskem.

Guido Koršič 60-letnik

Te dni, točneje 22. t.m., je slavil 60. rojstni dan Guido Koršič, doma z Jazbin, ki pa si je drugi dom ustvaril v Pevmi. Rodil se je kot najstarejši

od devetih otrok v kolonski družini, po domače pri Kovačevih. Leta 1942 so ga vpoklicali v «battaglione speciale», najprej v Pistoia, nato na Sardinijo, kjer so ga zavezniki osvobodili in premostili nato na Korziko. Domov se je vrnil ob koncu vojne. Izvedel je za tragično vest, da je brat Jože padel v partizanih. Bilo je treba trdo delati, da so spravili skupaj dovolj denarja za odkup posestva, ki je bilo dotlej cerkvena last. Kasneje je Guido kmetijo, ki je bila zaradi razmejitve precej okrnjena, saj poteka mejna črta v neposredni bližini hiše, prepustil mlajšemu bratu Rudiju, sam pa se je zaposlil v podgorski tekstilni tovarni. Z domačinko Lilijano sta si ustvarila nov dom v Pevmi, vendar je Guido še zmeraj z eno nogo na Jazbinah. Sem zahaja na lov, tu ima prijatelje, če je treba temu ali onemu priskoči na pomoč.

Fabio Gergolet Vandranje mladega Doberdobca po Indiji, Šri Lanki in Nepalu

Takoj, ko sem jim prinesel potrdilo o šolanju (kar bi seveda lahko bilo tudi zdravniško spričevalo, saj je bilo napisano v slovenskem jeziku), so končno ugodili moji želji in dobil sem desetdnevno tranzitno vizo skozi Iran. Kar poskočil sem od veselja. Vedeti namreč morate, da je vse zelo neoprijemljivo. Nihče ne ve točno, kaj je potrebno, takó, da do zadnjega dne ni bilo jasno, kdaj bom lahko odpotoval.

Naslednjega dne sem se zgodaj zjutraj odpeljal s sorodnikom, ki vozi tovornjak preko Beograda in Skopja do Soluna. Pot sem že poznal, saj sem potoval tu že nešteto krat. Prav gotovo sem želel, da pridem do Istanbula čimprej, zato se je Dino (tako je bilo ime mojemu «soferju») pošteno potrudil in dejansko vozil brez prestanka tako, da smo prvo noč spali nekje blizu Skopja. Mogoče bi bil primernejši izraz «zadremali», saj smo bili ob štirih že na poti in kmalu ob zori na jugoslovansko-grški meji. Dino vozi že nekaj let enkrat tedensko na progi Italija-Grčija, zato dobro pozna vse carinike. Razdelil je nekaj zavojčkov cigaret in vžigalnikov ter italijanskih revij, da je delo hitreje steklo in uro pa pol

kasneje smo bili v solunskem pristanišču. Mislim, da smo v tem dosegli pravi rekord, saj smo s tovornjakom v enem dnevu prevozili približno tisoč petsto kilometrov. Solun sem zapustil okrog poldne.

Odtod sem naprej štopal, ker ni bilo direktnih avtobusov za Istanbul, vlak pa je odpeljal šele zvečer in prišel v Istanbul dopoldne naslednjega dne. Zame je bilo to čakanje predolgo in sem zato poiskal hitrejšo in tudi cenejšo varianto. Nisem čakal dolgo, ko me je najprej majhno tovorno vozilo peljalo do Khanie, kjer je rahlo deževalo in se je že začelo temniti. Kljub temu pa sem še vedno upal, da bom prišel v primernem času do Istanbula. Deževalo je čedalje močnejše in seveda je bilo za nato-vorjenega štoparja potovanje toliko težje. Zatekel sem se v bližnjo gostilno, kjer je gospodar govoril nemško (kot mnogi drugi je dolga leta delal v Nemčiji) in mi priskrbel tovornjak do Aleksandrupolisa, od tu pa me je res prijazen domačin peljal do meje. Grški cariniki so sledili športnim poročilom po televiziji in me takoj obvestili o izidih italijanskega prvenstva ter opravili bežen pregled moje opreme. Od grške do turške carinarnice pelje približno kilometer dolg most, ki je zelo slabo osvetljen.

Ko sem na turški kontroli potnega lista pokazal vse svoje znanje turščine (kar seveda ni šlo brez: dober večer, hvala, kako ste kaj, itd.) so postali z menoj res zelo prijazni. Za zadnjih štiristo kilometrov, ki so me ločili do Istanbula sem seveda računal na kak tovornjak. Tu pa sem zvedel nepričakovano novico, da tovornjake carinijo le do devetih zvečer; bil sem pozen. Sanje so se mi nato kar na-

enkrat porušile in sprjaznil sem se z dejstvom, da bom pač prenočil na meji. Pogovarjal sem se z nekaterimi vozniki tovornjakov, ki so imeli pred seboj še dolgo pot, nekateri v Teheran, drugi v Kuveit, tretji v Bagdad. Nikamor se jim ni mudilo. Mlad fant iz Berlina mi je povedal, da to sploh ni tako hudo. Če bi moral čakati tri dni, kot je moral on na jugoslovansko-bolgarski meji, in to brez kakršnegakoli razloga, bi bilo huje.

V tistem hipu pa sem zagledal avtomobil, ki se mi je zazdel res kot privid (tu je namreč prometa privatnih avtomobilov res malo). Približal sem se vozniku ter vprašal, če me lahko popeljejo do Istanbula. Dobil sem negativen odgovor, ker je bil avtomobil pač že poln. «Tudi, če finančno pripomorem k temu?» sem vprašal. In prostor se je kar takoj našel. Po kratkem barantanju za ceno smo odpeljali mimo Tekirdaga v Istanbul. Seveda smo se med potjo tudi ustavili in popili čaj v eni izmed mnogih odprtih restavracij ob cesti. V Turčiji (to pa sem opazil tudi v Iranu) je zelo veliko takih gostiln, ki so odprte celo noč in so namenjene potnikom avtobusov, ki peljejo tod mimo. Poleg čaja je mogoče tu ob katerikoli uri dobiti tudi izvrstno turško hrano. Pot je bila dolga, vendar je bil zaradi pozne ure promet zelo redek. Zelo dobro se spomnim občutka, ki me je spremljal na mojem zadnjem delu poti do «velikana ob Bosforu», kot Turki radi imenujejo Istanbul. Štartal sem s potovanjem, ki sem si ga toliko želel, najpomembnejše pa je bilo zame to, da sem vedel, da bom čez kakšno uro zopet prišel v mesto, na katero sem čustveno zelo navezan.

Drevi ob 20. uri v Repnu prva tekma evropskega pokala sejmskih mest Kras proti avstrijskemu moštvu Toyota

Občinska telovadnica v Repnu bo drevi prizorišče za naše razmere izrednega dogodka. Ob 20. uri bosta namreč stopili za zeleno mizo ženski namiznoteniški ekipi Krasa, ki je v zadnji sezoni osvojila naslov državnega podprvaka v italijanski A ligi, in pa avstrijski predstavnik Toyota iz Hörbranza v okviru prvega kola za evropski pokal sejmskih mest.

Nastop Krasa na tem tradicionalnem evropskem tekmovanju je velikega športno - tekmovalnega pomena, predvsem pa je to neprecenljiva vrednota za družbenopolitičnega zornega kota, saj bo to prvič, da ekipa slovenske narodnostne skupnosti zastopa Italijo na tako važnem in kakovostnem tekmovanju stare celine. Torej moramo v prvi vrsti podčrtati politični pomen tega nastopa, ki ima nedvomno večjo težo kot kaka druga podobna tekmovalna prizkušnja. S tega vidika je Kras dejansko že zmagal, saj je kot manjšinski predstavnik pustil vidno sled

na tem evropskem tekmovanju. Kakšne pa so Krasove možnosti s strogo tekmovalnega vidika? — Vrednosti avstrijske ekipe natanko ne poznamo, po zbranih podatkih pa lahko sklepamo, da gre za solidno moštvo, ki pa nima pretiranih ambicij.

Barve moštva Toyota bodo branile nekoliko starejša Aranka Puymann (bila je večkrat ekipina in posamična prvakinja v deželji Vorarlberg; pred dvema letoma je bila med prvo dvanajstero avstrijske rang-lestvice in je diplomiran trener), Maria Buhner (že večkrat je bila deželna prvakinja, nekaj sezon je odigrala v A ligi in je 15. na državni jakostni lestvici) in pa mlada Claudia Puymann (ena najboljših mladink v Avstriji).

Krasova ekipa bo nastopila v običajni postavi, seveda z ozirrom na nerazpoložljivost Sonje Miličeve.

Največji adut za uspešen nastop ima seveda državna reprezentantka

Marina Cergol, ki je ta čas v odlični formi, kar je jasno dokazala z osvojitvijo prestižnega drugega mesta na nedavnem sredozemskem prvenstvu v Messini. Preostali dve mesti v ekipi pa sta rezervirani za mladi «dvojčici» Sonjo Doljak in Damjano Sedmak. Obe sta se zelo vestno pripravili na to pomembno prizkušnjo in njuna dobra forma je jamstvo, da sta sposobni priboriti moštvo odločilne točke za končno zmago. Igrali bodo po sistemu Swaytling, se pravi, da za vsako ekipo nastopajo po tri igralke, ki se izmenično pomerijo med seboj vse dokler si ne eno moštvo pribori petih točk.

Obeta se torej kvalitetna športna predstava, ki pa ima za celotno našo narodnostno skupnost globlji pomen. Krasovi športni delavci odkrito računajo na velik odziv naše športne javnosti, ki nikakor ne sme zamuditi te edinstvene prilike in mora tudi navzven izpričati, kako živo je zanimanje za športno dejavnost in po-

sredno kako čvrsta je naša «narodnostna prisotnost» na tem dvojezičnem ozemlju.

Avstrijske igralke bodo dopotovale v Repen predvidoma okoli 13. ure, od 16. do 17. ure bodo imele lažji trening, za 17.30 pa je napovedan uradni sprejem na zgornjem županstvu. Ob 20. uri pa se bo začela Krasova avantura v tem evropskem pokalu. Upajmo, da uspešno. (B. S.)

DANES PO TV

Nekaj današnjih nogometnih srečanj v evropskih pokalih si bomo lahko ogledali tudi po televiziji. Tekmo Lechia - Juventus bo italijanska televizija predvajala po drugem sporedu ob 15.30, po prvem sporedu ob 17.30 Crvena zvezda - Verona, ob 22.55 v rubriki «Športna središča» pa posnetka srečanj Göteborg - Roma in Inter - Trabzonspor. Po koprski televiziji bosta ob 20.15 posnetka srečanj Crvena zvezda - Verona in Hajduk - Universitatea.

Fiat Bari letos ne bo igral

BIM — Ekipa Fiat Carrelli Elevatori iz Barija se ne bo udeležila letošnjega italijanskega ženskega namiznoteniškega prvenstva, ki se prične 8. oktobra. Zgleda, da so nepričakovani sklep sprejeli, ker naj ne bi mogli sestaviti ekipe, ki bi se lahko borila za državni naslov. Fiat je bil namreč v zadnjih štirih letih vedno prvi.

Vest je za nas zlasti zanimiva, ker je Fiat lani zmagal prav na račun našega Krasa in pri tem gotovo ni izbiral sredstev. Proti vsem pravilom je namreč v svoje vrste vključil romunsko begunko Ferenczijevo, ki je zatem odšla v Nemčijo, letos pa je ostal še brez Cinzie Ursich, ki se je vrnila v Trst, zaman pa je tudi snubil Krasovo igralko Marino Cergol.

● PO ZMAGI NAD AMERIKANOM MCENROEM (3:6, 7:6, 6:4) na teniškem turnirju v San Franciscu, je čehoševak Ivan Lendl še povečal svojo prednost na lestvici «Volvo grand prix». Lendl ima sedaj 2274 točk, drugouvrščeni Connors 2060, tretjevrščeni Wilander pa 1976.

Danes v povratnih tekmah prvega kola v evropskih nogometnih pokalih

V ospredju C. zvezda - Verona

Radnički si je že zagotovil nastop v 2. kolu pokala UEFA

POKAL UEFA
St. Gallen - Radnički 1:2 (0:0)

STRELCI: v 60. min. Milošević, v 63. min. Gissingar, v 67. min. Aleksić.
RADNIČKI: Milenković, C. Gavrilović, Milošević, Bojović, Simonović, Držić, Beganović, Djordjević, Mitošević, Rincić, Aleksić.

Niški Radnički je tudi sinoči potrdil, da se bolje znajde v evropskih pokalih kot pa v domačem prvenstvu. V povratni tekmi je bil namreč zaposlen že včeraj in je znova potrdil ugoden vtis, ki ga je pred dvema tednoma zapustil na domačem igrišču, ko je zmagal s 3:0. Tudi sinoči je zmagal brez posebnih težav proti sicer poprečni švicarski enajsterici St. Gallena.

Dokaj drugačna naloga pa danes čaka druga dva jugoslovanska zastopnika v tem pokalu, Crveno zvezdo in Hajduka. Beograjčani se bodo doma pomerili z Verono, ki jih je v prvi tekmi sicer tesno premagala, vendar je pokazala bolj učinko-

vito igro. Pričakovati pa je, da bo Crvena zvezda pred domačim občinstvom pokazala veliko več kot v Veroni, zato pa je izid odprt vsakemu rezultatu. Hajduk mora proti romunski Universitetei nadoknaditi gol razlike, kar gotovo ne bo lahko, še zlasti če upoštevamo, da bo moral pri Romunih tokrat zaigrati Stefanescu, Criszan in Balaci, ki jih v prvi tekmi ni bilo. Vendar bodo Sličani tokrat lahko računali na pomoč Sliškovića in Pešića, ki sta bila v prvi tekmi poškodovana in fako z optimizmom pričakujejo današnji dvoboj.

Tudi Inter mora nadoknaditi gol razlike z gostovanjem pri turškem Trabzonsporju. Turki v prvi tekmi niso pokazali nič takega, da bi se jih bilo treba bati, vendar Inter ne preživlja najbolj srečnega trenutka in zato bojezen pred tekmo ni odveč. Z druge strani pa je tudi res, da bi uspeh vlil Interju nove samozavesti in zatišali polemike, ki zadnje čase pretresajo njegov tabor.

POKAL PRVAKOV

Roma ima proti Göteborgu tri gole prednosti in če pomislimo, kako igra v domačem prvenstvu, si je res težko nadejati, da bi si pripravila napredovanje. Isto velja tudi za beograjske Partizane, ki je proti norveškemu Vikingerju zmagal s 5:1.

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Za Juventus bi povratna tekma na Poljskem proti Lechii morala biti le dober trening. Doma je slavila s teniškim izidom 7:0 in zato, razen čudežev, ki pa so v nogometu kaj redki pri takih rezultatih, ne more biti dvoma, kdo bo igral v 2. kolu. Povsem drugačna naloga čaka zagrebški Dinamo. Gostoval bo na Portugalskem proti tamkajšnjemu Portu, ki je v Zagrebu tesno klonil z 2:1. Pri Dinamu nameravajo ubrati obrambno taktiko in vse svoje upe postaviti na hitre protinapade, kar je v takem položaju verjetno najbolj pametna pot.

Tako danes v treh pokalih

Diego Maradona

POKAL PRVAKOV

- ŠESTNAJSTINA FINALA**
- Göteborg (Šve.) - ROMA (It.) 0:3
  - Standard Liege (Bel.) - Atleone Town (Irsko) 3:2
  - Olympiakos Pirej (Gr.) - Ajax Amsterdam (Niz.) 0:0
  - Bohemians Praga (ČSSR) - Fenerbahce Istanbul (Tur.) 1:0
  - Nantes (Fr.) - Rapid Dunaj (Av.) 0:3
  - Omonia Nikozija (Ciper) - CSKA Sofija (Bol.) 0:3
  - Liverpool (Angl.) - Odense BK (Dan.) 1:0
  - Linfield Belfast (Sev. Ir.) - Benfica Lizbona (Port.) 0:3
  - Jeunesse Esch (Luks.) - Dinamo Berlin (NDR) 1:4
  - Viking Stavanger (Nor.) - PARTIZAN BEOGRAD (Jug.) 1:5
  - Dinamo Bukarešta (Rom.) - Kuusyi (Fin.) 1:0
  - Dundee United (Škotska) - Spartans Hamrun (Malta) 3:0
  - Grasshopper Zürich (Švi.) - Dinamo Minsk (SZ) 0:1
  - Vikinger (Isl.) - Raba Vasas Gyöer (Madž.) 1:2
  - Atletico Bilbao (Šp.) - Poznan (Polj.) 0:2
- Nosilec naslova Hamburger (ZRN) se je brez boja uvrstil v naslednje kolo.

POKAL POKALNIH PRVAKOV

- ŠESTNAJSTINA FINALA**
- Aberdeen (Škotska) - Akranes (Isl.) 2:1
  - Köln (ZRN) - Innsbruck (Av.) 0:1
  - Barcelona (Šp.) - Magdeburg (NDR) 5:1
  - Lechia (Polj.) - JUVENTUS (It.) 0:7
  - Beveren (Bel.) - Famagusta (Ciper) 4:2
  - Porto (Port.) - DINAMO ZAGREB (Jug.) 1:2
  - Spartak Varna (Bol.) - Mersin Idmanyurdu (Tur.) 0:0
  - Dukla Praga (ČSSR) - Manchester United (Angl.) 1:1; 2:2; kval. Manchester
  - Beggen (Luks.) - Servette Ženeva (Švi.) 0:4; 1:5; kval. Servette
  - Bergen (Nor.) - HEC Nimege (Nizozemska) 1:1
  - Glasgow Rangers (Škotska) - Valletta (Malta) 8:0
  - Ujpest Dosza (Madž.) - AEK Atene (Gr.) 0:2
  - Haka Valkeakoska (Fin.) - Sligo Rovers (Irsko) 1:0
  - Donek (SZ) - BK 1901 Nykoebing (Dan.) 5:1
  - Nentori Tirana (Alb.) - Hammarby Stockholm 0:4

Samaranch optimist

SEUL — «Menim, da ne bo nobena komunistična država zaradi sestrilive južnokorejskega letala bojkotirala olimpijskih iger, ki bodo prihodnje leto v Los Angelesu,» je na včerajšnji tiskovni konferenci v Seulu izjavil predsednik mednarodnega olimpijskega odbora Juan Antonio Samaranch.

Povsem drugačne vesti pa prihajajo iz Amerike, kjer je pet poslovnih predstavnikov začelo s kampanjo zbiranja podpisov proti nastopu Sovjetske zveze v Los Angelesu zaradi sestrilive južnokorejskega letala. Zavzemajo se, da bi Sovjetom na katerikoli način onemogočili prihod v ZDA. Upati je le, da bi take in podobne pobude že v kali propadle, saj niso nič drugega kot udarec športu in sožitju.

Atletski troboj v Cagliariju Italijani z vsemi najboljšimi

CAGLIARI — Italijanska atletska moška vrsta bo sklenila svojo letošnjo bogato sezono z današnjim in jutrišnjim mitingom v Cagliariju, kjer se bo pomerila z Jugoslavijo in Švicom. Tekmovanje bodo ob enem izkoristili za preverjanje zmogljivosti in funkcionalnosti športnih objektov v Cagliariju glede na možno kandidaturo za organizacijo sredozemskih iger leta 1987 (seveda v primeru, da bi se Sirija odrekla njihovi organizaciji).

V italijanski reprezentanci bodo vsi, ali skoraj vsi protagonisti sezone, ki se iztekata, od Alberta Cove, zmagovalca na 10.000 m v Helsinkih, do Mennee, ki se je letos znova po-

vzpel v svetovni vrh. Prav Mennea in ostali sprinterji bodo skušali postaviti nov evropski rekord na 4x200 metrov (naskoku na svetovno znamenje so se morali odreči zaradi poškode Pavonija, ki ga bo zamenjal Bongiorno).

Zanimive se obetajo tudi druge prizkušnje. V skoku v daljino se bosta Evangelisti in Piochi (8,09 m) pomerila z bivšim evropskim rekorderjem Stekićem, v skoku v višino bosta Tamberi in Davito merila moči s švicarjem Dalhauserom, čigar osebnostna znamka znaša 2,30 m. Prav gotovo bo privlačen tudi tek na 1500 m, kjer bosta poleg Patrignanija nastopil tudi Jugoslovian Zdravković.

Start tudi v evropskih košarkarskih pokalih

Več italijanskih in jugoslovanskih ekip

Italijansko košarkarsko prvenstvo se bo pričelo že to nedeljo, jugoslovansko teden pozneje, evropsko tekmovanje v klubskih pokalih pa se začne danes (nekaj anticipiranih srečanj pa so odigrali že sinoči). Košarkarska igrišča bodo torej zopet «oživila».

V evropskih klubskih pokalih bo tudi letos italijansko in jugoslovansko predstavninstvo dokaj množično. Še zlasti Italijani, ki so tudi evropski prvaki, bodo letos odigrali vodilno vlogo.

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Skovlunde - Cibona 81:102 (38:52)

CIBONA: M. Nakić 16 (4:5), Petrović 18 (2:2), Bečić 6, Čutura 24 (2:2), Pavličević 4, Arapović 4, Vučković 14 (6:6), Ušić, Gospodnetić 2, I. Nakić 10.

KOPENHAGEN — Zagrebška Cibona je uspešno premagala prvo oviro, vendar treba takoj povedati, da je bila danska peterka dokaj slaba. V začetku je do 9. minute sicer vodila s 6-7 koši razlike, zatem pa so Zagrebčani prevzeli pobudo in vodstvo, ki so ga brez težav obdržali do konca tekme.

Italijanski predstavnik v tem pokalu, Simac, pa bo igral šele oktobra.

POKAL PRVAKOV

V tem pokalu bo Italija kar z dvema predstavnikoma, z lanskim evropskim prvakom Jollycolombanijem iz Cantuja in državnim prvakom Bancoroma. Tudi ni izključeno, da se ne bi ponovil lanski italijanski finale». Jugoslovanski predstavnik, sarajevska Bosna se bo borila za vstop v finalni del.

Vse tri ekipe bodo zaposlene jutri z

naslednjim sporedom: Nyon (Švi.) - Jollycolombani, Dudelange (Luks.) - Bancoroma; Klosterneuburg (Av.) - Bosna.

KORAČEV POKAL

Italijansko in jugoslovansko predstavninstvo bo v tem pokalu kot vedno v zadnjih letih dokaj številno. Novost pa je ta, da se bo v tem tekmovanju pomerilo tudi tržaško moštvo Bic, ki pa bo začelo z nastopi šele 26. oktobra, ko bo igralo proti zmagovalcu srečanja Spartak Plevan - Besiktas.

26. 10. pa bodo svoje pokalne obveznosti pričeli še beneška Carrera, beograjska Partizan in Crvena zvezda ter Zadar.

Danes pa bo Tanjevičev Indesit iz Caserte igral na Škotskem proti moštvo Sonnex. Italijanski košarkarji so v tej tekmi seveda nesporni favoriti.

Michel Platini

- Bayern München (ZRN) - Larnaca (Ciper) 1:0
- Sturm Gratec (Av.) - Sportul Bukarešta (Rom.) 2:1
- Thessaloniki (Gr.) - Lokomotiv Plovdiv (Bol.) 2:4
- Levski Spartak Sofija (Rom.) - Stuttgart (ZRN) 1:1
- HAJDUK SPLIT (Jug.) - Universitatea Craiova (Rom.) 0:1
- INTER (It.) - Trabzonspor (Tur.) 0:1
- HJK Helsinki (Fin.) - Spartak (SZ) 0:2
- Inter Bratislava (ČSSR) - Rabat Ajax (Malta) 10:0; 6:0; kval. Inter Bratislava

Odbojka na Goriškem v polnem razcvetu

Odbojarska prvenstva so pred duri in v glavnem se vse ekipe z redno vadbo pripravljajo na start. To velja tudi za goriška slovenska odbojarska društva, katera bodo v letošnjem letu nastopala z rekordnim številom moštev v različnih tekmovanjih. Menimo, da je letošnja kvaliteta slovenske odbojarske dejavnosti na Goriškem ravno v tem, da so naše ekipe številčno prisotne v vseh moških tekmovanjih od dečkov pa do C-2 lige. Delno nepopolna pa je še vedno slika pri ženski konkurenci, kjer bi lahko bila naša prisotnost veliko večja, oziroma vsaj v vseh mladinskih ligah. Ne glede na to smo lahko s sedanjo predprvenstveno sliko le zadovoljni in upati je, da je to le osnova, ki se bo s časom vsestranoko razvila ter širila na krog mlajših sil, oziroma dečkov in deklic.

Slovenske goriške ekipe bodo v letošnji odbojarski sezoni nastopale v naslednjih prvenstvih.

Članski moštvi Juventine (Štandrež) in Olympia (Gorica) bosta nastopala v zahtevnem tekmovanju C-2 lige (to je najvišje prvenstvo, v katerem nastopajo slovenske moške ekipe v zamejstvu). Ekipe Jamelj bo verjetno ponovno igrala v D-ligi, zaradi odpovedi nekaterih ekip. V 1. moški diviziji bodo nastopale ekipe Našega prapora (Pevma, Oslavje, St. Maver), Soče (Sovodnje), Juventine (Štandrež), Olympia (Gorica) ter šeststerka Sovodnj, ki po večletnem premoru ponovno nastopa z moško postavo.

V mladinskih moških tekmovanjih pa je slika naslednja.

V prvenstvu under 15 in pri mladincih bosta nastopili ekipe Juventine in Olympia; pri dečkih pa poleg dveh prej omenjenih še Naš prapor. Ekipe Juventine pa bo sodelovala tudi v juniorskem prvenstvu.

Pri dekletih pa je slika naslednja: Olympia v D-ligi; v 1. ženski diviziji Sovodnje in Soča (morda tudi goriški Dom); v prvenstvu deklic Sovodnje in Dom; pri «under 15» pa Dom, Sovodnje in Olympia. Dosedanja slika sodelovanja ženskih ekip v raznih prvenstvih je le delno zadovoljiva, čeprav ravno tako rekordna, glede na stanje v prejšnjih letih. Morda se bo ta slika še izpopolnila, saj v nekaterih prvenstvih rok vpisa zapade kasneje.

Skupno bo torej sodelovalo 25 ekip (16 moških in 8 ženskih), čeprav šte-

vilo udeleženih ekip še ni dokončno. Pri moških bo z največ ekipami prisotna štandreška Juventina (v vseh šestih prvenstvih); pri ženskah pa Sovodnje.

K temu naj še dodamo, da je predpogoj sedanjega odbojarskega stanja na Goriškem delo z mladimi. Naša naloga je torej posvečati ravno temu največjo pozornost, obenem pa graditi trenerski in organizacijski kader, ki bo spremljal in gradil odbojarsko prihodnost. Vse to je potrebno graditi načrtno in dolgoročno ob upoštevanju krajevnih specifičnih razmer. Upati je tudi, da bo občinska telovadnica v Sovodnjah čimprej nared in torej na razpolago vsaj tamkajšnjim športnim ekipam.

Na koncu naj še izrazimo pohvalo goriškim odbojarskim trenerjem, oziroma organizacijskemu kadru, ki je v tej sezoni, kot še nikoli doslej, zavihal, rokave in s požrtvovalnim delom nastavljal osnove zgoraj omenjenega in nadvse zadovoljivega stanja. (ik)

Spet uspeh lonjerskih kolesarjev Zmaga v rekordnem času za Hafnerja in Dežmana

V rekordnem času sta člana lonjerske Adrie Hafner in Dežman osvojila 16. kolesarsko dirko parov za Trofejo Sv. Justa, ki jo prireja klub Pedale Triestino za cikloamaterje. Lonjerska predstavnik sta skoraj za minuto izboljšala rekord, ki sta ga pred petimi leti postavila tržiška vozača Dean in Colus. Na 26 kilometrov dolgi progi z Opčin do Šempolaja in nazaj ni sta imela konkurence, kar dokazuje že dejstvo, da sta drugouvrščena kolesarja zaostala za dobri dve minuti in pol. V idealnem vremenu sta pod večšo taktirko trenerja Čoka vozila izredno hitro in brez vsake napake izbojevala rekord proge. Drugi par Adrie, Macarol in Poropat, pa se je uvrstil na deseto mesto in pripomogel k osvojitvi ekipne zmage.

Tokrat zmagi Brega in Primorca

Naši najmlajši v mladinskih ligah

NARAŠČAJNIKI

Zarja — Breg 2:2 (0:1)

ZARJA: Zettin, Gojča, Ferluga, Kerstich, Leban, Borelli, Zeugna, Ražem, Kalc, Zagar, Gregori, Oliva, Milkovič.

BREG: Toffoli, Walter Olenik, Štrajn, Silvano Olenik, Zerjal, De Bertoli, Jerman, Tul, Paoli, Barut, Biagi.

STRELCI: Barut in Tul (za Breg), Ražem in Gregori za Zarjo.

Slovenski derbi med Zarjo in Bregom se je končal kot pričačovanju z neodločenim izidom. Tekma je bila že od vsega začetka zelo napeta in ekipi sta dali vse od sebe, da bi dosegli ves izkupiček. Kazalo je, da bo to prej uspelo Bazovcem, toda Brežani so v protinapadu povedli. Silovita reakcija domačinov ni obrnila zaželenih sadov, predvsem po za- slugi Bregovega vratarja Toffolija,

ki je zelo dobro branil.

V drugem polčasu je Zarja še močnejše pritisnila, kljub temu pa so «plavi» še enkrat povedli po zaslugi Tula. Brežani so bili gotovi, da se je tekma s tem praktično končala. Toda po učinkovitem «pressingu» sta Ražem in Gregori poskrbela za pravi podvig in tako je Zarja izenačila (M. T.)

Izidi 2. kola

S. Sergio - S. Andrea 1:1; Costalunga - Muggesana 4:0; Olimpia - Zaule 2:1; CGS - Roianese 0:1; Giarizzole - S. Luigi 5:2; Fortitudo - S. Vito 1:1; Zarja - Breg 2:2; Campanelle - Montebello 2:1.

Lestvica

Costalunga in Olimpia 4; Zarja, S. Sergio, S. Vito in Fortitudo 3; CGS, Montebello, Campanelle, Giarizzole in Roianese 2; S. Andrea in Breg 1; Zaule in S. Luigi 0.

NA GORIŠKEM

Pieris — Sovodnje 0:0

SOVODNJE: Zanier, Lakovič, Vižintin, Gerin, Jarc, Frandolič, Lavrenčič, Černigoj, Černic, Nanut, Fajt. (Kovic, Tomšič, Černic, Princi).

Naraščajniška ekipa Sovodnj, ki jo sestavljajo tudi igralci iz Doberdoba in Štandreža, je v Pierisu dosegla dober rezultat in s tem pozitivno nadaljuje v tem prvenstvu.

Varovanci trenerja Marsona so tudi v nedeljo pokazali, da predvajajo dober nogomet in da so dokaj nevarni predvsem v protinapadu. (Fajt)

ZAČETNIKI

SKUPINA A

Domio — Breg 0:0

BREG: Cottar, Sancin (Alberti), Glavina, Kozina, Reggio, Vodopivec, Raffaele, Slavec, Pelizon, Krašovec, Pintus (Zupin, Starec).

V svoji prvi prvenstveni tekmi so se Bregovi nogometaši zares izkazali in tudi zasluženje osvojitve točke.

Ceprav si vsi zaslužijo pohvalo, vseeno bi omenili dober nastop Glavine. (M. Š.)

Izidi 1. kola

Soncini - S. Luigi FY 2:1; Fortitudo - Costalunga 2:1; CGS - Muggesana 0:3; Domio - Breg 0:0; S. Vito - Zaule 1:0.

SKUPINA C

Primorje — Supercaffè 0:3 (0:1)

PRIMORJE: Štolfa (Blažon), Frasinelli, Ukmar, Štoka, Prašelj, Geri, Emili (Počkaj), Kutin, Princival, Tagliaferri, Mesar.

V prvem kolu prvenstva so začetniki Primorja na domačih tleh visoko klonili bolj izkušeni ekipi Supercaffè, ki je brez večjih težav premagala povsem neizkušene Prosečane, ki so v vsem srečanju igrali le na svoji polovici igrišča (H.W.)

Izidi 1. kola

S. Giovanni - Opicina 1:0; CGS - Roianese 2:0; Primorje - Supercaffè 0:3.

NAJMLAJŠI

SKUPINA A

Breg — S. Luigi For You A 1:6 (0:3)

BREG: Turco, Ražem, Mačinčič, Kraljič, Bevk, Stržaj, Koren, Mauri, Lukež, Prašelj, Švara. (Bandi, Marko Ota).

STRELEC ZA BREG: Švara.

Naši so proti zelo močni ekipi San Luigi For You A zasluženje in visoko izgubili. Res je, da je bil nasprotnik tehnično in telesno boljši, pričakovati pa je bilo, da bi naši igrali bolj požrtvovalno, saj prav proti močnemu nasprotniku je treba pokazati še večjo požrtvovalnost in borbenost.

V Bregovih vrstah sta bila tokrat boljša Giuliano Prašelj in Alan Švara. (M.Š.)

Izidi 2. kola

Fortitudo - S. Vito 1:2; Chiarbola - Domio 0:1; Olimpia - Campanelle 1:1; Ponziana - Muggesana 0:3; Breg - S. Luigi 1:6.

Lestvica

Domio 4; S. Luigi, S. Vito in Muggesana 3; Olimpia in Chiarbola 2; Ponziana, Campanelle in Breg 1; Fortitudo 0.

SKUPINA B

Kras — Montebello 0:1 (0:0)

KRAS: Robert Purič, Žagar, Umek, Marko Škabar, Škrk, Lucijan Škabar, Kutin, Grmek, Grgič, Šuc in Križman.

Okrnjeni krasovci so se zelo dobro upirali tvelesno močnejšim gostom in bi zaslužili vsaj točko. V prvem delu srečanja gostje niso resneje zaposlili Krasovega vratarja, ker je obramba igrala zelo organizirano. V nadalje-

vanju so imeli krasovci nekaj ugodnih priložnosti za zadetek, polagoma pa so prevzeli pobudo gostje.

Vendar Purič je štirikrat odlično posredoval, toda tri minute pred koncem je bil brez moči, saj se je tržaški napadalec znašel popolnoma sam pred njim. Pri Krasu se je precej poznalo, da nista igrala Alan Škabar in Mozetič. (R.B.)

Primorec — San Luigi For You B 1:0 (0:0)

PRIMOREC: Kočever, Leone, Vasilij Carli, Ferluga, Unišič, Canziani, Dragoni, Križmančič (Sain), Černe (Roje), Andrej Kralj, Guštin (Roberto Rapania, Stefano Rapania, Tomec).

STRELEC ZA PRIMOREC: Ferluga.

Primorec je zasluženje zmagal. Potem ko je sodnik Kralju razveljavil zadetek zaradi «ofsajda», pa so naši v drugem polčasu, po zaslugi Andreja Kralja, Ferluge in Križmančiča, prevzeli pobudo v svoje roke in tudi dosegli zmagoviti zadetek s Ferlugo. V zadnjih minutah so gostje močno reagirali, toda vratar Kočever in vsa obramba sta bila vedno na mestu. (Andrej Vremec).

S. Andrea — Vesna 2:0 (1:0)

VESNA: Martinuzzi, Sgubbi, Bembi, Alessio, Zarotti, Švab I., Švab II., Kuzma, Mondo (Ret), Sedmak (Piciulin), Babič.

Najmlajši nogometaši Vesne so v nedeljo zasluženje izgubili. Igrali so namreč proti ekipi S. Andrea, ki uvršča že izkušene in stare igralce. Vsako upiranje od strani kriških nogometašev je bilo zato neučinkovito, če izvzamemo obrambo z Gubbijem na čelu, ki je Vesni prihranila pekoč poraz. (Andrej)

Izidi 2. kola

Primorec - S. Luigi 1:0; Don Bosco - Opicina 3:2; CGS - Roianese 7:0; S. Andrea - Vesna 2:0; Kras - Montebello 0:1.

Lestvica

CGS in Don Bosco 4; Montebello in S. Andrea 3; Opicina in Primorec 2; Kras in S. Luigi 1; Roianese in Vesna 0.

CICIBANI

SKUPINA A

Breg — CGS B 0:1 (0:0)

BREG: Zeriali, Gerdol, Marko Ota, Vodopivec, Gropazzi, Kosič, Kralj. (Štrajn, Sancin).

V prvi prvenstveni tekmi so Brežani, kljub porazu, zadovoljili. Srečanje pa je obenem tudi pokazalo, da bodo morali fantje še mnogo delati.

Boljša od ostalih sta bila Vodopivec in Kosič. (M.Š.)

Izidi 1. kola

Breg - CGS 0:1; S. Andrea - Chiarbola 3:0; Fortitudo - Fulgor 2:0; Giarizzole - Zaule 1:0; Inter S. Sergio - Montebello 2:6; Ponziana - Domio 4:2

SKUPINA B

Primorje — San Luigi For You 1:5 (0:2)

PRIMORJE: Peric, Ligozzi, Tavčar, Škabar, Pahor (Briščik), Štoka, Savi (Doljak).

STRELEC ZA PRIMORJE: Štoka. Tudi cicibani Primorja so v prvem kolu prvenstva doživeli visok poraz, čeprav so igrali povsem zadovoljivo. Ekipe San Luigi For You je namreč povsem zasluženje zmagala, toda Primorje je bilo skozi vse srečanje zelo nevarno v protinapadu in nekajkrat tudi zgrešilo zadetek. Edini gol za Prosečane je prav v zadnji minuti srečanja dal Peter Štoka iz 11-metrovke. (H.W.)

Izidi 1. kola

S. Giovanni - CGS 4:3; S. Andrea - Chiarbola 0:3; S. Vito - Supercaffè 0:6; Portuale - Costalunga 1:1; Campanelle - Opicina 1:2; Primorje - S. Luigi 1:5.

MLAJŠI CICIBANI

SKUPINA A

Breg — Zaule 2:0 (1:0)

BREG: Gigli Fanò, Handler, Lovriha, Mitja Gombač, V. Mauri, R. Gombač, J. Švara, (Mondo, Punis, Bandi).

STRELEC ZA BREG: Mauri in Švara. Bregovi mlajšji cicibani so v svojem krstnem nastopu poskrbeli za lepo presenečenje. Zasluženje so premagali moštvo Zauleja, obenem pa tudi predvajali lep nogomet. Nedvomno pa je, da so v kratkem času pokazali velik napredek.

V tej tekmi in za lepo zmago zaslužijo prav vsi pohvalo. Nekoliko boljše od ostalih pa je bil vseeno Pavel Gombač. (M.Š.)

Izidi 1. kola

Fortitudo - Campanelle 1:0; Breg - Zaule 2:0; Giarizzole - Chiarbola 1:1; S. Luigi - Domio 3:3.

V soboto start C-1 lige

Z domačo tekmo proti moštvu Pescia bo Jadran v soboto začel svojo pot v košarkarskem prvenstvu C-1 lige, v katerem računa na napredovanje. Za prvenstvo so se naši košarkarji dobro pripravili in so že odigrali vrsto prijateljskih tekem. Posnetek je s tekme proti Slovani

OBVESTILA

ŠZ Bor — atletska sekcija
obvešča, da bo seja odbora sekcije danes, 28. t.m., ob 18.30 na stadionu «1. maj».

ŠD Breg košarkarska sekcija
sporoča, da bodo tečaj v minibasketu (letnik 1972 in mlajši) ob sredah in petkih, ob 17. uri v občinski telovadnici. Zainteresirani se lahko vpišejo neposredno na treningu.

ŠD Mladina baletni odsek
obvešča, da bo potekalo vpisovanje, oziroma potrditev vpisa za šolsko leto 1983-84 danes, 28. septembra, in v petek, 30. septembra, od 15. do 17. ure v prostorih bivšega otroškega vrtca osnovne šole A. Sirk v Križu.

ŠD Sokol
sporoča, da bodo treningi v odbojki v nabrežinski telovadnici s sledečim urnikom: letnik 72 do 75 ob torkih in petkih od 14.30 do 16.00; letnik 69 do 71 ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30 in ob četrkih od 17.30 do 19.00.

V nedeljo tudi v organizaciji ZSŠDI

Tudi letos kolesarjenje prijateljstva

Občinska zveza telesnokulturnih organizacij iz Nove Gorice bo v sodelovanju z Obsoško skupino za socialni turizem iz Gorice ter ZSŠDI tudi letos organizirala Kolesarjenje prijateljstva. Kolesarska prireditve bo v nedeljo, 2. oktobra, s štartom v Novi Gorici ob 9.00 uri. Kot običajno bo tudi letošnja proga potekala na obeh straneh meje in se je lahko udeležijo vsi, ki radi kolesarijo. Novost letošnje prireditve predstavljata dve progi, in sicer krajša (30 km), ki je namenjena rekreativcem ter daljša (80 km), ki je namenjena

bolj veščim kolesarjem. Start bo skupen za vse kolesarje in to iz športnega parka v Novi Gorici. Od tam se bodo kolesarji, preko mejnega prehoda na Gabrijelovi ulici podali v Gorico. V Jugoslavijo se bodo zopet vrnili preko mejnega prehoda pri Mirnu. V Volčji dragi pa se bodo kolesarji razdelili. Tisti, ki so izbrali krajšo progo, se bodo preko Šempetra vrnili v Novo Gorico. Oni drugi pa bodo nadaljevali preko Vojkovega, Ajševice, Kromberga in Volkana do Kanala, od koder se bodo vrnili v Novo Gorico. Cilj bo zopet v športnem parku.

Ob vpisu bodo vsi kolesarji prejeli poseben kontrolni kartonček, ki jim bo služil za prehod meje. S tem kartončkom bo na cilju lahko vsak posameznik tudi sodeloval pri zrebanju številnih nagrad. Vsakdo, ki bo progo prevozil in bo imel vse kontrolne žige, bo prejel lepo spominsko kolajno.

Prijave sprejemajo na: Sedežu OZTKO - Leninova, 13 - Nova Gorica; Sedežu ZSŠDI - Ul. Malta, 2 - Gorica; Sedežu TGS - Ul. Don Bosco, 48 - Gorica.

Vili Prinčič

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 6,00 din, naročnina za zasebnike mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tiskarskega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Gradišče 10/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20% IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

28. septembra 1983

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Za žensko je zaposlitev še vse prepogosto tabu

RIM — V državnih službah je mnogo žensk, približno 40 odstotkov vseh uslužbencev, na vodilnih mestih pa jih je zelo malo, nič več kot 3 odstotki. V drugih evropskih državah je položaj za ženske nekoliko ugodnejši, a ne preveč. Tako je morala EGS že dvakrat izdati določila o enaki pravici moških in žensk do zaposlitve, pa tudi do poklicne izobrazbe.

O tej tematiki bo v Trstu jutri in pojutrišnjem mednarodno zasedanje, ki ga prireja italijanski sindikat javnih uslužbencev, včlanjen v federacijo CGIL - CISL - UIL. «Poklicna usposobljenost ženske v državni službi» bo naslov uvodnega poročila, ki ga bo imel tajnik sindikata Cristoforo Melinelli. Slednji je včeraj v Rimu seznanil tisk z nekaterimi točkami, ki jih namerava obravnavati in poudariti, da ima zasedanje namen spodbuditi Evropsko gospodarsko skupnost, naj sproži vse potrebne pobude, da bi olajšala in spodbudila «poklicni razvoj» ženske v državni administraciji.

Melinelli je tudi poudaril, da je bilo v Italiji v zadnjih letih vendarle nekaj narejenega, pa čeprav z veliko zamudo, če upoštevamo, da je o tem govorila že v ustavi. Vendar je tu še mnogo pomanjkljivosti in značilen je primer, ki izhaja iz sindikalnega sporazuma, sprejetega 22. januarja letos in ki omogoča delodajalcem, da sami izberejo uslužbenca in da tudi odločajo o imenovanjih. Po Melinellijevem mnenju se bo le redkokdaj zgodilo, da bi delodajalec za napredovanje izbral žensko.

Poleg tega je treba poudariti, da sedanja recesija in torej odpusti v številnih zahodnoevropskih državah v prvi vrsti prizadenejo predvsem ženske. Ob tem pa je treba ugotoviti, da obstaja v Italiji tudi zelo slaba politika socialnih storitev, tako da je pogostokrat ženska, ki nudi storitve in ženska, ki se teh storitev poslužuje ena sama oseba, ki svojih potreb nikakor ne more uskladiti: pomislimo le na urnike uradov in trgovin, ki nikakor ne olajšajo dela zaposleni ženski, saj pogosto ne more niti po najosnovnejših vsakodnevnih nakupih. In končno še zadnji primer: v sodstvu je od vseh zaposlenih sodnikov le 10 odstotkov žensk, v višjih sodnih telesih pa ni skoraj nobene.

Po sedmih letih prenovili Fordovega malčka Varčnost veliki plus fieste

Fiesta je pomenila pred leti, ko je privekala v Fordovi hiši, prvo veliko novost v tradiciji tega svetovnega avtomobilskega velikana, bila pa je istočasno velik uspeh, saj je šla izredno dobro v denar in je prepričala Fordove voditelje, da se včasih obrestuje prekiniti s tradicijo in stopiti na novo pot, tako da so se potem opogumili ter se odločili za zadnjo serijo escortov in za revolucionarno sierra.

Sedaj so se pri Fordu odločili za nekatere spremembe v svoji uspešnici. Po sedmih letih se spreminjajo predvsem motorji, saj je zunanji videz fieste ostal skorajda nespremenjen. Gre omeniti predvsem, da se dosedanjim različicam pridružujeta športna verzija XR2 (1.600 kubikov, 96 KM, 180 km/h), ki jo poganja motor, ki je doslej pogonjal escorta XR3 in pa verzija z motorjem na plinsko olje, fiesta diesel, ki so ji vgradili nov 1.600 kubični dizel, za katerega pri Fordu trdijo, da je najvarčnejši na svetu, saj porabi baje pri stalni hitrosti 90 km/h borih 3,8 litra plinskega olja na 100 km. Sicer pa je na voljo pet različnih motorjev: poleg že omenjene dvojice so tu še motor 957 kub. cm, ki zmore 45 KM, 1.100 kubikov, ki

zmore 50 KM in pa 1.300 kubikov, ki zmore 69 KM. Vsi modeli, razen tistih z 950 kubičnim motorjem (casual, super, L) imajo petstopenjski menjalnik, kot imajo vsi servozavori ter kolote spredaj in bobne zadaj. Obese: spredaj ima fiesta McPhersonove noge in vijačne vzmeti, zadaj pa togo premo s Panhardovim drogom, vijačnimi vzmetmi in teleskopskimi blažilniki.

Pri Fordu trdijo, da je zadnja serija fiest občutno varčnejša od prejšnje. Tako na primer zagotavljajo, da porabi različica z moto-

rjem 1.100 kubikov prostornine 18 od sto goriva manj pri hitrosti 90 km na uro, 19 od sto manj pri 120 km/h ter kar 30 od sto manj v mestnem prometu.

Nujno je omeniti tudi cene. Za športni model s 1.600 kubikov prostornine in za dizel, cena še ni znana, saj ju bodo začeli pridajati v začetku prihodnjega leta. Ostale cene pa se sučejo (ključe v roke) od 7.040.000 lir za fiesta 900 casual, preko 8.660.000 lir za fiesta 1100 sport, do 9.094.000 lir za fiesta 1100 ghia.

Po zgodovinski zmagi v America's Cupu

Avstralija v objemu navdušenja

SYDNEY — Vso Avstralijo je zajel neverjeten val navdušenja, potem ko je jadrnica «Australia II» osvojila America's Cup in s tem prvič v zgodovini znamenite regate zadala poraz Američanom. Tudi prvi minister Bob Hawke je, tako kot milijoni Avstralcev, sledil odločilni regati po televiziji in tudi njega je zajela taka zmagovalna mrzlica, da se je prepustil veseljačenju z ostalimi sodržavljeni in se napolnil v Royal Perth Club.

Tam so vsi prisotni, ki so proslavljali veliko zmago, dobesedno plavali

v pivu, lepa dekleta pa so po stari avstralski tradiciji kar naprej delila poljube večtisočglavi množici, ki se je zbrala v prostorih kluba. Sam Hawke, ki je bil alkoholik, je sicer zavrnil žgane pijače, zato pa s toliko večjo vnemo poljubljal brhka dekleta. Vprašali so ga tudi, če bo ob zmagi proglasil državni praznik, a odvrnil je: «Hočem prav videti kakega nerazsodnega delodajalca, ki bi odpustil delavce, ki se niso prikazali v službo».

Po vsej Avstraliji se ustanovljajo tudi odbori, ki imajo nalogo prirediti sprejeme junakom zgodovinske zmage. Tudi časopisi so pokazatelji nacionalne evforije. Včeraj so izšli v izrednih izdajah in vsi stolpci so bili polni občudovalnega ponosa in zmagoslavnosti. Skratka, izreden praznik. Zaradi tega ne more nikogar presenetiti niti ravnanje policije, ki je zelo blago nastopala proti vinjenim pečem ali šoferjem, ki so tako dali duška svojemu veselju.

Brazilska vozila poganja alkohol

BRASILIA — S sodelovanjem štirih avtomobilskih hiš — Volkswagen, Ford, General Motors in Fiat — so v Braziliji izdelali že milijonski primerki avtomobila na alkoholni pogon. V tej državi sedaj kroži kar 85 odstotkov vozil, ki jih poganja alkohol, pridobljen iz sladkornega trsa.

Smučarska oprema dobro v promet

TURIN — Italijani porabijo letno kar 500 milijard lir za nakup smučarske opreme, kar je 40 odstotkov vseh izdatkov za zimskošportno udejstvovanje nasploh. Na tem področju dela tristo podjetij, od katerih so mnoga znana in cenjena tudi v tujini, tako da ni naključen podatek o izvozu 36 odstotkov smučarskih hlač in 45 odstotkov vetrnih jopičev od vse proizvodnje z oznako «Made in Italy».

To je le eden od spodbudnih podatkov, ki so jih objavili prireditelji 20. mednarodnega sejma, posvečenega turizmu, zimskošportnim napravam, kmetijstvu in obrti in ki ga bodo danes odprli v Turinu.

Utajevanje davkov ni samo italijanski pojav

DUNAJ — Francoski davčni izvedenec Andre Beachamp je nedavno objavil knjigo «Rajski kraji za davkoplačevalce», v kateri navaja najzanimivejše točke v svetu, kamor mafiji, multimilijonarji in velike družbe zakonito ali nezakonito prinašajo ogromne vsote denarja, da se izognejo plačevanja davkov v lastnih državah. Načinov je več, še več pa možnosti za lahke zasluzke. V take posle pa se ne spuščajo reveži in pustolovci, saj obstajajo stroga pravila igre, ki prinašajo «Rajskim krajem» mastne dobičke, davčnim utajevalcem (drugače jih ne moremo imenovati)

pa zagotavljajo varnost in zanesljive zasluzke...

Ko govorimo in pišemo o avstrijskih davkoplačevalcih (agencijska vest prihaja namreč z Dunaja, a v Italiji je bržkone še slabše) navadno pomislimo na bivšega svetovnega avtomobilskega prvaka Nikija Laudo in na slavnega dirigenta Herberta von Karajana. Prvi se je kar za stalno preselil na španski otok Ibiza (Baleari) in od tu občasno obljublja, da bo prej ali slej poravnal dolg do države. Drugi pa je svoj denar «preselil» v Liechtenstein, kjer je avstrijskim davčnim funkcionarjem zelo težko prodreti v tajnosti kneževine.

Na Dunaju trdijo, da je avstrijska družba «Tehmed ltd» «spravila» na karibski otok Grand Cayman 5 milijonov šilingov (405 milijonov lir), ki jih je iztržila v škandalu pri gradnji dunajske splošne bolnišnice.

To pa so navsezadnje le kapljice v morju davčnih prevar in utaj. Znan teniški zvezdnik Borg je spremenil svoje bivališče, da je «rešil» svoje bajne zasluzke 8 milijard in pol lir, od katerih bi mu strogi švedski zakon pustil le milijardo in 700 milijonov lir. Še in še bi lahko naštevali podobne primere od ZRN pa do Italije.

Kakšne so razsežnosti tega pojava je zgovoren podatek, da «leži» na

Bahamskem otočju preko 100 milijard dolarjev tujega izvora, v Panami in Hongkongu preko 40 milijard dolarjev in v Bahreinu le 40 milijard dolarjev.

Za sabo zbrisejo vse sledi, piše neki dunajski dnevnik, tisti, ki v enem izmed številnih «Rajev» ustanovijo podružnico in ji pošljejo denar. Nekoliko bolj omiljen način je ustanovitev lastnih zavarovalnih družb na «davčnih oazah». Na Bermudih je kar 400 takih družb. Seveda je nešteto drugih načinov, ki pa že mejijo na nezakonitosti, a jim davčne službe ne morejo priti na sled zaradi kritja, ki ga nudijo davčnim utajevalcem oblasti «Rajskih krajev».

PO SPUSTU Z MONT BLANCA

Smrtna nesreča z deltaplanom

AOSTA — Alpski vodič Michel Berroux iz Chamonixa je izgubil življenje v dokaj nenavadni nesreči: s svojim deltaplanom se je zaletel v drugo gega, ki mu je prišel na pot, in strmoglavil z višine kakih sto metrov. Medtem ko se je drugemu «pilotu» uspelo rešiti, za Berrouxa ni bilo več pomoči. Nesrečnež se je zračnemu toku prepustil s francoske strani Mont Blanca, z nadmorske višine 1900 metrov, do trčenja pa je prišlo iz doslej nepojasnjenih vzrokov. Berroux je bil izkušen športnik, smučarski učitelj in celo cenjen alpinist.

Jack London: Mehikanec (6.)

riše: Radiša Milošević

